

Bestuursrapportage 2008 no. 2

(januari tot en met december 2008)

Versie 0.8 Definitief
Vastgesteld in de AB vergadering 17 juni 2009

Hoogheemraadschap de Stichtse Rijnlanden
Postbus 550, 3990 GJ Houten
T (030) 6345700 F (030) 6345991

post@hdsr.nl
www.destichtserijnlanden.nl

Inhoudsopgave

1	VOORWOORD EN LEESWIJZER	4
2	DOELSTELLINGEN PARAGRAAF	6
2.0	Rapportage van doelstellingen, projecten en kosten per beleidsveld	6
2.1	Planvorming (10.000)	6
2.1.1	Toelichting over gerapporteerde doelstellingen.....	6
2.1.2	Investerings over alle doelstellingen.....	7
2.1.3	Exploitatie overzicht per beleidsproduct	7
2.1.4	Onderwerpen binnen beleidsproduct Planvorming: Landinrichtingsplannen	8
2.1.5	Overdracht Gekanaliseerde Hollandse IJssel	11
2.1.6	Ervaringen Flora- en faunawet	11
2.2	Aanleg en onderhoud waterkeringen (11.000)	22
2.2.1	Toelichting over gerapporteerde doelstellingen.....	22
2.2.2	Investerings over alle doelstellingen.....	22
2.2.3	Exploitatie overzicht per beleidsproduct	22
2.2.4	Onderwerpen binnen beleidsproduct Aanleg en onderhoud waterkeringen	23
2.2.4.1	Meerjarenonderhoudsplan regionale waterkeringen.....	23
2.2.4.2	Grondaankopen	29
2.3	Inrichting en onderhoud watersystemen (12.000)	31
2.3.1	Toelichting over gerapporteerde doelstellingen.....	31
2.3.2	Investerings over alle doelstellingen.....	32
2.3.3	Exploitatie overzicht per beleidsproduct	33
2.3.4	Onderwerpen binnen beleidsproduct Inrichting en onderhoud watersystemen:	34
2.3.4.1	Meerjarenonderhoudsplan oevers.....	34
2.3.4.2	Meerjarenonderhoudsplan kunstwerken	34
2.3.4.3	Meerjarenonderhoudsplan baggeren	35
2.3.4.4	Meerjarenonderhoudsplan watergebiedsplannen	36
2.4	Bouw en exploitatie zuiveringstechnische werken (13.000).....	46
2.4.1	Toelichting over gerapporteerde doelstellingen.....	46
2.4.2	Investerings over alle doelstellingen.....	46
2.4.3	Exploitatie overzicht per beleidsproduct	47
2.5	Inrichting en onderhoud vaarwegen (15.000).....	53
2.5.1	Investerings over alle doelstellingen.....	53
2.5.2	Exploitatie overzicht per beleidsproduct	53
2.6	Vergunningverlening en handhaving keur (16.000)	54
2.6.1	Toelichting over gerapporteerde doelstellingen.....	54
2.6.2	Exploitatie overzicht per beleidsproduct	54
2.7	Beheersing van lozingen (17.000)	57
2.7.1	Toelichting over gerapporteerde doelstellingen.....	57
2.7.2	Investerings over alle doelstellingen.....	57
2.7.3	Exploitatie overzicht per beleidsproduct	57
2.8	Heffing en invordering (18.000)	63
2.8.1	Exploitatie overzicht per beleidsproduct	63
2.9	Algemene bedrijfsvoering (19.000 en 21.000)	64
2.9.1	Onderwerpen binnen beleidsproduct Algemene bedrijfsvoering:	64
2.9.1.1	Informatiebeleidsplan (IBP)	64
2.9.1.2	Organisatieontwikkeling	64

3	ALGEMENE PARAGRAAF	66
3.1	Waterschapsbrede onderwerpen	66
3.1.1	Rapportage aanbestedingen	66
3.1.2	Rapportage projecten	70
3.1.3	Rapportage subsidies	70
3.1.4	Rapportage KAM	70
4	FINANCIËLE PARAGRAAF	71
4.1	Treasury	71
4.2	Winst -en verliesrekening over 2008.....	72
4.2.1	Toelichting op de kostensoorten.....	73
5	BIJLAGEN.....	75
	Bijlage 1: Rapportages aan het Dagelijks Bestuur en het Algemeen bestuur	75
	Bijlage 2: Uitleg classificatie doelstellingen	75
	Bijlage 3: Totaal overzicht van alle doelstellingen	76

1 Voorwoord en leeswijzer

Algemeen

De bestuursrapportage in de beleidscyclus.

De bestuursrapportage (Burap) verschijnt twee maal per jaar en is onderdeel van de Planning & Control-cyclus. Deze cyclus begint bij de voorjaarsnota die op hoofdlijnen het beleid voor de volgende 4 jaren weergeeft en waar ook al een meerjarenraming in wordt afgegeven. De volgende stap in de cyclus is de begroting waarin met name de eerste jaarschijf nader wordt uitgewerkt maar waar ook de meerjarenraming verder wordt geconcretiseerd. Uiteindelijk wordt in het tweetal bestuursrapportages de werkelijkheid afgezet tegen de begroting. Ook de jaarrekening doet dat. Beide rapportages zijn een verantwoording van het college van Dijkgraaf en Hoogheemraden aan het algemeen bestuur.

Waar de jaarrekening zich beperkt tot de besteding van middelen gaat de bestuursrapportage verder. Daarin wordt ook ingegaan op de voortgang van de doelstellingen en vloeien er ook voorstellen uit voort om doelstellingen aan te passen. Tevens is het de basis voor het algemeen bestuur om het beleid eventueel aan te passen om ervoor te zorgen dat doelstellingen met de juiste kwaliteit binnen de tijd en middelen worden gerealiseerd. In de cyclische gedacht vormt bestuursrapportage no. 1, die over de eerste helft van het jaar rapporteert, een belangrijk inbreng voor de eerstvolgende begroting. Bestuursrapportage no. 2, die over het gehele jaar gaat, levert belangrijke informatie voor zowel de jaarrekening als de voorjaarsnota.

Opzet

Deze bestuursrapportage 2008 no. 2 bevat de volgende onderwerpen:

In de Doelstellingen paragraaf wordt uitgebreid gerapporteerd over de doelstellingen uit de Begroting 2008 (meest actuele doelstellingen) voor zover hiervoor voor het jaar 2008 eind- of tussendoelstellingen zijn geformuleerd die betrekking hebben op 2008. Bij deze doelstellingen wordt per beleidsveld stil gestaan bij de voortgang in kwaliteit, tijd en financiën. Daarnaast komen de investeringsuitgaven per doelstellingen de exploitatiekosten per beleidsveld aan bod. Uiteindelijk wordt ook ingegaan op onderwerpen die binnen de beleidsvelden actueel en in ontwikkeling zijn. De opzet van deze paragraaf sluit hiermee aan op de de begroting en de voorjaarsnota.

In de Algemene paragraaf zijn de volgende waterschapsbrede onderwerpen opgenomen:

- aanbestedingen;
- projecten;
- subsidies;
- ontwikkelingen op het gebied van Kwaliteit, Arbo en Milieu (KAM).

Onderwerpen die te plaatsen zijn onder een beleidsveld komen terug in de doelstellingen paragraaf.

Ten slotte wordt in de Financiële paragraaf nader ingegaan op het onderwerp treasury. Een uitgebreide winst- en verliesrekening op basis van beleidsvelden en kostensoorten met daarbij een toelichting over de afwijkingen van de werkelijkheid ten opzichte van de begroting sluit de bestuursrapportage af.

In de bijlagen zijn totaaloverzichten opgenomen met betrekking tot de doelstellingen, een overzicht van onderwerpen waarover aan het bestuur wordt gerapporteerd evenals de uitleg over de classificatie van de doelstellingen.

Leeswijzer

Deze rapportage bestaat uit verschillende belangrijke onderdelen. Op hoofdlijnen zijn dat de doelstellingen en de financiën. Over de doelstellingen is het moeilijk een algemene conclusie te trekken. Wel is het mogelijk iets te zeggen over de mate waarin de doelstellingen worden gehaald. Dit gebeurt in deze rapportage aan de hand van onderstaande kleuren met bijbehorende waarderungen op de resultaten in kwaliteit, tijd en financieel.

Groen	Goed op schema
Geel	Voldoende, niet op schema maar niet kritisch
Rood	Slecht, niet op schema en kritisch

In deze burap wordt in totaal gerapporteerd over 147 doelstellingen of tussendoelstellingen. Hiervan worden er 9 (6%) 'slecht' en 19 (13%) 'voldoende' gewaardeerd. Het overgrote deel (119 stuks en 81%) ligt dus 'goed op schema'. Het beleidsveld met het laagste percentage 'goed op schema' is Bouw en exploitatie van zuiveringstechnische werken: 67% (14 van de 21 (tussen)doelstellingen. Met een 100%-score is het beleidsveld Vergunningverlening en handhaving keur de beste. Het gaat hierbij echter om slechts 2 (tussen)doelstellingen.

Conclusie

De conclusie over de financiën is gemakkelijker en derhalve concreter aan papier toe te vertrouwen. De exploitatie heeft een positief resultaat opgeleverd van 0,354 miljoen euro en dat is veel beter dan het begrote resultaat. Per saldo zijn kosten en opbrengsten 2,066 miljoen euro gunstiger. Ook de uitgaven op projecten geven een onderschijding: ten opzichte van een begroting van 46,805 miljoen euro zijn 39,321 miljoen euro uitgaven gerealiseerd. Dit is meer dan vorig jaar maar nog altijd een onderschijding van 16%.

Achtereenvolgens worden in deze rapportage de volgende onderdelen behandeld. Het eerste hoofdstuk bestaat o.a. uit het voorwoord en een leeswijzer. Tevens is hierin een korte conclusie opgenomen. Hoofdstuk 2 is ingericht per beleidsveld en rapporteert uitgebreid over de doelstellingen in termen van kwaliteit, tijd en geld. Hierbij worden de financiën van de onderliggende projecten apart toegelicht. Tevens treft u in dit hoofdstuk een toelichting bij de exploitatiekosten per beleidsproduct. Over- en onderschijdingen van de werkelijke kosten ten opzichte van de begroting worden verklaard. Waar hoofdstuk 2 ingaat op onderwerpen per beleidsveld behandelt hoofdstuk 3 enkele waterschapsbrede onderwerpen zoals aanbestedingen, projecten, subsidies en Kwaliteit, Arbo en Milieu. Hoofdstuk 4 gaat nader in op de financiën van het totale waterschap. Het begint met de paragraaf Treasury waarin de financiering centraal staat gevolgd door een paragraaf met de Winst- en verliesrekening met daarbij een toelichting per kostensoort. Deze rapportage eindigt met Hoofdstuk 5 waarin de bijlagen zijn opgenomen.

2.0 Rapportage van doelstellingen, projecten en kosten per beleidsveld

Algemeen In dit hoofdstuk worden per beleidsveld de doelstellingen behorende tot dit beleidsveld behandeld evenals de investeringen per doelstelling, de uitgaven per beleidsveld en eventueel nog een onderwerp dat onder het beleidsveld valt.

2.1 Planvorming (10.000)

2.1.1 Toelichting over gerapporteerde doelstellingen

Nr.	Doelstelling	Kernwoord beleidsdoel	Resultaat	kwali-teit	tijd	finan-cieel
10.04	Eind	Voldoen aan EKRW	Realisatie in '15			
	tussen	Uitwerken doelen en maatregelenpakket '06/'07	Behaald			
10.05	eind	Herinrichting GHIJ	Niet haalbaar			
	tussen	Overdracht GHIJ aan waterschap in '07	Niet behaald			
10.06	eind	Opstellen integrale watergebiedsplannen	Haalbaar			
	tussen	Jaarlijks opstellen 7 peilbesluiten	Deels behaald			
10.08	eind	Terugdringen verdroogd natuurgebied met 40%	Haalbaar			
	tussen	Maatregelen getroffen 20% verdroogd areaal	Haalbaar			
10.10	eind	Voldoen aan NBW-normen	Haalbaar			
	tussen	Uitwerken Wateropgave indicatieve maatregelen	Realisatie in '09			
10.11	eind	Afspraken faciliteren Nachtvorstbestrijding	Behaald			
10.12	eind	Toepassen watertoets in ruimtelijke plannen	Achterhaald			
		Opnemen waterparagraaf in relevante plannen en invloed uitvoeringstraject ruimtelijke plannen	Achterhaald			
10.14	eind	Waterbeheerplan vaststellen	Niet behaald			
10.15	tussen	2x opgeleverde watergebiedsplannen	Behaald			
10.16	tussen	18x gemeentelijke waterplannen	Behaald			

	Goed, op schema	Voldoende, niet op schema, maar niet kritisch	Slecht, niet op schema en kritisch
--	-----------------	---	------------------------------------

Toelichting

- Doelstelling 10.05: In 2008 is duidelijk geworden dat het vrijmaken van financiële middelen vanuit het Rijk zo problematisch is dat de overdracht voor wat betreft Rijkswaterstaat directie Utrecht zeker tot 2012 niet doorgaat;
- Doelstelling 10.06: Er blijkt dat een snelle formalisering van de huidige praktijkpeilen niet haalbaar is vanwege een goede analyse en een zorgvuldige procedure.
- Doelstelling 10.10: De einddoelstelling is haalbaar voor het landelijk gebied. Voor het stedelijk gebied zal meer tijd nodig zijn. Hier is de situatie complex door de verwevenheid met grondwater en riolering als oorzaken van wateroverlast.
- Doelstelling 10.14: De kosten voor het opstellen van het Waterbeheerplan zijn aanzienlijk hoger uitgevallen dan vooraf was geraamd, door de bestuurlijk gewenste extra ambitie wat betreft inhoud en proces. In 2009 zullen zich opnieuw tekorten voordoen als de presentatie en communicatie van het plan op het zelfde hoge ambitieniveau gerealiseerd moeten worden.

2.1.2 Investerings over alle doelstellingen

Tabel 1: Investerings per Doelstelling	(In miljoenen euro's, afrondingsverschillen mogelijk)				
		Raming 2008	Werkelijk 2008	Verschil	Realisatie in %
	Doelstelling 10.00 Planvorming (algemeen)	-	-	-	-
	Doelstelling 10.03 (Waterplannen)	-	-	-	-
	Doelstelling 10.04 (EKRW)	0,463	0,480	-0,017	104%
	Doelstelling 10.05 (GHJ)	-	-	-	-
	Doelstelling 10.06 (GGOR)	0,100	0,030	0,070	30%
	Doelstelling 10.08 (verdrogingsonderzoek)	0,074	-	-	0%
	Doelstelling 10.10 (normen wateroverlast)	1,958	0,001	1,957	0%
	Doelstelling 10.11 (nachtvorstbestrijding)	-	-	-	-
	Doelstelling 10.12 (toepassing watertoets)	-	-	-	-
	Doelstelling 10.14 (waterbeheerplan)	-	-	-	-
	Doelstelling 10.15 (watergebiedsplannen)	-	-	-	-
	Totaal planvorming	2,595	0,511	2,084	20%

Toelichting

- Doelstelling 10.06: De onderschrijding is te verklaren doordat onderliggende projecten achterlopen in de tijd;
- Doelstelling 10.08: De activiteiten voor dit project worden later opgestart. Dit brengt de haalbaarheid van de doelstelling niet in gevaar.
- Doelstelling 10.10: Het uitvoeringsproject PB Driebruggen is gekoppeld aan doelstelling 30.10. In de begroting is deze investering echter voor 0,014 miljoen euro geraamd op doelstelling 10.10. De uitvoeringsprojecten WGP Bodegraven (0,175 miljoen euro), WGP Boezem (0,305 miljoen euro) en WGP Langbroekerwetering (0,280 miljoen euro) zijn niet gerealiseerd. De uitvoeringsprojecten WGP Kamerik (0,595 miljoen euro) en WGP Kromme Rijn (0,231 miljoen euro) zijn geraamd op doelstelling 10.10. Echter, de investeringsuitgaven voor WGP Kamerik (2,058 miljoen euro) en WGP Kromme Rijn (0,401 miljoen euro) zijn gekoppeld aan doelstelling 30.13. De investeringsuitgaven van beide uitvoeringsprojecten overschrijden de begroting met respectievelijk 1,463 miljoen euro en 0,170 miljoen euro.

2.1.3 Exploitatie overzicht per beleidsproduct

Tabel 2: Exploitatie kosten per beleidsproduct (lasten-baten)	(In miljoenen euro's, afrondingsverschillen mogelijk)				
		Begroting 2008	Werkelijk 2008	Verschil	Realisatie in %
	Eigen plannen	1,124	2,310	-1,186	206%
	Plannen derden	1,156	1,358	-0,202	118%
	Totaal planvorming	2,280	3,669	-1,389	161%

Toelichting

- Eigen Plannen & Plannen derden: Voor beide beleidsproducten ligt de oorzaak voor het grootste deel in het feit dat in het verleden zogenaamde Immateriële Vaste Activa-projecten abusievelijk als Materiële Vaste Activa - projecten zijn geadministreerd. Alle kosten, dus ook de kosten van vorige boekjaren, zijn in 2008 in de exploitatie genomen. Het totaal van deze kosten was ruim 1,300 miljoen euro;

2.1.4 Onderwerpen binnen beleidsproduct Planvorming: Landinrichtingsplannen

Algemeen De Stichtse Rijnlanden is in verschillende landinrichtingsprocessen betrokken. Het betreft 4 herinrichtingen, 2 ruilverkavelingen en 8 gebiedsgerichte projecten. De stand van zaken per gebied is als volgt.

Herinrichting Driebruggen

Met de uitvoering van de laatste onderdelen wordt de Herinrichting Driebruggen dit jaar voltooid. De landinrichtingscommissie wil in 2009 de herinrichting Driebruggen eveneens financieel afronden. Momenteel wordt de balans opge maakt van begrote en uitgegeven bedragen als basis voor de eindafrekening.

Herinrichting Groengebied Utrecht West

De Herinrichting Groengebied Utrecht West is per 1 januari 2009 opgegaan in het gebiedsprogramma Stad en Land Utrecht. De gebiedscommissie heeft de verantwoordelijkheid gekregen het oorspronkelijke herinrichtingsplan uit te voeren.

- Herinrichting Haarzuilens

Dit jaar worden de werkzaamheden uit de 2^e uitvoeringsmodule uitgevoerd. De waterschapsbijdrage van 0,040 miljoen euro wordt in 2010 afgerekend en is in de voorjaarsnota 2009 opgevoerd. Daarnaast is circa 0,076 miljoen euro nodig voor uitvoering van waterhuishoudkundige maatregelen binnen Haarzuilens in de jaren na 2010.

- Project Hollandse IJssel

Voor het recreatiegebied Hollandse IJssel is een inrichtingsplan gemaakt, met mogelijkheden voor waterberging. Begin 2009 worden inrichtingsalternatieven met begrotingen opgesteld. Zodra hier een redelijke inschatting van te geven is, worden de financiële gevolgen in de meerjarenraming verwerkt.

- Project Lange Vliet, Rijnenburg

Eind 2008 is een globaal ontwerp gemaakt voor het gebied Lange Vliet, de groenblauwe zone langs Rijnenburg. Het waterschap is intensief hierbij betrokken vanwege de wateropgave in dit gebied en de interactie met de nieuwe wijk Rijnenburg. De waterhuishoudkundige en financiële consequenties hiervan zijn nog niet in beeld gebracht.

Herinrichting Groenraven-Oost

De eerste "module" van herinrichting Groenraven-Oost is in uitvoering genomen, overigens met weinig waterhuishoudkundige maatregelen. De andere maatregelen binnen het gebied zijn opgenomen in het watergebiedsplan Groenraven-Oost & Maartensdijk (WGP GROM) en worden in dat kader uitgevoerd.

Herinrichting Noorderpark

De uitvoering van dit plan is nagenoeg afgerond. Over de invulling van de gereserveerde ruimte voor "waterdoeleinden" in het recreatiegebied Ruigenhoek vindt overleg plaats met de betrokken gemeenten, DLG en het recreatieschap. Maatregelen voor dit deelgebied worden meegenomen in het synergieproject Maartensdijk-Vecht.

Ruilverkaveling Lopikerwaard

Deze ruilverkaveling is eind 2008 afgerond. Er zijn nog enkele kleine zaken met betrekking tot te wijzen bruggen, die moeten worden afgerond. Hiermee is een einde gekomen aan een zeer grootschalig ruilverkavelingsproject, waarbij er een goed en robuust watersysteem is gerealiseerd. Deze ruilverkaveling is eind 2008 afgerond en ook financieel afgesloten.

Ruilverkaveling (met adm. karakter) Kromme Rijn

Momenteel vindt de aanleg van o.a. natuurgebiedjes en natuurvriendelijke oevers langs de Kromme Rijn plaats. De ruilverkavelingcommissie is betrokken bij de maatregelen uit het watergebiedsplan Tussen Kromme Rijn en Amsterdam-Rijnkanaal. Om hiervoor gronden te kunnen verwerven kan het waterschap via de commissie een beroep doen op “ruilpercelen” van BBL. Indien concrete verwerving plaatsvindt, zal dit met afzonderlijke bestuursvoorstellen vanuit het budget voor strategische grondaankopen worden bekostigd. De omvang hiervan is nog niet bekend.

Gebiedsprogramma's Agenda Vitaal Platteland en veenweidenpact i.o.

Naast de reguliere landinrichtingsprojecten participeert De Stichtse Rijnlanden in de volgende Utrechtse gebiedsprogramma's in het kader van de Agenda Vitaal Platteland:

- Gebiedsprogramma De Venen;
- Gebiedsprogramma De Utrechtse Waarden
- Gebiedsprogramma Utrecht Midden Noord
- Gebiedsprogramma Stad en Land Utrecht (voorheen Utrecht Midden Zuid)
- Gebiedsprogramma Kromme Rijnstreek
- Gebiedsprogramma i.o. Utrechtse Heuvelrug.

In Zuid-Holland participeert het waterschap in de gebiedsprogramma's Gouwe Wiericke en Venster Bodegraven-Woerden, waarbinnen o.a. de Groene Ruggengraat (voorheen Natte As) vormt krijgt. De plannen hiervoor bevinden zich nog in een verkennende fase.

Vertegenwoordiging en aanspreekpunten

De bestuurlijke vertegenwoordiging en ambtelijk aanspreekpunten zijn in onderstaande tabel opgenomen. Als bestuurlijke vertegenwoordigers zijn, vooruitlopende op de nieuwe situatie, de huidige hoogheemraden vermeld.

LANDINRICHTINGS-PROJECT	Bestuurlijk vertegenwoordiger	Ambtelijk contactpersoon	status (zie toelichting)
Driebruggen, herinrichting	Ton Versteeg (Elie Miltenburg), lid LIC	Wim van Buren, uitvoering	Afronding uitvoering en financiën
Groenraven-Oost, herinrichting	Ted van Keulen (Guus Beugelink), lid LC	Jeanette van Eck, projectleider watergebiedsplan GROM vacature, uitvoering	Uitvoering, incl. maatregelen WGP GROM
Lopikerwaard, herinrichting	Ton Versteeg (Huib van der Maat), portefeuillehouder	Miranda Borst	Afgerond
Kromme Rijn, ruilverkaveling met administratief karakter	Ted van Keulen (Guus Beugelink), portefeuillehouder	Anja Menkveld, planvorming vacature, uitvoering	Voorbereiding uitvoering, incl. maatregelen WGP Tussen Kromme Rijn en Amsterdam-Rijnkanaal
Noorderpark, herinrichting	Theo de Jong (Guus Beugelink), plaatsvervangend lid gebiedscommissie	Jeanette van Eck, projectleider WGP GROM Herman van Rooijen, uitvoering	Uitvoering, deels aanvullende planvorming voor "waterdoeleinden" binnen Ruigenhoek
Gebiedsprogramma De Venen (AVP)	Ton Versteeg (Elie Miltenburg), portefeuillehouder	Ronald Hemel, planvorming	Bestaande stichting
Gebiedsprogramma De Utrechtse Waarden (AVP)	Ton Versteeg (Huib van der Maat), portefeuillehouder	Ronald Hemel, planvorming	Stichting opgericht 2007
Gebiedsprogramma i.o. Utrecht Midden Noord (AVP)	Theo de Jong (Jan Reerink), portefeuillehouder	vacature, planvorming	Enveloppecommissies
Gebiedsprogramma Stad en Land Utrecht (incl. herinrichting Groengebied Utrecht West) (AVP)	Klaas Ypema (Jan Reerink), lid gebiedscommissie	Koos v.d. Ree Doolaard, planvorming Herman van Rooijen, uitvoering	uitvoering 2 ^e module Haarzuilens; detaillering Hollandse IJssel; ontwerp Lange Vliet
Gebiedsprogramma Kromme Rijnstreek (AVP)	Ted van Keulen (Guus Beugelink), portefeuillehouder	Anja Menkveld, planvorming Vacature, uitvoering	Stichting opgericht 2008
Gebiedsprogramma i.o. Utrechtse Heuvelrug (AVP)	Ted van Keulen (Guus Beugelink), portefeuillehouder	Heleen Genders, planvorming	Programma in ontwikkeling
Veenweidepact Gouwe Wiericke i.o.	Ton Versteeg (Elie Miltenburg), portefeuillehouder	Jeanette van Eck, planvorming	Voorbereiding, verkenning i.o.v. provincie ZH

Ervaringen Flora- en faunawet

2.1.5 Overdracht Gekanaliseerde Hollandse IJssel

Algemeen

In 2006 was het streven om per 1 januari 2007 de Gekanaliseerde Hollandse IJssel en de Doorslag over te dragen van Rijkswaterstaat naar het waterschap. In 2006 is het Algemeen Bestuur van het waterschap akkoord gegaan met destijds voorgestelde overdracht.

In de loop van 2007 is duidelijk geworden dat het vrijmaken van financiële middelen vanuit het Rijk op grote problemen stuitte. Deze problemen blijken zo groot te zijn dat de overdracht van de Gekanaliseerde Hollandse IJssel en de Doorslag wat betreft Rijkswaterstaat directie Utrecht zeker tot 2012 niet doorgaat. De hoofddreden is dat de gelden die door het Rijk bij deze overdracht aan de gemeenten en het waterschap zouden worden meegegeven, een andere bestemming hebben gekregen. Het is zeer te betreuren dat een onderdeel van het hoofdsysteem van het waterschap bij een andere partij in eigendom en onderhoud is en, gezien het standpunt van het ministerie van Verkeer en Waterstaat, voorlopig ook blijft.

omdat dit uitstel voor het waterschap zeer moeilijk is te accepteren, heeft een nader bestuurlijk overleg plaatsgevonden met DG Water om te bezien of er openingen gevonden kunnen worden die alsnog kunnen leiden tot een eerdere overdracht van de Gekanaliseerde Hollandse IJssel. Dit heeft nog niet geleid tot afspraken om te komen tot overdracht. De daadwerkelijke overdracht zal in ieder geval nog enkele jaren duren. Het uitstel van de overdracht betekent het nodige voor het integrale ontwikkelingsperspectief van de Hollandse IJssel en de gevolgen hiervan voor de realisering van de doelstellingen m.b.t. de Kaderrichtlijn. In de plannen tot 2015 zijn geen maatregelen opgenomen in het Waterbeheerplan.

Algemeen

De Unie van Waterschappen heeft in overleg met het Ministerie van LNV een gedragscode opgesteld over hoe te handelen in het kader van de Flora- en Faunawet. Deze gedragscode is onderschreven door het waterschap en is vertaald in werkprotocollen die de basis vormen voor de ecologische werkplannen.

Daarnaast heeft een bureau-inventarisatie plaatsgevonden die het vóórkomen van beschermde (tabel 2 en 3) planten- en diersoorten in ons hele beheergebied in beeld heeft gebracht. Deze gegevens worden steeds aangevuld en ge-update met nieuwe, recente onderzoeksgegevens.

De soortverspreidingsgegevens van tabel 2- en 3-soorten en de werkprotocollen dienen als leidraad voor het onderhoud en projecten. De werkprotocollen hebben betrekking op de werkperiode en ook over de werkmethode. Daarnaast betekent het ook het nodige voor het uitvoerende personeel.

Over het algemeen kan gesteld worden dat de Flora- en Faunawet in een aantal gevallen beperkingen aan het onderhoud en projecten oplegt. Deze beperkingen zijn bijvoorbeeld het niet kunnen baggeren in bepaalde perioden van het jaar of het inspecteren van kadestrekkingen op vogelnesten alvorens deze kaden te maaien. Dit kan gevolgen hebben voor de uitvoeringsperiode en dat heeft vervolgens weer invloed op de hoogte van de kosten.

beleidsveld	Planvorming (10.000)		nr. doelstelling	1004
bestuurder	J.Reerink/G Beugelink/H vd Maat/ E.J Miltenburg		kernwoord	EKRW
ambtenaar	P. de Bekker	categorie doelstelling	Must have	
motivatie categorie doelstelling	De EKRW wordt in de Nederlandse wetgeving geïmplementeerd. Voor zover dit niet gebeurd (is) heeft de richtlijn een rechtstreekse werking. De activiteiten in dit kader moeten dan ook als een wettelijke verplichting worden beschouwd. Bij de implementatie wordt intensief samengewerkt met de collega-waterschappen binnen het deelstroomgebied Rijn-West			
temporiseren tijd/geld	Het waterschap zou in dit kader een passieve houding kunnen aannemen en daarmee de kosten op dit moment aanzienlijk reduceren. Op korte termijn zullen provincie en Rijk ons hierop aanspreken. Bovendien is de overtuiging dat de huidige investeringen juist bijdragen aan een adequate en kosten-effectieve implementatie van de kaderrichtlijn welke op zich onvermijdelijk is. Nú temporiseren leidt naar verwachting tot hogere kosten in de jaren daarna.			
eind- doelstelling	Voldoen aan de eisen die de Europese Kaderrichtlijn Water stelt aan het waterbeheer vanaf 2015.			
tussen- doelstelling	1) In 2007 worden voor het beheersgebied van De Stichtse Rijnlanden per waterlichaam haalbare ecologische en fysisch-chemische doelen met bijbehorende maatregelenpakketten uitgewerkt. 2) Vanaf 2006 wordt het monitoringsprogramma van het waterschap mede afgestemd op de analyses en rapportages die ten behoeve van de Kaderrichtlijn moeten worden verricht.			
resultaat	einddoelstelling:	realisatie in '15	tussendoelstelling:	behaald
	De einddoelstelling is haalbaar. De tussendoelstellingen zijn gehaald. De KRW-doelen en maatregelen voor de periode 2009-2015 zijn opgenomen in het ontwerp Waterbeheerplan. In uitzondering is door ons bestuur besloten geen KRW-maatregelen uit te voeren voor de Gekanaliseerde Hollandse IJssel, voordat reguliere werkzaamheden (het onderhoudsbaggeren) door RWS zijn uitgevoerd.			
argumentatie bij aanpassing	Nieuwe tussendoelstellingen: In 2009 worden de KRW-doelen en maatregelen voor ons beheergebied definitief bestuurlijk vastgesteld, als sluitstuk van een landelijk gecoördineerd inspraak- en besluitvormingsproces. Voor de maatregelen in de periode 2010-2015 wordt het uitvoeringstraject voorbereid.			
voorgestelde maatregelen om DS te halen	vervolg: Vanaf 2010 worden de KRW-maatregelen daadwerkelijk in uitvoering genomen. Hierover wordt jaarlijks gerapporteerd in het kader van het Waterbeheerplan.			
besluit DB/AB				
Einddoel	Tussendoel	Oorspronkelijke einddoelstelling:		
Kwaliteit		Kwaliteit		Voldoen aan de eisen die de Europese Kaderrichtlijn Water stelt aan het waterbeheer vanaf 2015.
Tijd		Tijd		
Financieel		Financieel		

beleidsveld	Planvorming (10.000)		nr. doelstelling	1005
bestuurder	P. Poelmann	kernwoord	Herinrichting GHIJ	
ambtenaar	P. de Bekker	categorie doelstelling	Should have	
motivatie categorie doelstelling	Met betrekking tot deze doelstelling is het waterschap slechts gebonden door een convenant dat is gesloten met de betreffende partners. Het waterschap zou, als drijvende kracht simpelweg "de stekker eruit kunnen trekken". Overigens is de klus "op een oor na gevild" en zou hiermee veel inspanning voor niets zijn geleverd. In de vervolgfase ná tekening van het feitelijke gebiedsconvenant zal het waterschap zich in beginsel beperken tot de uitvoering van haar primaire taken.			
temporisering tijd/geld				
eind-doelstelling	Uiterlijk in 2015 heeft een herinrichting van de Gekanaliseerde Hollandse IJssel en haar uiterwaarden plaatsgevonden die optimaal aansluit bij de wensen van de diverse betrokken belanghebbenden.			
tussen-doelstelling	1) De overdracht van de Gekanaliseerde Hollandse IJssel aan het waterschap vindt in 2007 plaats.			
resultaat	einddoelstelling:	niet haalbaar	tussendoelstelling:	niet behaald
	In 2006 was het streven om per 1 januari 2007 de Gekanaliseerde Hollandse IJssel en de Doorslag over te dragen van Rijkswaterstaat naar het waterschap. In de loop van 2007 met een conclusie in 2008 is duidelijk geworden dat het vrijmaken van financiële middelen vanuit het Rijk zo problematisch is dat de overdracht voor wat betreft Rijkswaterstaat directie Utrecht zeker tot 2012 niet doorgaat. Het uitstel van de overdracht betekent het nodige voor het integrale ontwikkelingsperspectief van de Hollandse IJssel en de gevolgen hiervan voor de realisering van de doelstellingen m.b.t. de Kaderrichtlijn. In de plannen tot 2015 zijn geen maatregelen opgenomen in het Waterbeheerplan.			
argumentatie bij aanpassing				
voorgestelde maatregelen om DS te halen				
besluit DB/AB				
Einddoel	Tussendoel	Oorspronkelijke einddoelstelling:		
Kwaliteit	 Kwaliteit		Uiterlijk in 2015 heeft een herinrichting van de Gekanaliseerde Hollandse IJssel en haar uiterwaarden plaatsgevonden die optimaal aansluit bij de wensen van de diverse betrokken belanghebbenden.	
Tijd	 Tijd			
Financieel	 Financieel			

beleidsveld	Planvorming (10.000)		nr. doelstelling	1006
bestuurder	J.Reerink/G Beugelink/H vd Maat/ E.J Miltenburg		kernwoord	Opstellen integrale watergebiedsplannen
ambtenaar	P. de Bekker	categorie doelstelling	Must have/Should have	
motivatie categorie doelstelling	Het opstellen van integrale watergebiedsplannen is géén wettelijke verplichting. Als zodanig zou deze doelstelling simpelweg kunnen worden geannuleerd. De in dit kader op te stellen peilbesluiten vormen echter wél een wettelijke verplichting. De tevens als onderdeel van deze plannen uit te werken maatregelen ter bestrijding van wateroverlast kunnen als een "should have" worden beschouwd aangezien ze deel uit maken van het NBW.			
temporiserend tijd/geld				
eind-doelstelling	Opstellen en uiterlijk in 2008 vaststellen van integrale watergebiedsplannen voor het beheersgebied van het waterschap, waarin de wateropgave, GGOR, peilbesluiten en verdrogingsbestrijding in onderlinge samenhang en gebiedsgericht worden uitgewerkt.			
tussen-doelstelling	1) In de jaren 2006 en 2007 zullen jaarlijks gemiddeld zeven peilbesluiten worden opgesteld. 2) In 2008 beschikt het waterschap gebiedsdekkend over geldige peilbesluiten. Voor gebieden waar geen verplichting geldt voor het opstellen van peilbesluiten zijn in 2007 streefpeilen vastgelegd. 3) Uitwerken en uiterlijk in 2008 vaststellen van het gewenste grond- en oppervlaktewaterregime (GGOR) per peilgebied in het kader van watergebiedsplannen, in samenwerking met provincies, gemeenten en belanghebbenden. De kaders hiervoor worden in overleg met de provincie uitgewerkt.			
resultaat	einddoelstelling:	Haalbaar	tussendoelstelling:	Deels behaald
argumentatie bij aanpassing	Het waterschap heeft nu in totaal vijf goedgekeurde watergebiedsplannen waarvoor de einddoelstelling behaald is. Voor Linschoterwaard komt het plan eind 2009 - begin 2010 gereed, waarmee het aantal op zes komt. In 2009 wordt verkend in welke andere gebieden de komende jaren watergebiedsplannen gestart moeten worden. Tussendoelstelling 2 kan pas bereikt worden in 2010. Het waterschap heeft nu in totaal 47 geactualiseerde peilbesluiten. Naar verwachting zullen in 2009 in totaal 12 peilbesluiten geactualiseerd worden en in 2010 nog 6. Beperkende factoren zijn de noodzaak tot bebouwingsonderzoek (Haarzuilens, Rijnenburg, deel Leidsche Rijn) en bestuurlijke dilemma's (Bodegraven, Utrecht). Daarnaast blijkt dat een snelle formalisering van de huidige praktijkpeilen niet haalbaar is vanwege een goede analyse en zorgvuldige procedure. De beoogde snelle inhaalslag gaat ten koste van de kwaliteit. Tussendoelstelling 3 is gerealiseerd voor de vastgestelde watergebiedsplannen. Met de provincie Utrecht vindt overleg plaats welke aanvullende onderbouwing nodig is om ook 'sectorale' peilbesluiten te kunnen beschouwen als basis voor GGOR in die gebieden. De rest van het gebied volgt na 2010. In 2009 komt een kaart beschikbaar met de stand van zaken.			
voorgestelde maatregelen om DS te halen				
besluit DB/AB				
Einddoel	Tussendoel	Oorspronkelijke einddoelstelling:		
Kwaliteit 	Kwaliteit 	-Opstellen en uiterlijk in 2008 vaststellen van integrale watergebiedsplannen voor het beheersgebied van het waterschap, waarin de wateropgave, GGOR, peilbesluiten en verdrogingsbestrijding in onderlinge samenhang en gebiedsgericht worden uitgewerkt. - Bij het opstellen van watergebiedsplannen in zettingsgevoelige gebieden inspelen op ontwikkelingen van derden om bodemdaling tegen te gaan.		
Tijd 	Tijd 			
Financieel 	Financieel 			

beleidsveld	Planvorming (10.000)		nr. doelstelling	1008
bestuurder	J.Reerink/G Beugelink/H vd Maat/ E.J Miltenburg		kernwoord	Verdrogingsbestrijding
ambtenaar	P. de Bekker	categorie doelstelling	Should have	
motivatie categorie doelstelling	Onze doelstellingen m.b.t. de verdrogingsbestrijding zijn gebaseerd op rijksbeleid en het met de provincie afgesloten convenant. Het waterschap zou kunnen aangeven hier géén invulling meer aan te willen geven, gelet op de stijgende lokale lastendruk. Rijk en provincie zullen het waterschap hier ongetwijfeld op aanspreken.			
temporiseren tijd/geld	Het gesloten convenant zou kunnen worden "opengebroken". Verwacht mag worden dat de provincie hiertegen zal protesteren.			
eind- doelstelling	In 2013 zal het herstel in de TOP-gebieden waarvoor het waterschap verantwoordelijk is 100% bedragen en in de overige gebieden waar maatregelen zijn uitgevoerd 50%, mits nog in 2008 overeenstemming wordt bereikt over de criteria voor herstel.			
tussen- doelstelling	In 2009 wordt gestart met de uitvoering en monitoring in de TOP-gebieden waarvoor het waterschap verantwoordelijk is en in de overige verdroogde gebieden die in watergebiedsplannen zijn onderzocht. De uitvoering zal gereed zijn in 2010, mits externe partijen medewerking verlenen.			
resultaat	einddoelstelling:	haalbaar	tussendoelstelling:	haalbaar
	Einddoelstelling en tussendoelstelling zijn haalbaar. Afhankelijk van de resultaten van lopend onderzoek kunnen in 2011 nog enkele aanvullende maatregelen nodig zijn voor de Schraallanden langs de Meije en/of De Haak.			
argumentatie bij aanpassing				
voorgestelde maatregelen om DS te halen				
besluit DB/AB				
Einddoel	Tussendoel	Oorspronkelijke einddoelstelling:		
Kwaliteit	 Kwaliteit		Aanpakken van de verdrogingsbestrijding waar mogelijk in het kader van watergebiedsplannen en in samenwerking met anderen, conform de planning die met de provincie is afgesproken. Het areaal verdroogd natuurgebied binnen het beheergebied moet in 2010 met 40% zijn verminderd ten opzichte van 1999.	
Tijd	 Tijd			
Financieel	 Financieel			

beleidsveld	Planvorming (10.000)		nr. doelstelling	1010
bestuurder	J.Reerink/G Beugelink/H vd Maat/ E.J Miltenburg		kernwoord	Voldoen aan NBW-normen
ambtenaar	P. de Bekker	categorie doelstelling	Should have	
motivatie categorie doelstelling	Het gaat hier om een afspraak uit het NBW. Het waterschap zou kunnen aangeven zich hieraan niet gebonden te achten. Naar verwachting zal de provincie in haar rol als toezichhouder in dit geval de zwaarst denkbare middelen inzetten om het waterschap hier alsnog toe te dwingen.			
temporisering tijd/geld	De termijnen ten aanzien van deze doelstelling zijn strikt vastgelegd in het NBW. Temporisering zou feitelijk het hierboven gestelde inhouden.			
eind- doelstelling	Het watersysteem moet uiterlijk in 2015 voldoen aan de normen voor wateroverlast die zijn overeengekomen in het Nationaal Bestuursakkoord Water. Het gaat om normen die een maximale kans op wateroverlast aangeven voor stedelijk gebied, hoogwaardige land- en tuinbouw en grasland.			
tussen- doelstelling	1) De in de studie Wateropgave gesignaleerde huidige knelpunten en indicatieve maatregelen worden in 2007 concreet uitgewerkt en vastgelegd, waar mogelijk in het kader van watergebiedsplannen en gemeentelijke waterplannen.			
resultaat	einddoelstelling:	haalbaar	tussendoelstelling:	realisatie in 2009
	De einddoelstelling is haalbaar voor het landelijk gebied. Voor het stedelijk gebied zal meer tijd nodig zijn. Hier is de situatie complex door de verwevenheid met grondwater en riolering als oorzaken van wateroverlast. Bovendien zijn maatregelen in het stedelijk gebied zeer kostbaar. Over de verantwoordelijkheid voor de stedelijke wateropgave zal nog overleg met de gemeenten plaatsvinden. Voor het landelijk gebied ligt het zwaartepunt in het Oude Rijn gebied. Na een herijking van de wateropgave is hiervoor een maatregelenpakket uitgewerkt en vastgesteld door het Algemeen Bestuur. De maatregelen worden uitgevoerd in het kader van watergebiedsplannen, als afzonderlijke projecten of op basis van de stimuleringsregeling natuurvriendelijke oevers en open water. De studie wateropgave (2005) wordt geëvalueerd en uiterlijk in 2012 wordt een nieuwe rapportage uitgebracht op basis van toetsing met de nieuwe klimaatmodellen, conform de landelijke afspraken in het NBW-actueel.			
argumentatie bij aanpassing				
voorgestelde maatregelen om DS te halen				
besluit DB/AB				
Einddoel	Tussendoel	Oorspronkelijke einddoelstelling:		
Kwaliteit 	Kwaliteit 	- Het watersysteem moet uiterlijk in 2015 voldoen aan de normen voor wateroverlast. - Gebruiken en nader uitwerken van de watertoets bij nieuwe ruimtelijke plannen.		
Tijd 	Tijd 			
Financieel 	Financieel 			

beleidsveld	Planvorming (10.000)		nr. doelstelling	1011
bestuurder	G. Beugelink	kernwoord	Nachtvorstbestrijding	
ambtenaar	P. de Bekker	categorie doelstelling	Should have	
motivatie categorie doelstelling	Het waterschap is niet wettelijk verplicht om in alle omstandigheden te zorgen voor de aanvoer van voldoende water. In de praktijk heeft het waterschap wel steeds grote inspanningen gepleegd om aan de extra waterbehoefte in tijden van nachtvorst te voldoen, mede gezien de grote financiële belangen voor de fruitteeltsector. Dit plaatst ons voor steeds grotere problemen wat betreft de inzet van mensen en middelen en leidt tot schade aan het watersysteem en de gronden van aanliggende eigenaren.			
temporisering tijd/geld	Een structurele oplossing voor het probleem is nu urgent omdat er totaal geen rek meer zit in het watersysteem en het areaal fruitteelt blijft groeien. Onderdeel van een oplossing zou moeten zijn dat de fruitteeltsector zich ook zelf verantwoordelijk toont om het probleem ook in de toekomst beheersbaar te houden.			
eind- doelstelling	In 2007 worden er afspraken gemaakt over de wijze waarop het waterschap de nachtvorstschaderegeling gaat faciliteren.			
tussen- doelstelling	-			
resultaat	einddoelstelling:	behaald	tussendoelstelling:	nvt
	De doelstelling is behaald. In 2008 is het watergebiedsplan Tussen Kromme Rijn en Amsterdam-Rijnkanaal door het Algemeen Bestuur vastgesteld. Hierin is de principiële uitspraak van het dagelijks bestuur uitgewerkt om voor het huidige fruitteeltareaal (situatie maart 2007) het watersysteem aan te passen aan de eisen voor beregening bij nachtvorst. Voor toekomstige uitbreidingen van het fruitareaal dienen de telers zelf verantwoordelijkheid te nemen voor aanvullende maatregelen als de capaciteit van het watersysteem niet toereikend is. Het waterschap overlegt met de landbouworganisaties hoe de sector deze verantwoordelijkheid gaat invullen. Er wordt gestreefd naar een convenant tussen de landbouworganisaties, het waterschap en de gemeenten (i.v.m. aanleg vergunningen e.d.).			
argumentatie bij aanpassing				
voorgestelde maatregelen om DS te halen				
besluit DB/AB				
Einddoel	Tussendoel	Oorspronkelijke einddoelstelling:		
Kwaliteit	 Kwaliteit		Onderzoek doen naar de wenselijkheid van het verbeteren van de wateraanvoer naar het fruitteeltgebied ten behoeve van de nachtvorstberegening uiterlijk in 2005.	
Tijd	 Tijd		Aandachtspunt vormt daarbij het voorkomen van wateroverlast voor de weidebouw.	
Financieel	 Financieel			

beleidsveld	Planvorming (10.000)		nr. doelstelling	1012
bestuurder	J.Reerink/G Beugelink/H vd Maat/ E.J Miltenburg		kernwoord	Toepassing watertoets
ambtenaar	P. de Bekker	categorie doelstelling	Must have	
motivatie categorie doelstelling	Het toepassen van de watertoets is inmiddels wettelijk verplicht.			
temporiseren tijd/geld	Het waterschap zou kunnen besluiten een minimale inspanning te leveren m.b.t. de uit te voeren watertoetsen (bijv. door een "standaardbrief" te introduceren zonder follow-up). Daarmee wordt het risico groot dat zaken worden gerealiseerd die op langere termijn tot aansprakelijkheid/kosten voor het waterschap leiden. Deze kosten bedragen dan mogelijk een veelvoud van de kosten die nu in het kader van de watertoets worden gemaakt. Overigens zal ook de provincie ons op onze rol aanspreken.			
eind- doelstelling	De toepassing van de watertoets heeft er toe geleid dat de waterparagraaf in 2006 een standaard onderdeel is geworden bij nieuwe ruimtelijke plannen.			
tussen- doelstelling	Het waterschap wil invloed hebben op de besluitvorming in het voor- en uitvoeringstraject van de ruimtelijke plannen. Hiervoor worden in 2008 per gemeente afspraken gemaakt.			
resultaat	einddoelstelling:	achterhaald	tussendoelstelling:	achterhaald
	De doelstelling is inmiddels achterhaald, omdat door de inwerkingtreding van de nieuwe Wet ruimtelijke ordening afsprakennotities met gemeentes niet meer nodig zijn om de Watertoets te waarborgen.			
argumentatie bij aanpassing				
voorgestelde maatregelen om DS te halen				
besluit DB/AB				
Einddoel	Tussendoel	Oorspronkelijke einddoelstelling:		
Kwaliteit		Kwaliteit		De toepassing van de watertoets heeft er toe geleid dat de waterparagraaf in 2006 een standaard onderdeel is geworden bij nieuwe ruimtelijke plannen.
Tijd		Tijd		
Financieel		Financieel		

beleidsveld	Planvorming (10.000)		nr. doelstelling	1014
bestuurder	P. Poelmann	kernwoord	Waterbeheerplan	
ambtenaar	P. de Bekker	categorie doelstelling	Must have	
motivatie categorie doelstelling	Verplichte planvorm.			
temporisering tijd/geld				
eind- doelstelling	In 2008 wordt het Waterbeheerplan voor de periode 2008-2012 vastgesteld.			
tussen- doelstelling				
resultaat	einddoelstelling:	niet behaald	tussendoelstelling:	nvt
argumentatie bij aanpassing	Het ontwerp Waterbeheerplan 2009-2015 is in 2008 vastgesteld en doorloopt in 2009 de inspraakprocedure, tegelijk met alle andere regionale en landelijke waterplannen. Eind 2009 worden alle plannen definitief vastgesteld. De kosten voor opstellen van het Waterbeheerplan zijn aanzienlijk hoger uitgevallen dan vooraf was geraamd, door de bestuurlijk gewenste extra ambitie wat betreft inhoud en proces. Met het resultaat heeft het waterschap zich zowel inhoudelijk als qua presentatie goed op de kaart gezet. De extra kosten in 2008 zijn gedekt binnen de lopende begroting. In 2009 zullen zich opnieuw tekorten voordoen als de presentatie en communicatie van het plan op hetzelfde hoge ambitieniveau gerealiseerd moeten worden. De financiële consequenties zullen op basis van een nieuw communicatieplan aan het bestuur worden voorgelegd.			
voorgestelde maatregelen om DS te halen				
besluit DB/AB				
Einddoel	Tussendoel	Oorspronkelijke einddoelstelling:		
Kwaliteit	 Kwaliteit	 Kwaliteit	In 2008 wordt het Waterbeheerplan voor de periode 2008-2012 vastgesteld.	
Tijd	 Tijd	 Tijd		
Financieel	 Financieel	 Financieel		

beleidsveld	Planvorming (10.000)		nr. doelstelling	1015
bestuurder	J.Reerink/G.Beugelink/ H.vd Maat/E.J Miltenburg	kernwoord	Optimaal waterregime	
ambtenaar	P. de Bekker	categorie doelstelling	Must have/Should have	
motivatie categorie doelstelling	De Stichtse Rijnlanden zorgt voor een optimaal waterregime dat aansluit op de functies van het gebied.			
temporiserings tijd/geld				
eind- doelstelling	De Stichtse Rijnlanden bepaalt in samenspraak met belanghebbenden hoe het waterregime zo goed mogelijk aansluit op de functies binnen het gebied.			
tussen- doelstelling	In 2008 2x opgeleverde watergebiedsplannen.			
resultaat	einddoelstelling:	haalbaar	tussendoelstelling:	behaald
	In 2008 zijn drie watergebiedsplannen in het oostelijk beheergebied door het Algemeen Bestuur vastgesteld. Het gaat om de watergebiedsplannen Tussen Kromme Rijn en Amsterdam-Rijnkanaal, Groenraven-Oost en Maartensdijk en Langbroekerwetering.			
argumentatie bij aanpassing				
voorgestelde maatregelen om DS te halen				
besluit DB/AB				
Einddoel	Tussendoel	Oorspronkelijke einddoelstelling:		
Kwaliteit		Kwaliteit		De Stichtse Rijnlanden bepaalt in samenspraak met belanghebbenden hoe het waterregime zo goed mogelijk aansluit op de functies binnen het gebied.
Tijd		Tijd		
Financieel		Financieel		

beleidsveld	Planvorming (10.000)		nr. doelstelling	1016
bestuurder	J.Reerink/G.Beugelink/ H.vd Maat/E.J Miltenburg	kernwoord	Optimaal waterregime	
ambtenaar	P. de Bekker	categorie doelstelling	Must have/Should have	
motivatie categorie doelstelling	De Stichtse Rijnlanden zorgt voor een optimaal waterregime dat aansluit op de functies van het gebied.			
temporisering tijd/geld				
eind- doelstelling	De Stichtse Rijnlanden bepaalt in samenspraak met belanghebbenden hoe het waterregime zo goed mogelijk aansluit op de functies binnen het gebied.			
tussen- doelstelling	In 2008 18 gemeentelijke waterplannen.			
resultaat	einddoelstelling:	haalbaar	tussendoelstelling:	behaald
	Zeventien gemeentes hebben een (soms gezamenlijk) waterplan. De doelstelling is opgesteld vóór de fusie van de gemeente Utrechtse Heuvelrug (vijf gemeentes). Als hiervoor wordt gecorrigeerd zijn er dus 20 waterplannen gereed gekomen eind 2008.			
argumentatie bij aanpassing				
voorgestelde maatregelen om DS te halen				
besluit DB/AB				
Einddoel	Tussendoel	Oorspronkelijke einddoelstelling:		
Kwaliteit		Kwaliteit		De Stichtse Rijnlanden bepaalt in samenspraak met belanghebbenden hoe het waterregime zo goed mogelijk aansluit op de functies binnen het gebied.
Tijd		Tijd		
Financieel		Financieel		

2.2 Aanleg en onderhoud waterkeringen (11.000)

2.2.1 Toelichting over gerapporteerde doelstellingen

Nr.	Doelstelling	Kernwoord beleidsdoel	Resultaat	kwali-teit	tijd	finan-cieel
11.04	eind	Voldoen aan de normen secundaire waterkering	Realisatie in '22			
	tussen	Vaststellen legger regionale waterkeringen	Haalbaar			
11.07	eind	Formeren dijkleger en oefenen rampenbestrijding	Behaald			
11.10	tussen	Legger primaire- en regionale waterkeringen	Aanpassen			
11.11	tussen	3x dijkschouwen / 26 surveillances op Lekdijk	Behaald			
11.13	tussen	4x Actuele protocollen en calamiteitenbestrijdingsplannen	Niet behaald			

	Goed, op schema	Voldoende, niet op schema, maar niet kritisch	Slecht, niet op schema en kritisch
--	-----------------	---	------------------------------------

Toelichting

- Doelstelling 11.10: Na overleg met de provincie is afgesproken om de legger voor de regionale keringen aansluitend op de toetsing in 2009 vast te stellen.
- Doelstelling 11.13: I.v.m. de organisatieverandering per 1 oktober a.s. dienen de protocollen aangepast te worden. In 2009 worden deze plannen geactualiseerd.

2.2.2 Investerings over alle doelstellingen

Tabel 3: Investerings per doelstelling	(In miljoenen euro's, afrondingsverschillen mogelijk)	Raming 2008	Werkelijk 2008	Verschil	Realisatie in %
	Doelstelling 11.00 Algemeen	0,100	-	0,100	0%
	Doelstelling 11.03 3 ^e Toetsingsronde	1,150	-	1,150	0%
	Doelstelling 11.04 Normen sec. waterkering	1,578	2,087	-0,509	132%
	Totaal	2,828	2,087	0,741	74%

Toelichting

- Doelstelling 11.00: De aanpassingen van de calamiteitenplannen keringen worden vanuit de exploitatierekening gedekt;
- Doelstelling 11.03: De veiligheidstoetsing waterkering ad. 0,850 miljoen euro wordt vanuit de exploitatierekening gedekt. Het project Flymap ad. 0,300 miljoen euro is nog niet gestart;
- Doelstelling 11.04: een nader toelichting is opgenomen in § 2.2.4.1.

2.2.3 Exploitatie overzicht per beleidsproduct

Tabel 4: Exploitatie kosten per beleidsproduct (lasten-baten)	(In miljoenen euro's, afrondingsverschillen mogelijk)	Begroting 2008 (gewijzigd)	Werkelijk 2008	Verschil	Realisatie in %
	Beheersinstrumenten waterkeringen	1,018	0,460	0,558	45%
	Aanleg en onderhoud waterkeringen	5,516	3,970	1,546	77%
	Dijkbewaking en calamiteitenbestrijding	0,048	0,080	-0,032	166%
	Totaal waterkeringen	6,582	4,511	2,071	72%

Toelichting

- Bij het beleidsproduct Beheersinstrumenten waterkeringen wordt de overschrijding deels veroorzaakt door veel lagere kapitaallasten (rente- en afschrijvingslasten liggen 0,508 miljoen euro lager dan begroot) en veel lagere kosten van 'opdrachten onderzoeksbureaus'.

- Aan de grote onderschrijding bij het beleidsproduct Aanleg en onderhoud waterkeringen liggen lagere kosten van de bestrijding van de muskusratten ten grondslag. De kosten lagen 0,284 miljoen euro onder de begroting. Met de andere deelnemers is wel conform de begroting afgerekend. Door de besparing op de kosten is een overschot ontstaan. Van dit overschot is in de jaarrekening een bestemmingsreserve gevormd. Het overgrote deel van de onderschrijding is echter te verklaren doordat 2 geplande IVA-projecten niet zijn uitgevoerd: in de begroting was rekening gehouden met Flymap (het maken van een lasergestuurde hoogtekaart) (0,300 miljoen euro) en met Veiligheidstoetsing (0,850 miljoen euro). Flymap is niet uitgevoerd omdat er waarschijnlijk kan worden aangehaakt bij een landelijke ontwikkeling op dit gebied. Onzeker is of die ontwikkeling onze behoefte volledig dekt. Derhalve moet (een deel) van het budget gereserveerd blijven. De kosten voor Veiligheidstoetsing zijn binnen het reguliere budget opvangen en hebben dus niet tot de verwachte extra kosten door afschrijving op Immateriële Vaste Activa geleid.

2.2.4 Onderwerpen binnen beleidsproduct Aanleg en onderhoud waterkeringen

2.2.4.1 Meerjarenonderhoudsplan regionale waterkeringen

Doelstelling	In 2022 voldoen de regionale waterkeringen aan de normen, die de provincies hebben vastgesteld in de Verordening Waterkeringen West-Nederland.			
Prestatie	Eind 2008 voldeed ruim 80% van de regionale waterkeringen aan de vereiste toetsthoogte.			
Voorgenomen		kosten	lengte	reeds in de kosten verwerkt :
		<i>mln €</i>	<i>in km</i>	subsidie
				<i>mln €</i>
	GOP Kades 2001-2007	17,26	80,7	0,25
	GOP Kades 2008	2,83	5,4*	nvt
	* In Burap 2008 no. 1 is abusievelijk een voorgenomen lengte aangegeven van 8,1 km. Dit moet echter 5,4 km zijn.			
Gerealiseerd				bijdr.derden
				<i>mln €</i>
	GOP Kades 2001-2007	17,01	70,6	0,76
	GOP Kades 2008	2,10	5,5	nvt
Conclusies	Tijd	Van de geplande 9 projecten zijn er 3 om uiteenlopende redenen vertraagd, nl. bergingsgebied Kockengen, GHIJ zuid Achthoven-IJsselstein en voorboezem Kamerik-Teylings Oost. Voor Voorboezem Kamerik-Teylings Oost kwam de medefinanciering vanuit de provincie Utrecht niet rond. Het RO proces dient nog voor het bergingsgebied Kockengen opnieuw te worden doorlopen en Gek. Hollandse IJssel Zuid-IJsselstein-Montfoort is opgeschort. Verder zijn er twee projecten extra gestart, verbetering Dubbele- en Enkele Wiericke (i.v.m. muskusrattenschade en lekkage) en Hollandse Kade (i.v.m. overdracht provincie Zuid-Holland). De overige 6 projecten zijn volgens planning opgeleverd.		
	Geld	Ca. 77% van de oorspronkelijke doelstelling voor 2008 is gehaald. Waarbij wordt opgemerkt dat een 3-tal projecten qua investering lager zijn uitgevallen dan gepland.		
	Kwaliteit	De werken zijn kwalitatief goed uitgevoerd en voldoen aan de minimale norm zoals vastgesteld in de Leidraad Toetsen op Veiligheid regionale waterkeringen.		

beleidsveld	Aanleg en onderhoud waterkeringen (11.000)		nr. doelstelling	1104
bestuurder	P. Poelmann/ H. van der Maat	kernwoord	Voldoen aan de normen secundaire waterkeri	
ambtenaar	G. Rouhof	categorie doelstelling	Must have	
motivatie categorie doelstelling	Op basis van de reglementair opgedragen taak moet het waterschap de regionale waterkeringen onderhouden. De mate waarin dat onderhoud wordt gepleegd kan tot op dit moment voor een groot deel door het waterschap zelf worden bepaald.			
temporiserings tijd/geld	De provincies Z-Holl, N-Holl., Utr. en Gelderland hebben in 2006 een provinciale verordening op de waterkeringen vastgesteld. Hierin is bepaald aan welke normen de regionale keringen moeten gaan voldoen en wanneer deze moeten worden getoetst. Vanuit hun toezichthoudende rol kunnen provincies waterschappen er op aanspreken wanneer zij uit een oogpunt van veiligheid hun onderhoudstaak niet naar behoren uitvoeren, dan wel kan het provinciale bestuur van mening zijn dat in onvoldoende mate en/of snel de waterkeringen aan de normen voldoen.			
eind- doelstelling	In 2022 voldoen de regionale waterkeringen aan de normen, die de provincies vaststellen in de Verordening Waterkeringen West-Nederland.			
tussen- doelstelling	1) Het in 2009 vaststellen van de legger regionale keringen.			
resultaat	einddoelstelling:	realisatie in 2022	tussendoelstelling:	behaald
	Het toetsresultaat van de regionale waterkeringen is in december 2008 volgens planning door het DB vastgesteld. In 1e kwartaal 2009 zal bekeken worden wat dit resultaat betekent voor de einddoelstelling. Dit wordt verwerkt in het nieuwe GOP. Ook wordt in 2009 de Legger op basis van de toetsresultaten opgesteld.			
argumentatie bij aanpassing				
voorgestelde maatregelen om DS te halen				
besluit DB/AB				
Einddoel	Tussendoel	Oorspronkelijke einddoelstelling:		
Kwaliteit		Kwaliteit		Uiterlijk in 2006 voldoen de regionale waterkeringen aan de normen voor deze keringen (besluitvorming Burap 2003-2)
Tijd		Tijd		
Financieel		Financieel		

beleidsveld	Aanleg en onderhoud waterkeringen (11.000)		nr. doelstelling	1107
bestuurder	P. Poelmann	kernwoord	Oefening rampenbestrijding	
ambtenaar	G. Rouhof	categorie doelstelling	Must have	
motivatie categorie doelstelling	Veiligheid is een steeds belangrijker item geworden in Nederland. Landelijk komt er steeds meer aandacht om de organisaties voorbereid te laten zijn op hun taak in geval van overstromingen. Daarom heeft het waterschap in 2006 een dijkleger opgericht met als taak om in tijden van hoog water inspecties uit te voeren en noodmaatregelen te treffen. Omdat dit buiten de normale werkzaamheden omgaat is het belangrijk om met de betreffende medewerkers hier regelmatig mee te oefenen.			
temporiserings tijd/geld				
einddoelstelling	Elk jaar wordt tenminste één keer geoefend in de bestrijding van een ramp op de primaire waterkering.			
tussendoelstelling	-			
resultaat	einddoelstelling:	behaald	tussendoelstelling:	nvt
	In 2008 hebben er 2 oefeningen plaats gevonden. In februari een oefening van het inspectieteam en in november een oefening van het uitvoerend team. De evaluaties van deze oefeningen worden gebruikt voor de oefeningen van 2009.			
argumentatie bij aanpassing				
voorgestelde maatregelen om DS te halen				
besluit DB/AB				
Einddoel	Tussendoel	Oorspronkelijke einddoelstelling:		
Kwaliteit		Kwaliteit		In 2004 wordt er geoefend in de bestrijding van een ramp op de primaire waterkering.
Tijd		Tijd		
Financieel		Financieel		

beleidsveld	Aanleg en onderhoud waterkeringen (11.000)		nr. doelstelling	1110
bestuurder	P. Poelmann/ H. van der Maat	kernwoord	Legger	
ambtenaar	G. Rouhof	categorie doelstelling	Must have/Want to have	
motivatie categorie doelstelling	De Stichtse Rijnlanden zorgt de kans op calamiteiten zo klein mogelijk is.			
temporisering tijd/geld				
eind- doelstelling	De Stichtse Rijnlanden zorgt dat de keringen voldoen aan de normering wat betreft hoogte en kwaliteit			
tussen- doelstelling	1) In 2008 is 100% van de primaire waterkeringen opgenomen in legger. 2) In 2009 is 100% van de regionale waterkeringen opgenomen in legger.			
resultaat	einddoelstelling:	haalbaar	tussendoelstelling:	aanpassen
	De tussendoelstelling voor wat betreft de primaire waterkering is gerealiseerd met de vaststelling van de legger voor de niet direct kerende primaire waterkering (oktober 2007). Na toetsing in 2010 wordt bekeken of de leggers herzien moeten worden. Na overleg met de provincie is afgesproken om de legger voor de regionale keringen aansluitend op de toetsing in 2009 vast te stellen.			
argumentatie bij aanpassing	Afspraken met provincie over planning legger regionale keringen zijn veranderd. Voorheen was afspraak om legger vóór de toetsing klaar te hebben. Nu is afspraak om legger na de toetsing op te stellen dus in 2009.			
voorgestelde maatregelen om DS te halen				
besluit DB/AB				
Einddoel	Tussendoel	Oorspronkelijke einddoelstelling:		
Kwaliteit 	Kwaliteit 	De Stichtse Rijnlanden zorgt dat de keringen voldoen aan de normering wat betreft hoogte en kwaliteit		
Tijd 	Tijd 			
Financieel 	Financieel 			

beleidsveld	Aanleg en onderhoud waterkeringen (11.000)		nr. doelstelling	1111
bestuurder	P. Poelmann	kernwoord	Dijkschouwen/ surveillances	
ambtenaar	G. Rouhof	categorie doelstelling	Must have/Should have	
motivatie categorie doelstelling	De Stichtse Rijnlanden zorgt de kans op calamiteiten zo klein mogelijk is.			
temporisering tijd/geld				
eind- doelstelling	De Stichtse Rijnlanden zorgt dat waterkeringen niet door derden worden verzwakt.			
tussen- doelstelling	1) In 2008 3x dijkschouwen per jaar. 2) In 2008 26x tweewekelijkse surveillances op Lekdijk.			
resultaat	einddoelstelling:	haalbaar	tussendoelstelling:	behaald
	Voorjaars- zomer en najaarsschouw zijn uitgevoerd. Onderhoudsmedewerkers en veldbeheerders hebben frequent surveillances uitgevoerd om de toestand van de dijk in de gaten te houden. Daarnaast wordt door de milieuspecteur van de afdeling V&H tweewekelijks gesurveilleerd en opgetreden tegen overtreders van de keur.			
argumentatie bij aanpassing				
voorgestelde maatregelen om DS te halen				
besluit DB/AB				
Einddoel	Tussendoel	Oorspronkelijke einddoelstelling:		
Kwaliteit		Kwaliteit		De Stichtse Rijnlanden zorgt dat waterkeringen niet door derden worden verzwakt.
Tijd		Tijd		
Financieel		Financieel		

beleidsveld	Aanleg en onderhoud waterkeringen (11.000)		nr. doelstelling	1113
bestuurder	P. Poelmann	kernwoord	Calamiteitenbestrijdingsplan	
ambtenaar	G. Rouhof	categorie doelstelling	Must have/Should have	
motivatie categorie doelstelling	De Stichtse Rijnlanden zorgt dat in kritieke toestand de keringen zo lang mogelijk in stand blijven.			
temporiserings tijd/geld				
eind- doelstelling	De Stichtse Rijnlanden beschikt over een procedure hoe te handelen in geval van calamiteiten.			
tussen- doelstelling	In 2008 4x actuele protocollen en calamiteitenbestrijdingsplannen.			
resultaat	einddoelstelling:	haalbaar	tussendoelstelling:	niet behaald
	De protocollen zijn aanwezig. I.v.m. de organisatieverandering per 1 oktober a.s. dienen de protocollen aangepast te worden. Ook worden de ervaringen vanuit evaluatie van oefeningen daarin meegenomen. In 2009 worden deze plannen geactualiseerd.			
argumentatie bij aanpassing				
voorgestelde maatregelen om DS te halen				
besluit DB/AB				
Einddoel	Tussendoel	Oorspronkelijke einddoelstelling:		
Kwaliteit		Kwaliteit		De Stichtse Rijnlanden beschikt over een procedure hoe te handelen in geval van calamiteiten.
Tijd		Tijd		
Financieel		Financieel		

2.2.4.2 Grondaankopen

Algemeen

Het waterschap is in het bezit van een groot aantal gronden. Deze gronden hebben verschillende functies:

- Ondergrond waterkeringen;
- Ondergrond watergangen;
- Ondergrond kunstwerken;
- Ondergrond natuurgebieden;
- Ondergronden depots (groen en bagger);
- Ondergronden centrale opslagterreinen;
- Dienstwoningen;
- Toegewezen percelen in het kader van ruilverkavelingen.

Het waterschap wil voor de komende jaren gronden verwerven voor (conform Beleidsplan waterkeringen (april 2002) en Voorjaarsnota 2003):

- Buitentalud primaire waterkering; In een periode van 10 jaar wil het waterschap alle buitentaluds inclusief 5 meter horizontaal aan de teen verwerven. Hiervoor is 1,800 miljoen euro (6 maal 0,300 miljoen euro) in de jaren gereserveerd; voor zover de buitentaluds in eigendom bij medeoverheden zijn, zal worden getracht met hen afspraken te maken over het gebruik van deze taluds;
- Ondergrond secundaire waterkeringen; In een periode van 10 jaar wil het waterschap alle beschikbare groene kades verwerven. Hiervoor is 1,500 miljoen euro (6 maal 0,250 miljoen euro) in de jaren gereserveerd;
- Grond voor groen- en baggerdepots; Voor het verwerven van grond voor de aanleg van baggerdoorgangsdepots. Het streven is om bij deze baggerdepots tevens groen- of kroosdepots te maken;
- Grond voor opslagterrein van bouwstoffen, loswal e.d. Om voornamelijk bij de regionale waterkeringen efficiënt verbeteringswerken te verrichten, is het nodig om op strategische plaatsen een loswal te creëren. Gestreefd wordt naar 2 opslagterreinen en 2 loswallen;
- Voor de aanleg van natuurvriendelijke oevers moet het waterschap beschikken over oevers met een grotere breedte.

Tabel 5:
Jaarschijven (in
mln. Euro's)

Gronden (Doelstelling 11.06 en 30.03)	2003	2004	2005	2006	2007	2008
40301 Risicovolle secundaire waterkeringen	0,250	0,250	0,250	0,250	0,250	0,250
40302 Buitentalud primaire waterkering	0,300	0,300	0,300	0,300	0,300	0,300
40303 Bagger- en groendepots	0,600	0,600	0,600	0,600	0,600	0,600
40304 Opslagterreinen en loswallen	0,400	0,400	0,400	0,400	0,400	0,400
40305 Aanleg natuurvriendelijke oevers	0,150	0,150	0,150	0,150	0,150	0,150
Totaal	1,700	1,700	1,700	1,700	1,700	1,700

In bovenstaande tabel is een verdeling aangegeven wat er per jaar beschikbaar is van het totale krediet (de jaarschijf). Om dit alles te kunnen realiseren zijn er twee mogelijkheden.

1. Verwerven van de gronden die het waterschap ten behoeve van het uitvoeren van de kerntaken in eigendom wil hebben;
2. Strategische aankoop van gronden in de nabijheid van het gewenste en deze dan op een later tijdstip uitrusten voor het gewenste.

Omdat gronden altijd een economische waarde blijven behouden wordt niet afgeschreven op de post gronden. Bij de doorrekening van de kosten worden alleen de financieringskosten (rente) van de aankopen meegenomen. Voor een investering van 1,700 miljoen euro bedragen deze, met de huidige rentestand, ongeveer 0,100 miljoen euro per jaar.

Tabel 6:	Gronden (Doelstelling 11.06 en 30.03)	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Aankopen/	40300 Verwerving grond (o.a. Waterberging WB21)	aankoop	-	-	0,430	-	-
Verkopen (in miljoenen euro's)		verkoop	-0,395	-	-	-	-
	40301 Risicovolle secundaire waterkeringen	aankoop	0,002	0,006	0,007	0,130	0,068
	40302 Buitentalud primaire waterkering	aankoop	0,053	0,037	0,012	0,120	0,008
		verkoop	-	0,026	-	-	-
	40303 Bagger- en groendepots	aankoop	0,283	-	-	0,021	-
	40304 Opslagterreinen en loswallen	aankoop	0,001	0,026	0,040	-	0,032
	40305 Aanleg natuurvriendelijke oevers	aankoop	-	-	-	0,443	0,022
	40690 Verwerving gronden i.k.v. watergebiedsplan Zegveld	aankoop	-	-	-	-	0,050
	Totaal		-0,056	0,043	0,489	0,714	0,180
						0,180	0,227

Toelichting

Voor het aankopen van grond is in de afgelopen 6 jaar 10,200 miljoen euro begroot. In totaal is over die periode 1,597 miljoen euro voor grondaankopen aangewend. Juist een dergelijke reservering maakt het waterschap slagvaardig bij de aankoop van gronden. In het bijzonder strategisch kan het waterschap dan aankopen doen. Ook komt aanbod van de taluds en de verbredingen vaak onverwachts en daarvoor is een reservering essentieel. Er staan grote projecten op stapel waarin grondaankopen te verwachten zijn, te denken valt bijvoorbeeld aan het realiseren van maatregelen volgens de KRW. Als in dit voorbeeld zich een kans voordoet om een slibvang van meer dan 10 ha in de Kromme Rijn te realiseren, dan is aankoopssnelheid zeer belangrijk.

Grondaankopen voor baggerdepots zullen naar verwachting minder nodig zijn. Ontwikkelingen in de markt maken alternatieven hiervoor aantrekkelijk.

Conclusie

In de afgelopen 6 jaren is er veel minder aan grond aangekocht dan verwacht. Enerzijds is dit inherent aan de materie: er moeten zich wel kansen voordoen en dergelijke uitgaven zijn veelal niet netjes gespreid in de tijd. Een dergelijk onderbesteding is wel aanleiding om bij de voorjaarsnota 2009 de doelstellingen te evalueren en de kansen en behoeften voor de komende jaren te inventariseren.

2.3 Inrichting en onderhoud watersystemen (12.000)

2.3.1 Toelichting over gerapporteerde doelstellingen

Nr.	Doelstelling	Kernwoord beleidsdoel	Resultaat	kwali-teit	tijd	finan-cieel
12.01	eind	In uitvoering nemen integrale beheers- en onderhoudsprogramma's	Haalbaar			
	tussen	Herziening keur	Haalbaar			
12.02	eind	Aanpassing watersysteem (oever)	Realisatie in '18			
	tussen	150 km nat.vr. oevers in natte ecologische hoofdstructuur t/m 2018	Haalbaar			
12.03	eind	Baggerachterstand weg in 2015	Realisatie in '15			
	tussen	Baggerprogramma evalueren, 3 doorgangsdepots	Haalbaar			
12.05	eind	Baggeren tertiaire watergangen in 2015	Haalbaar			
	tussen	Evaluatie meerkostenregeling en brochure	Niet behaald			
12.06	eind	Saneringsprogramma in 2020 uitgevoerd	Haalbaar in '15			
12.07	eind	Waterakkoorden	Haalbaar			
	tussen	Afsluiten waterakkoorden De Haak/Weerdsuis	Haalbaar			
12.08	tussen	8x Geactualiseerde peilbesluiten	Behaald			
12.10	tussen	Realisatie kunstwerken en verbeterde/aangelegde watergang	Haalbaar			
12.11	tussen	Onderhoud functioneel watersysteem	Haalbaar			

	Goed, op schema	Voldoende, niet op schema, maar niet kritisch	Slecht, niet op schema en kritisch
--	-----------------	---	------------------------------------

Toelichting

- Doelstelling 12.01: Met het verwachte in werking treden van de nieuwe Waterwet per medio december 2009, moet ook de nieuwe Keur zijn vastgesteld;
- Doelstelling 12.02: In 2010 dient in totaal 50 km van de voorgenomen 150 km natuurvriendelijke oevers te zijn gerealiseerd. Om de tussendoelstelling te behalen dient er vanuit de Groot Onderhoudsplannen Oevers, -Keringen en op basis van de KRW-maatregelen en Watergebiedsplannen in 2009 en 2010 een inhaalslag te worden gemaakt;
- Doelstelling 12.03: De aanlegkosten van het geplande depot in Driebergen zijn erg hoog i.v.m. de vereiste voorzieningen. In combinatie met het kleinere aanbod van baggerspecie is het niet rendabel om het depot aan te leggen. Met name de verwerkingskosten zijn in de markt de afgelopen jaar sterk gedaald. In tegenstelling tot het depot in Cothen is het geplande depot in Driebergen niet meer rendabel;
- Doelstelling 12.08: Bij de 'sectorale' peilbesluiten blijkt dat de beoogde snelle formalisering van de huidige praktijkpeilen op kwaliteitsproblemen stuit;
- Doelstelling 12.10: De watergebiedsplannen zullen in de toekomst duurder uitpakken door de stijging van de interne tarieven en doordat de prijsindicatie niet in de projectramingen zijn opgenomen. Momenteel worden de financiële consequenties voor alle watergebiedsplannen in beeld gebracht. Het bestuur wordt hierover nader geïnformeerd.

2.3.2 Investerings over alle doelstellingen

Tabel 7: Investerings per doelstelling	(In miljoenen euro's, afrondingsverschillen mogelijk)				
		Raming 2008	Werkelijk 2008	Vershil	Realisatie in %
Doelstelling 12.00 algemeen		-	-0,112	0,112	-
Doelstelling 12.02 brede kijk beheer en onderhoud	0,200	-	-	0,200	0%
Doelstelling 12.03 baggeren	6,332	11,205	-4,873	177%	
Doelstelling 30.01 Groot onderhoud kunstwerken	1,719	2,249	-0,530	131%	
Doelstelling 30.02 Groot onderhoud oevers	0,630	1,021	-0,391	162%	
Doelstelling 30.03 Grondaankopen	-	0,227	-0,227	-	
Doelstelling 30.04 Vinex (o-projecten)	-	-	-	-	
Doelstelling 30.05 Automatisering kunstwerken detailsysteem	0,186	0,078	0,108	42%	
Doelstelling 30.08 Bedrijfsmiddelen waterbeheer	0,126	-	0,126	0%	
Doelstelling 30.09 Implementatie Nationaal Bestuursakkoord Water	0,070	-	0,070	0%	
Doelstelling 30.10 Landinrichting	0,025	0,362	-0,337	1.448%	
Doelstelling 30.11 Uitvoeringsprojecten tbv verdroging	0,074	-	0,074	0%	
Doelstelling 30.12 Waterhuishouding	0,735	0,380	0,355	52%	
Doelstelling 30.13 Watergebiedsplannen	0,350	2,608	-2,258	745%	
Totaal	10,437	18,018	-7,581	173%	

Toelichting

Doelstelling 12.00: De investeringen in Life subsidie zuiveringsfilter en Herstel Sprengen UHR INVEST zijn niet begroot;

- Doelstelling 12.02: De investering in legger watergangen 2^e fase ad. 0,200 miljoen euro is achterhaald door de ontwikkelingen van de Kaderrichtlijn Water en wordt niet uitgevoerd;
- Doelstelling 12.03: De in de tabel weergegeven begrote investeringsuitgaven bedragen 6,322 miljoen euro. Dit is 70% van de oorspronkelijke begroting die op 9,032 miljoen euro geraamd. Gecorrigeerd voor deze systematiek is de werkelijke overschrijding derhalve geen 4,873 miljoen euro maar 2,173 miljoen euro. Ook dat is een grote overschrijding. Dergelijke fluctuaties in de jaaruitgaven voor baggeren zijn echter reëel. De uitvoering van baggerwerken vindt projectgewijs plaats. Het ene jaar worden er veel kleine projecten uitgevoerd met een relatief klein totaalbedrag en het andere jaar leidt de uitvoering van enkele grote projecten tot een groot totaalbedrag. Om te voorkomen dat hierdoor het jaarsaldo van de Winst- en verliesrekening erg in de jaren fluctueert lopen de kosten van het baggeren via een voorziening. In de investeringsuitgaven zijn de werkelijke uitgaven opgenomen en in de exploitatiekosten de toevoeging aan de voorziening. Een nadere toelichting op het meerjarenonderhoudsplan baggeren treft u in § 2.3.4.3;
- Doelstelling 30.01: Voor nadere toelichting zie § 2.3.4.2;
- Doelstelling 30.03: Voor nadere toelichting zie § 2.2.4.2;
- Doelstelling 30.02: Voor nadere toelichting zie § 2.3.4.1;
- Doelstelling 30.08: De investering van twee maaiboten was wel voor 2008 begroot maar heeft niet plaatsgevonden;
- Doelstelling 30.09: Het project de Hooge boezem was wel voor 2008 begroot maar is niet in 2008 gerealiseerd;
- Doelstelling 30.10: Het uitvoeringsproject PB Driebruggen is gekoppeld aan doelstelling 30.10. In de begroting is deze investering echter voor 0,014 miljoen euro geraamd op doelstelling 10.10. De investeringsuitgaven voor het uitvoeringsproject PB Driebruggen overschrijdt de begroting met 0,342 miljoen euro. Het project Herinrichting Haarzuilens (0,025 miljoen euro) is niet gerealiseerd;
- Doelstelling 30.11: De uitvoeringsprojecten verdrogingsbestrijding zijn gekoppeld aan doelstelling 30.11. In de begroting zijn in dit kader tevens

investeringsuitgaven begroot op doelstelling 10.08. Voor beide doelstellingen geldt dat in 2009 met de uitvoering van de projecten wordt gestart;

- Doelstelling 30.12: Het project Gemaal Tappersheul is niet in 2008 begroot maar wel uitgevoerd. In de oorspronkelijke planning was de uitvoering van dit project in 2007 voorzien. Het project Woordersluis (0,700 miljoen euro) daarentegen is wel voor 2008 begroot maar niet in 2008 gerealiseerd;
- Doelstelling 30.13: De begrote investeringsuitgaven voor het uitvoeringsproject WGP Groenraven (0,350 miljoen euro) is niet gerealiseerd. De investeringsuitgaven van de uitvoeringsprojecten WGP Kamerik (2,058 miljoen euro) en WGP Kromme Rijn (0,401 miljoen euro) zijn in de begroting geraamd bij doelstelling 10.10.

2.3.3 Exploitatie overzicht per beleidsproduct

Tabel 8: Exploitatie kosten per beleidsproduct (lasten-baten)	(In miljoenen euro's, af rondingsverschillen mogelijk)	Begroting	Werkelijk	Verschil	Realisatie
		2008	2008		in %
	Beheerinstrumenten watersystemen	0,832	0,235	0,597	28%
	Aanleg, verbetering en onderhoud watersystemen	4,865	4,635	0,230	95%
	Baggeren van waterlopen en saneren van waterbodems	8,505	8,014	0,491	94%
	Beheer hoeveelheid water	5,757	6,466	-0,710	112%
	Calamiteitenbestrijding watersystemen	0,119	0,057	0,062	48%
	Monitoring watersystemen	1,496	1,442	0,054	96%
	Totaal inrichting en onderhoud watersystemen	21,573	20,848	0,725	97%

Toelichting

- Bij beleidsproduct Beheerinstrumenten watersystemen zijn investeringsuitgaven op een zogenaamd Immaterieel Vast Actief begroot voor de legger watergangen 2^e fase van 0,200 miljoen euro. Deze investering is achterhaald door de voortgang van kennis en techniek en wordt niet uitgevoerd. In 2008 zijn er nauwelijks kosten gemaakt voor bestuurlijke vaststelling van enkele waterakkoorden. Er zijn geen nieuwe waterakkoorden in procedure genomen. Bij peilbesluiten zijn door de vrijval van reserveringen uit 2007 en ontvangen subsidies baten gerealiseerd;
- De overschrijding op Aanleg, verbetering en onderhoud watersystemen is terug te voeren op het later in werking treden van de ruilverkaveling Lopikerwaard. De betaling van de termijn van 0,305 miljoen euro gaat pas m.i.v. 2010 plaatsvinden maar was in de begroting van 2009 al voorzien.
- De overschrijding op het beleidsproduct Beheer hoeveelheid water wordt mede veroorzaakt doordat de grote afrekening van 2007 in het boekjaar van 2008 is verwerkt.

2.3.4 Onderwerpen binnen beleidsproduct Inrichting en onderhoud watersystemen:

2.3.4.1 Meerjarenonderhoudsplan oevers

Doelstelling	Doel van het <u>Groot onderhoudsplan Oevers</u> 2003-2013 is planmatig het groot onderhoud aan oevers uitvoeren. Daarbij worden zo veel mogelijk kansen benut voor natuurontwikkeling, versterking watergebonden flora en fauna, recreatie etc.			
Prestatie	in GOP Oevers en GOP Keringen:	78 km oevers verbeterd, waarvan: (14 km constructief en 64 km natuurvriendelijk)		
		reeds in de kosten verwerkt :		
		kosten <i>mln €</i>	lengte <i>in km</i>	subsidie <i>mln €</i>
				bijdr.derden <i>mln €</i>
Voorgenomen GOP 2008	incl. resterende projecten 2006 en 2007	0,900	2,850	-
Gerealiseerd GOP 2008	constructief	0,095	0,152	-
	natuurvriendelijk	0,925	6,300	0,350
		1,020	6,452	0,350
Conclusies	Tijd	Dit jaar zijn 6 projecten gereedgekomen, van 2 projecten loopt de uitvoering nog door in 2009 (Kruisvaart en Hoograven). Project Achtkantenvliet is ingelast omdat die spoedeisend verbeterd moest worden, deze is inmiddels gereed.		
	Geld	We hebben dit jaar iets meer uitgegeven dan de 0,90 mln. die wordt gedoteerd aan het GOP Oevers. Dit komt omdat een aantal projecten o.m. Kromme Rijn (wandelpad) duurder zijn uitpakket dan voorzien. Voor het verwijderen van creosootbeschoeiingen is extra budget aangevraagd (€ 232.000,-).		
	Kwaliteit	De oeverwerken zijn kwalitatief goed uitgevoerd.		

2.3.4.2 Meerjarenonderhoudsplan kunstwerken

Doelstelling	Van 2001 t/m 2015 planmatig onderhoud uitvoeren Kostenspreiding over meerdere jaren			
Prestatie	135 gemalen en 74 stuwen en inlaten gerenoveerd, vervangen of aangepast			
		Kosten alle werken <i>mln €</i>	Aantal gerealiseerde Kunstwerken	Subsidie <i>mln €</i>
				Bijdr.Derden <i>mln €</i>
Instandhouden: Groot Onderhoudsplan (GOP)				
Planning 2008		1,96	7	0,00
Gerealiseerd 2008		2,25	11	0,00
Conclusies	Tijd	We hebben dit jaar meer projecten gerealiseerd dan is voorgenomen. Ondanks dat we in de jaaropdracht rekening hielden met een groeiende hoeveelheid werk tbv de watergebiedsplannen (verbeteren) bleek in de realisatie dat dit meeviel, waardoor meer tijd beschikbaar was voor instandhouding (GOP projecten)		
	Geld	We hebben meer kunstwerken kunnen renoveren en realiseren met minder uitgaven als geprognostiseerd.		
	Kwaliteit	De opgeleverde kunstwerken voldoen aan alle bijbehorende eisen. Er zijn geen kwalitatieve sessies gedaan.		

2.3.4.3 Meerjarenonderhoudsplan baggeren

Doelstelling	Uiterlijk in 2015 is de achterstand van onderhoudsbagger van het waterschap weggewerkt; na 2015 worden alle watergangen van het waterschap op voldoende diepte gehouden via het reguliere onderhoudsprogramma.					
Prestatie	5,5 mln m³ bagger verwijderd	1.400 km watergangen gebaggerd (2001-2015)				
		reeds in de kosten verwerkt :				
		Kosten mln €	mln m3	km/wg	mln € subsidie	mln € bijdr derden
	Planning 2008	9,11	0,35	100	2,10	1,80
	Werkelijk 2008	11,20	0,48	137,6	1,65*	2,39
Conclusies	* Diverse SUBBIED betalingen welke via de gemeenten geïnt worden stagneren Tijd Vanaf 2001 wordt gewerkt aan de uitvoering van het baggerprogramma dat voorziet in het wegwerken van de achterstand in 2015. Nadere analyse van de gebruikte kentallen in m³ en geld, lieten zien dat er in totaal 5,5 miljoen m³ slib verwijderd moet worden voor 2015. In 2008 zijn diverse projecten zeer voortvarend opgepakt en derhalve sneller uitgevoerd dan verwacht. Met name het baggerwerk aan de Linschoten is voorspoediger verlopen dan verwacht. De baggerproductie ligt in 2008 daarom fors hoger dan het noodzakelijk gemiddelde. Dit effent de lager behaalde productie in 2007, waardoor de einddoelstelling van 2015 haalbaar blijft. Geld Vanuit de analyse van de gebruikte kentallen bleek tevens dat het totale kostenniveau nagenoeg gelijk bleef waardoor aanpassing van de dotatie niet nodig bleek. Door optimaal gebruik te maken van subsidie's bleek de laatste geplande verhoging van de dotatie tevens niet noodzakelijk. Om deze subsidie's te waarborgen is echter wel een grote geldstroom nodig. De kosten komen namelijk voor de baten uit en dienen door het waterschap eerst gedragen te worden. Zonder voldoende reserve om de projecten voor te financieren kan geen aanspraak worden gemaakt op deze subsidie's. Vanuit WBB Utrecht is circa 1,7 miljoen toegezegd en vanuit SUBBIED Utrecht stedelijk gebied circa 3,6 miljoen euro over de komende 2 jaar. In 2008 is minder subsidie daadwerkelijk geïncasseerd door betalingsproblemen met gemeenten. Het doorbelasten van de BTW speelt hierbij een grote rol. Kwaliteit De baggerwerken zijn kwalitatief goed uitgevoerd. Onder kwaliteit verstaat IB ook : het werken volgens de gedragscode; communicatie naar de burger, het professioneel begeleiden van werken (conform Kwalibo richtlijnen) en het zo goedkoop/maatschappelijk verantwoord mogelijk verwerken van slib.					

2.3.4.4 Meerjarenonderhoudsplan watergebiedsplannen

Watergebiedsplannen: van opstellen naar uitvoeren									
Totaaloverzicht									
	Vaststelling			Verwachte		Uitvoering			
	in jaar	voor mln €	Planfase	kosten mln €	subsidie	Realisatie mln €	%	Subsidie mln €	%
Watergebiedsplan									
Kamerik Zegveld	2005	7,100	gereed	10,000	2,130	4,510	45%	0,400	13%
Kromme Rijn	2008	7,800	gereed	7,800	0,000	0,417	5%	0,015	0%
Kamerik Kockengen	2008	9,000	loopt						
Langbroekerwetering	2008	8,300	loopt						
GROM	2008	6,000	loopt						
Linschoterwaard	2009	5,000	volgt						
Boekjaar 2008									
		gepland mln €				Realisatie mln €		subsidie mln €	
Watergebiedsplan									
Kamerik Zegveld		2,250				2,265		0,161	
Kromme Rijn		0,050				0,417		0,015	
Kamerik Kockengen		-							
Langbroekerwetering		-							
GROM		-							
Linschoterwaard		-							

Watergebiedsplan Zegveld en Oud-Kamerik

Doelstelling: Voor 7,1 mln het watergebiedsplan uitvoeren incl.de intentieverklaring van 30% subsidie.

Conclusie: Tijd In 2005/2006 is een start gemaakt met de definitieve uitvoering van het watergebiedsplan Zegveld – Oud Kamerik. Peilgebied Kamerik Oost en West heeft vertraging opgelopen door de 'overlap' met het watergebiedsplan Kamerik-Kockengen (in voorbereiding). Wel zijn andere deelprojecten naar voren gehaald waardoor naar verwachting de complete realisatie van het plan geen al te grote vertraging zal oplopen. De uitvoering blijft sterk afhankelijk van medewerking van grondeigenaren en de mogelijkheid tot aankoop van de benodigde gronden. Het algemene beeld, voor vrijwillige medewerking, is sterk wisselend.

Geld Momenteel is al meer dan de helft van de beschikbare financiële middelen gespendeerd. De overschrijding in kosten komt voornamelijk door het niet in de originele begroting meenemen van een indexering van de kosten over de jaren heen. Daarnaast heeft de veranderde tariefstelling van de interne uren en de externe uitbesteding van de geraamde Ingenieursbureau uren een belangrijke rol gespeeld.

Kwaliteit De project inhoudelijke zaken, inrichting van de deelgebieden gericht op de functie van het gebied en het grondgebruik, worden volledig gehaald.

Watergebiedsplan Kromme Rijn

Doelstelling: Voor 7,8 mln het watergebiedsplan uitvoeren incl.de intentieverklaring van 30% subsidie. In 2008 zijn we voortvarend van start gegaan.

Conclusie: Tijd

Geld Er is in 2008 bijna een half miljoen euro uitgegeven.

Kwaliteit Er behoeven voor als nog geen aanpassingen te worden gedaan.

beleidsveld	Inrichting en onderhoud watersystemen (12.000)		nr. doelstelling	1201
bestuurder	J.Reerink/G Beugelink/H vd Maat/ E.J Miltenburg	kernwoord	Brede kijk op watersysteem	
ambtenaar	G. Rouhof	categorie doelstelling	Should have	
motivatie categorie doelstelling	Met uitzondering van de consequenties mbt de EKW vloeit deze doelstelling niet voort uit enige wettelijke bepaling of reglement. Zowel het opstellen van een keur, een gebiedsgericht integraal regiobeheerplan en onderhoudsplannen is een eigen keuze van het waterschap.			
temporiserings tijd/geld				
eind- doelstelling	De integrale onderhoudsplannen zijn vastgesteld met inachtneming van de Gedragscode Flora- en Faunawet in 2009 vastgesteld. De werkprotocollen op basis van de Gedragscode worden in 2008 vastgesteld.			
tussen- doelstelling	De keur wordt aangepast met in achtneming van de nieuwe Waterwet op basis van het door de UvW uit te brengen modelkeur. Verwachting Waterwet: 2009, vaststelling Keur 10 maanden later.			
resultaat	einddoelstelling:	haalbaar	tussendoelstelling:	haalbaar
	Er wordt gewerkt volgens de gedragscode in het kader van de Flora- en fauna wet. Van grote invloed is nieuwe wetgeving. Met het verwachte in werking treden van de nieuwe Waterwet per medio december 2009, moet ook de nieuwe Keur zijn vastgesteld. Het is de bedoeling om de keur in het najaar te laten vaststellen door het AB.			
argumentatie bij aanpassing				
voorgestelde maatregelen om DS te halen	Projectmatig wordt met prioriteit de vertaalslag gemaakt van wat er in de huidige Keur en overige wetgeving is geregeld naar wat er in de nieuwe Waterwet (+ Invoeringswet + Waterbesluit + Waterverordening + WaBo + ..) is geregeld en wat er dan nog aanvullend in de Keur moet worden geregeld. Daarbij wordt gebruik gemaakt van de modelkeur van de Unie van waterschappen			
besluit DB/AB				
Einddoel	Tussendoel	Oorspronkelijke einddoelstelling:		
Kwaliteit	 Kwaliteit		In 2008 is de brede kijk met betrekking tot het beheer en onderhoud van het watersysteem gebiedsdekkend op operationeel niveau geïmplementeerd.	
Tijd	 Tijd			
Financieel	 Financieel			

beleidsveld	Inrichting en onderhoud watersystemen (12.000)		nr. doelstelling	1202
bestuurder	J.Reerink/G Beugeling/H vd Maat/ E.J Miltenburg	kernwoord	Aanpassing watersysteem	
ambtenaar	G. Rouhof	categorie doelstelling	Must have/Want to have	
motivatie categorie doelstelling	Er zijn elementen uit deze doelstelling die een must have zijn. Hierbij valt te denken de implementatie van de richtlijnen mbt de flora- en faunawet en het uitvoeren van de natuurtoets. De overige elementen, zoals de aanleg van faunapassages, de aanleg van natuurvriendelijke oevers, het uitvoeren van onderzoek naar het aanbrengen van verbeteringen aan de watergangen om de ecologische kwaliteit te bevorderen, natuurvriendelijk onderhoud van de oevers zijn want to have's.			
temporiserings tijd/geld	De must have's zijn een doorlopende verplichting. De want to have's zijn niet aan een jaartal gebonden. Ook de mate waarin hierin financieel opzicht invulling wordt gegeven kan zelf worden bepaald.			
eind-doelstelling	In 2018 is de inrichting van het watersysteem aangepast aan de integrale functies. Dit betekent o.a. dat: Het waterschap in 2018 de natuurvriendelijke oevers binnen de natte ecologische verbindingzones gerealiseerd heeft (in totaal 200 km); nog te realiseren ca. 150 km gerekend vanaf 2006.			
tussen-doelstelling	1) In 2010 heeft het waterschap 50 km van de nog te realiseren 150 km natuurvriendelijke binnen de natte ecologische verbindingzones in ons beheersgebied gerealiseerd, waarvan 17 km door projecten van het waterschap zelf (resultaatsverplichting) en 33 km in projecten van derden (inspanningsverplichting om invloed uit te oefenen om deze projecten van derden gerealiseerd te krijgen). 2) In 2007 wordt de implementatie van interne richtlijnen ter bescherming van kwetsbare amfibieën en vissen geëvalueerd en zo nodig geactualiseerd. 3) Bij de aanleg van kunstwerken en oevers zal het aanbrengen van faunapassage worden nagestreefd.			
resultaat	einddoelstelling:	realisatie in '18	tussendoelstelling:	haalbaar
	In 2008 is 7 km natuurvriendelijke oever door het waterschap gerealiseerd. Hiervan ligt 2 km in de EVZ, maar dat betreft groot onderhoud van bestaande plasbermen. Vanuit tussendoelstelling 1 heeft het waterschap 22 km van de voorgestelde 50 km gerealiseerd. In 2008 zijn geen faunapassages gerealiseerd. Sinds 2004 wordt gewerkt volgens interne richtlijnen ter bescherming van kwetsbare amfibieën en vissen. Deze richtlijnen zijn goed nageleefd. De schade binnen de uitgevoerde projecten is zodoende tot een minimum beperkt. Door de richtlijnen kon het zorgvuldig handelen ook aan derden worden aangetoond.			
argumentatie bij aanpassing	Om tussendoelstelling 1 te halen, zal vanuit de GOPoevers, GOPkeringen en op basis van de KRW-maatregelen en watergebiedsplannen in 2009 en 2010 een inhaalslag moeten worden gemaakt. Tussendoelstelling 2 is achterhaald door de Flora- en Faunawetgeving (zie ook doelstelling 1201).			
voorgestelde maatregelen om DS te halen				
besluit DB/AB				
Einddoel	Tussendoel	Oorspronkelijke einddoelstelling:		
Kwaliteit		Kwaliteit		In 2018 is de inrichting van het watersysteem aangepast aan de integrale functies. Bij de uitvoering van inrichtingsmaatregelen worden elementen uit het document "Gebiedsgerichte knelpuntenanalyse en ontwikkelingsvisie visfauna" waar mogelijk geïmplementeerd.
Tijd		Tijd		
Financieel		Financieel		

beleidsveld	Inrichting en onderhoud watersystemen (12.000)		nr. doelstelling	1203
bestuurder	J.Reerink/G Beugelink/H vd Maat/ E.J Miltenburg		kernwoord	Baggerachterstand
ambtenaar	G. Rouhof	categorie doelstelling	Must have	
motivatie categorie doelstelling	Het waterschap heeft reglementair de verplichting het buitengewoon onderhoud aan watergangen uit te voeren.			
temporiseren tijd/geld	De mate waarin en het tijdstip waarop men de achterstand wenst te hebben ingelopen is in principe een eigen keuze. Uitstel of vertraging kan wel betekenen dat subsidiestromen worden misgelopen en het alsnog wegwerken van de achterstand aanzienlijk duurder wordt, omdat o.a. het aanbod van bagger op de markt sterk zal toenemen wanneer de rest van Nederland ook gaat baggeren.			
eind- doelstelling	Uiterlijk in 2015 is de achterstand van onderhoudsbagger van het waterschap weggewerkt; na 2015 worden alle watergangen van het waterschap op voldoende diepte gehouden via het reguliere onderhoudsprogramma.			
tussen- doelstelling	1) Het baggerprogramma van het waterschap, waarin de planning is opgenomen, wordt jaarlijks geactualiseerd. 2) Gezamenlijk met de gemeenten Utrecht, IJsselstein en Houten zullen doorgangsdepots worden ingericht. 3) Het waterschap zal naast de bestaande depots in Cabauw en Nieuwegein (Klaphek) nog twee depots realiseren in Driebergen en Cothen vóór 2008.			
resultaat	einddoelstelling:	realisatie in '15	tussendoelstelling:	haalbaar
	De uitvoering van het baggerprogramma als geheel loopt op schema. Doorgangsdepot Cothen zal aangelegd worden na de definitieve wijziging van het bestemmingsplan. Dit depot is ontworpen met de kennis van al onze doorgangsdepots en kan hierdoor voordelig aangelegd worden. Het is tevens uitstekend ontsloten op het verkeersnet. De uitvoering van baggerwerkzaamheden in de regio worden dan weer opgepakt. De aanlegkosten van het geplande depot in Driebergen zijn erg hoog i.v.m. de vereiste voorzieningen. In combinatie met het kleinere aanbod van baggerspecie is het dan niet rendabel meer om het depot aan te leggen. Het ontwerp is tevens achterhaald door ontwikkelingen in de markt op het gebied van wetgeving en verwerkingskosten. Met name de verwerkingskosten zijn in de markt de afgelopen jaar sterk gedaald. In tegenstelling tot het depot in Cothen is het geplande depot in Driebergen niet meer rendabel.			
argumentatie bij aanpassing				
voorgestelde maatregelen om DS te halen				
besluit DB/AB				
Einddoel	Tussendoel	Oorspronkelijke einddoelstelling:		
Kwaliteit 	Kwaliteit 	Uiterlijk in 2015 is de achterstand van onderhoudsbagger van het waterschap weggewerkt; na 2015 worden alle watergangen van het waterschap op voldoende diepte gehouden via het reguliere onderhoudsprogramma.		
Tijd 	Tijd 			
Financieel 	Financieel 			

beleidsveld	Inrichting en onderhoud watersystemen (12.000)		nr. doelstelling	1205
bestuurder	H. van der Maat	kernwoord	Baggeren tertiaire watergangen	
ambtenaar	G. Rouhof	categorie doelstelling	Should have	
motivatie categorie doelstelling	Het waterschap is reglementair belast met het toezicht (schouw/ handhaving) op het onderhoud van tertiaire watergangen, die door derden worden onderhouden. Het niet goed uitoefenen van het toezicht kan leiden tot aansprakelijkheid voor geleden schade door derden. De financiële regeling, waarbij het waterschap zorg draagt voor de afvoer en verwerking van verontreinigde specie uit tertiaire watergangen is een want to have omdat dit een eigen keuze is van het waterschap (weliswaar op advies van de Unie).			
temporisering tijd/geld	Nvt			
eind-doelstelling	Uiterlijk in 2015 zijn de tertiaire watergangen, in onderhoud bij derden, op voldoende diepte gebracht.			
tussen-doelstelling	1) De meerkostenregeling voor de verwijdering van klasse 3/4 bagger uit tertiaire watergangen wordt in 2007 geëvalueerd. 2) In 2007 zal een brochure worden opgesteld over de nieuwe wijze van schouwvoering en het omgaan met verontreinigde specie uit tertiaire watergangen.			
resultaat	einddoelstelling:	haalbaar	tussendoelstelling:	niet behaald
argumentatie bij aanpassing	Abusievelijk zijn de tussendoelstellingen bij Burap 2007 no. 2 niet aangepast. Voor 2008 zijn deze tussendoelstellingen nog actueel. De evaluatie van de meerkostenregeling tertiaire watergangen heeft in 2007 alleen geleid tot het vaststellen dat deze regeling moet worden aangepast. De huidige regeling stelt onvoldoende duidelijk vast wat de bijdrage van partijen is in standaard-situaties. Watersysteembeheer heeft opdracht gegeven aan SP om het baggerprogramma, dat nu gericht is op het inhalen van baggerachterstand, om te buigen naar een nieuwe aanpak van het waterbodembeheer. Daarbij staat het in stand houden van de waterbodem t.b.v. de toegekende functies (waterkwantiteit, waterkwaliteit, vaarwegbeheer) centraal. Dit leidt tot onderhoudstechnische maatregelen zoals het monitoren, signaleren en op profiel houden van de waterlopen. Een plan van aanpak zal aan het bestuur worden aangeboden. De aanpassing van de meerkostenregeling wordt dan tevens meegenomen.			
voorgestelde maatregelen om DS te halen	Ontwikkelde inzichten en voorgestelde maatregelen worden t.z.t. voorgelegd aan het DB.			
besluit DB/AB				
Einddoel	Tussendoel	Oorspronkelijke einddoelstelling:		
Kwaliteit 	Kwaliteit 	Uiterlijk in 2015 zijn de tertiaire watergangen, in onderhoud bij derden, op voldoende diepte gebracht.		
Tijd 	Tijd 			
Financieel 	Financieel 			

beleidsveld	Inrichting en onderhoud watersystemen (12.000)		nr. doelstelling	1206
bestuurder	H. van der Maat	kernwoord	Saneringsprogramma	
ambtenaar	G. Rouhof	categorie doelstelling	Must have	
motivatie categorie doelstelling	De saneringswerkzaamheden zijn geïntegreerd in het reguliere baggerprogramma.			
temporiserings tijd/geld	Volgens schema wordt dit programma in de periode tot 2015 geheel doorlopen. De dan nog resterende saneringslocaties zullen in de resterende periode worden opgepakt. De voor de sanering beschikbaar gestelde middelen zijn toegevoegd aan de baggervoorziening.			
eind- doelstelling	Uiterlijk in 2020 is het saneringsprogramma voor waterbodems buiten het onderhoudsprofiel uitgevoerd.			
tussen- doelstelling	-			
resultaat	einddoelstelling:	haalbaar in 2015	tussendoelstelling:	nvt
	n 2004 is besloten e.e.a. te integreren in het reguliere baggerprogramma. De doelstelling is daarmee behaald en komen te vervallen. NB dit betekent derhalve dat het saneringsprogramma rond 2015 en dus ruim voor 2020 gereed zal zijn,			
argumentatie bij aanpassing				
voorgestelde maatregelen om DS te halen				
besluit DB/AB				
Einddoel	Tussendoel	Oorspronkelijke einddoelstelling:		
Kwaliteit	 Kwaliteit		Uiterlijk in 2020 is het saneringsprogramma voor waterbodems buiten het onderhoudsprofiel uitgevoerd.	
Tijd	 Tijd			
Financieel	 Financieel			

beleidsveld	Inrichting en onderhoud watersystemen (12.000)		nr. doelstelling	1207
bestuurder	P. Poelmann	kernwoord	Waterakkoorden	
ambtenaar	P. de Bekker	categorie doelstelling	Must have	
motivatie categorie doelstelling	Het afsluiten van waterakkoorden is reglementair aan het waterschap opgedragen en met naam en toenaam in het reglement bepaald.			
temporiserings tijd/geld	Het afsluiten van akkoorden is niet aan een termijn gebonden.			
eind-doelstelling	Vorbereiden en afsluiten van waterakkoorden over de wateruitwisseling met aanliggende waterbeheerders.			
tussen-doelstelling	Het betreft de volgende waterakkoorden: - De Haak -Weerdsuis en wisselpunten met Amstel, Gooi en Vecht			
resultaat	einddoelstelling:	haalbaar	tussendoelstelling:	haalbaar
	RWS heeft eind 2008 initiatieven genomen voor herziening van de waterakkoorden Betuwepand Amsterdam-Rijnkanaal/Lek en Nederrijn/Lek en Hollandse IJssel. Waterakkoord De Haak zal na 2009 worden opgepakt zodra de monitoringresultaten bekend zijn. De waterakkoorden met Amstel, Gooi en Vecht zullen geëvalueerd en herzien worden wanneer beide partijen daar aanleiding toezien.			
argumentatie bij aanpassing				
voorgestelde maatregelen om DS te halen				
besluit DB/AB				
Einddoel	Tussendoel	Oorspronkelijke einddoelstelling:		
Kwaliteit	 Kwaliteit	 Kwaliteit	Vorbereiden en afsluiten van waterakkoorden over de wateruitwisseling met aanliggende waterbeheerders.	
Tijd	 Tijd	 Tijd		
Financieel	 Financieel	 Financieel		

beleidsveld	Inrichting en onderhoud watersystemen (12.000)		nr. doelstelling	1208
bestuurder	J.Reerink/G.Beugelink/ H.vd Maat/E.J Miltenburg	kernwoord	Optimaal waterregime	
ambtenaar	P. de Bekker	categorie doelstelling	Must have/Should have	
motivatie categorie doelstelling	De Stichtse Rijnlanden zorgt voor een optimaal waterregime dat aansluit op de functies van het gebied.			
temporiserings tijd/geld				
eind- doelstelling	De Stichtse Rijnlanden bepaalt in samenspraak met belanghebbenden hoe het waterregime zo goed mogelijk aansluit op de functies binnen het gebied.			
tussen- doelstelling	In 2008 8x geactualiseerde peilbesluiten.			
resultaat	einddoelstelling:	haalbaar	tussendoelstelling:	behaald
	In 2008 zijn 15 peilbesluiten geactualiseerd. Bij de 'sectorale' peilbesluiten blijkt dat de beoogde snelle formalisering van de huidige praktijkpeilen op kwaliteitsproblemen stuit. Aangedrongen wordt op een goede analyse en zorgvuldige procedures.			
argumentatie bij aanpassing				
voorgestelde maatregelen om DS te halen				
besluit DB/AB				
Einddoel	Tussendoel	Oorspronkelijke einddoelstelling:		
Kwaliteit	 Kwaliteit	 Kwaliteit	De Stichtse Rijnlanden bepaalt in samenspraak met belanghebbenden hoe het waterregime zo goed mogelijk aansluit op de functies binnen het gebied.	
Tijd	 Tijd	 Tijd		
Financieel	 Financieel	 Financieel		

beleidsveld	Inrichting en onderhoud watersystemen (12.000)		nr. doelstelling	1210
bestuurder	J.Reerink/G.Beugelink/ H.vd Maat/E.J Miltenburg		kernwoord	Peilbesluiten
ambtenaar	G. Rouhof	categorie doelstelling	Must have/Should have	
motivatie categorie doelstelling	De Stichtse Rijnlanden zorgt voor goed functionerende watersystemen.			
temporiserings tijd/geld				
eind- doelstelling	De Stichtse Rijnlanden maakt het mogelijk om een peil in te stellen.			
tussen- doelstelling	1) In 2008 80% realisatie kunstwerken als gevolg van vastgestelde peilbesluiten. 2) In 2008 80% realisatie verbeterde/ aangelegde watergang als gevolg van vastgestelde peilbesluiten.			
resultaat	einddoelstelling:	haalbaar	tussendoelstelling:	haalbaar
argumentatie bij aanpassing	De tussendoelstellingen zijn niet geheel juist weergegeven. Bedoeld wordt de realisatie van maatregelen (kunstwerken en watergangen) in het kader van watergebiedsplannen en de bijbehorende peilbesluiten. Een geschikte prestatie-indicator is het percentage uitgevoerde maatregelen t.o.v. de planning voor dat jaar (in euro's of uren of een fysieke maatstaf). De uitvoeringstermijn van dergelijke plannen bedraagt 8-10 jaar. Hierbij zijn we mede afhankelijk van de medewerking van derden (vaak grondeigenaren); vandaar 80% als doelstelling. Achterliggend doel is om de watersystemen te laten voldoen aan de functionele eisen van beheerders, gebruikers en de relevante maatschappelijke omgeving (deels via wet- en regelgeving aan ons opgelegd, deels om een door het bestuur gewenste maatschappelijke meerwaarde te realiseren). Ondanks de inmiddels gerealiseerde kostenreductie in de technische uitvoering, zullen de eindkosten van de uitgevoerde maatregelen vaak hoger uitkomen dan bij de vaststelling van de plannen was geraamd. De belangrijkste factoren zijn de gestegen materiële kosten tijdens de looptijd van het plan (de bedragen zijn indertijd niet geïndexeerd).			
voorgestelde maatregelen om DS te halen				
besluit DB/AB				
Einddoel	Tussendoel	Oorspronkelijke einddoelstelling:		
Kwaliteit		Kwaliteit		De Stichtse Rijnlanden maakt het mogelijk om een peil in te stellen.
Tijd		Tijd		
Financieel		Financieel		

beleidsveld	Inrichting en onderhoud watersystemen (12.000)		nr. doelstelling	1211
bestuurder	J.Reerink/G.Beugelink/ H.vd Maat/E.J Miltenburg	kernwoord	Onderhoud watersysteem	
ambtenaar	G. Rouhof	categorie doelstelling	Must have/Should have	
motivatie categorie doelstelling	De Stichtse Rijnlanden zorgt voor goed functionerende watersystemen.			
temporisering tijd/geld				
eind- doelstelling	De Stichtse Rijnlanden houdt het functioneel watersysteem in stand.			
tussen- doelstelling	1) In 2008 2.800 km watergang, dat gemaaid wordt (km * frequentie). 2) In 2008 90% uitgevoerd groot onderhoud aan de kunstwerken t.o.v. gepland onderhoud. 3) In 2008 400.000 m3 baggerspecie verwijderd.			
resultaat	einddoelstelling:	haalbaar	tussendoelstelling:	haalbaar
	Tussendoelstelling 1: Wat gemaaid moest worden is gemaaid. De 1.475 km watergang, waarvan 1.200 km in eigen beheer is gemiddeld 2 x gemaaid. De eisen vanwege de Flora- en faunawet zijn via protocollen doorgevoerd in maaibestekken c.q. de uitvoering van het maaien. Tussendoelstelling 2: in 2008 is 100% van de betreffende planning gerealiseerd, met aanvullend extra werken Tussendoelstelling 3: met 480.000 m3 is het doel van 400.000 m3 gehaald			
argumentatie bij aanpassing				
voorgestelde maatregelen om DS te halen				
besluit DB/AB				
Einddoel	Tussendoel	Oorspronkelijke einddoelstelling:		
Kwaliteit	 Kwaliteit		De Stichtse Rijnlanden houdt het functioneel watersysteem in stand.	
Tijd	 Tijd			
Financieel	 Financieel			

2.4 Bouw en exploitatie zuiveringstechnische werken (13.000)

2.4.1 Toelichting over gerapporteerde doelstellingen

Nr.	Doelstelling	Kernwoord beleidsdoel	Resultaat	kwali-teit	tijd	finan-cieel
13.01	eind	RWZI de Bilt	Haalbaar			
13.09	eind	EKRW afgeleide effluenteisen	Haalbaar			
	tussen	Lozingseisen per rwzi ; haalbaarheidsstudie RWZI Utrecht	Aanpassen			
13.12	eind	Kosten slibverwerking tot 2010 gelijk	Haalbaar			
	tussen	Onderzoeksresultaten verwerken rwzi Ngein	Aanpassen			
13.13	tussen	Stijging zuiveringsrendement	Behaald			
13.14	tussen	Duurzame zuiveringsprestatie	Behaald			

	Goed, op schema	Voldoende, niet op schema, maar niet kritisch	Slecht, niet op schema en kritisch
--	-----------------	---	------------------------------------

Toelichting

- Doelstelling 13.01: De gehele rwzi De Bilt (zuivering en nazuivering) zal op 17 februari 2009 in bedrijf worden genomen. Na de inbedrijfname van de nieuwe rwzi zal gestart worden met de sloop van de bestaande rwzi en de inrichting van het terrein.
- Doelstelling 13.09: In december 2008 is gestart met een variantenstudie naar de meest optimale uitvoering en locatie van een nieuwe rwzi ten opzichte van de 0-variant. De variantenstudie is medio maart 2009 gereed;
- Doelstelling 13.12: Er kan niet uitgeweken worden naar de rwzi Nieuwegein omdat daar de ontwateringscapaciteit voor slechts 50% kan worden benut. Oorzaak hiervan is dat de rwzi Nieuwegein het filtraatwater dat vrijkomt bij de slibontwatering niet kan verwerken;
- Doelstelling 13.14: De doelstelling is niet gehaald omdat de rwzi De Bilt en de nafiltraat op rwzi Zeist niet in 2008 gereed zijn gekomen.

2.4.2 Investerings over alle doelstellingen

Tabel 9: Investerings per doelstelling	(In miljoenen euro's, af rondingsverschillen mogelijk)				
		Raming 2008	Werkelijk 2008	Verschil	Realisatie in %
	Doelstelling 13.00 algemeen	5,048	2,086	2,962	41%
	Doelstelling 13.01 rwzi de Bilt	6,676	10,080	-3,404	151%
	Doelstelling 13.04 voldoen aan afvoernormen	0,070	0,524	-0,454	749%
	Doelstelling 13.05 vervangingsinvesteringen	4,900	2,876	2,024	59%
	Doelstelling 13.10 rwzi Zeist (MTR)	2,800	1,412	1,388	50%
	Doelstelling 13.11 capaciteitsuitbreiding rwzi's	10,150	0,703	9,447	7%
	Totaal	29,644	17,681	11,963	60%

Toelichting

- Doelstelling 13.00: De uitvoering van project rwzi Bunnik uitbreiding (2,800 miljoen euro) zal pas 1^e helft 2009 starten en van de rwzi Montfoort (1,099 miljoen euro) eind 2008. Het project rgm Oudewater Noord (0,350 miljoen euro) zal medio begin 2009 starten;
- Doelstelling 13.01: De investeringsuitgaven voor de nieuwbouw van de rwzi De Bilt zijn voor een groter deel in 2008 en voor een kleiner deel in 2007 terecht gekomen. Hier is derhalve sprake een verschuiving van investeringsuitgaven in de tijd. De totale omvang van de uitgaven is conform de begroting.
- Doelstelling 13.04: De investeringen in de projecten persleiding Langbroek verlenging persleiding, algemeen slib 2005 en persleiding Oudewater Zuid verlengen zijn niet in de begroting opgenomen. De investeringsuitgaven voor de projecten rwzi Lopik vervanging E&W en persleiding Leersum verlengen betreft nazorg;

- Doelstelling 13.05: Voor de rwzi de Bilt waren ook vervangingsinvesteringen (1,400 miljoen euro) begroot. Aangezien het feit dat voor deze rwzi de nieuwbouw inmiddels is uitgevoerd (zie doelstelling 13.01) zijn deze vervangings-investeringen niet doorgevoerd. De uitvoering van het project rwzi De Meern E-installatie (0,420 miljoen euro) is naar 2010/2011 uitgesteld. De uitvoering van het project rwzi Breukelen (0,700 miljoen euro) vervanging start in de 1^e helft van 2009.
- Doelstelling 13.10: Het project rwzi Zeist heeft vertraging opgelopen door de aanbestedingsprocedure (Alcatel arrest);
- Doelstelling 13.11: De voorgenomen uitbreidingen en aanpassingen van de rwzi's Nieuwegein, De Meern en Woerden zijn vertraagd. De start van het project uitbreiding rwzi Maarssenbroek (2,450 miljoen euro) is opgeschort. Deze laatste uitbreiding is afhankelijk van de besluitvorming omtrent de nieuwbouw van de rwzi Utrecht.

2.4.3 Exploitatie overzicht per beleidsproduct

Tabel 10: Exploitatie kosten per beleidsproduct (lasten-baten)	(In miljoenen euro's, afrondingsverschillen mogelijk)	Begroting	Werkelijk	Verschil	Realisatie in %
		2008	2008		
	Getransporteerd afvalwater	3,442	3,269	0,173	95%
	Gezuiverd afvalwater	29,128	32,036	-2,908	110%
	Verwerkt slib	7,141	6,843	0,298	96%
	Afvalwaterbehandeling door derden	0,482	0,538	-0,055	111%
	Totaal bouw en exploitatie zuiveringstechnische werken	40,193	42,685	-2,492	106%

Toelichting

- Getransporteerd afvalwater: Het verschil bij de realisatie wordt voornamelijk verklaard door de lager gerealiseerde afschrijvings- en rentelasten;
- Gezuiverd afvalwater: De grote overschrijding wordt volledig veroorzaakt door de gerealiseerde extra afschrijving op de rwzi De Bilt. De oude installatie is bij de nieuwbouw volledig geamoveerd. Conform de comptabiliteitsvoorschriften zijn de restwaarden in 2008 versneld afgeschreven. Deze inhaalafschrijving was reeds in het bestuursvoorstel aangekondigd maar niet in de begroting van 2008 verwerkt. De totale inhaalafschrijving bedroeg ongeveer 3,500 miljoen euro. Zonder deze post zou er sprake van een lichte onderschrijding zijn geweest;
- Afvalwaterbehandeling door derden: De relatief grote overschrijding is te wijten aan het afwikkelen van de boekjaren 2006 en 2007 betreffende het zogenaamde grensoverschrijdend afvalwater.

beleidsveld	Bouw en exploitatie zuiveringstechnische werken (13.000)		nr. doelstelling	1301
bestuurder	J. Reerink	kernwoord	RWZI de Bilt	
ambtenaar	G. Rouhof	categorie doelstelling	Should have	
motivatie categorie doelstelling	De aanpassingen aan de rwzi De Bilt zullen gebeuren op basis van uitgangspunten met betrekking tot de kwaliteit van het effluent, die door het AB in 2001 zijn vastgesteld. In 2004 zijn deze eisen gewijzigd (verlaagd). Omdat alle rwi's van het waterschap gezamenlijk voldoen aan de gebiedseis voor stikstof en fosfaat is op grond van het Lozingenbesluit Stedelijk Afvalwater een aanpassing van het rwi niet nodig.			
temporiseren tijd/geld	De rwzi zal in stand gehouden moeten worden en er zullen op enig moment vervangingsinvesteringen aan de orde zijn, die nu in de plannen worden meegenomen. Overigens is een voorstel voor een voorbereidingskrediet door het DB goedgekeurd in april 2005.			
eind- doelstelling	In 2006 start de uitvoering van de uitbreiding en aanpassing van rwzi De Bilt zodat in 2008 voldaan wordt aan de MTR-eis (voor fosfaat) voor de Biltse Grift waarop het effluent wordt geloosd.			
tussen- doelstelling	-			
resultaat	einddoelstelling:	haalbaar	tussendoelstelling:	n.v.t.
	De gehele rwzi De Bilt (zuivering en nazuivering) zal volgens planning op 17 februari 2009 in bedrijf worden genomen. Na de inbedrijfname van de nieuwe rwzi zal gestart worden met de sloop van de bestaande rwzi en de inrichting van het terrein. De oplevering zal plaatsvinden in juli 2009. De nazorgfase loopt tot juli 2010.			
argumentatie bij aanpassing				
voorgestelde maatregelen om DS te halen				
besluit DB/AB				
Einddoel	Tussendoel	Oorspronkelijke einddoelstelling:		
Kwaliteit	 Kwaliteit		In 2005 start de uitvoering voor de uitbreiding en aanpassing van rwzi De Bilt zodat in 2007 voldaan wordt aan de MTR-eis (voor fosfaat en @stikstof@) voor oppervlakte-	
Tijd	 Tijd		water waarop het effluent wordt geloosd.	
Financieel	 Financieel			

beleidsveld	Bouw en exploitatie zuiveringstechnische werken (13.000)		nr. doelstelling	1309
bestuurder	J. Reerink	kernwoord	(ver)(nieuw)bouw RWZI Utrecht	
ambtenaar	G. Rouhof	categorie doelstelling	Must have	
motivatie categorie doelstelling	De Europese KRW is een wettelijk instrument en daaraan zal moeten worden voldaan, tenzij de rijksoverheid derogatie aanvraagt tot een later tijdstip. Dit betekent dan geen afstel, maar uitstel van het nemen van maatregelen.			
temporiserings tijd/geld				
eind-doelstelling	Uiterlijk in 2015 is voldaan aan de uit de EKRW afgeleide effluenteisen			
tussen-doelstelling	1) Vóór 2009 wordt per rwzi de betreffende lozingseis nader vastgesteld. 2) In 2008 zal een haalbaarheidsonderzoek moeten uitwijzen of een innovatieve rwzi gecombineerd met stedelijke ontwikkeling op het rwzi-terrein reële kansen heeft. Daartoe zullen gemeente, waterschap en provincie eventueel met een private partij de nodige acties ondernemen 2008.			
resultaat	einddoelstelling:	haalbaar	tussendoelstelling:	aanpassing
	1) Als gevolg van de Europese KRW behoeven de effluenteisen van de rwzi's niet te worden aangepast voor 2015 met uitzondering van de rwzi Utrecht. Over de effluenteisen voor de rwzi Utrecht zijn gesprekken gaande. 2) In december 2008 is gestart met een variantenstudie naar de meest optimale uitvoering en lokatie van een nieuwe rwzi ten opzichte van de 0-variant: huidige rwzi voorzien van nazuivering, nodige vervangingen uitvoeren en aanpassen aan "de stand der techniek". De variantenstudie is 2e helft 2009 gereed. Besluitvorming over het al of niet doorgaan van het project is gepland in juli 2009			
argumentatie bij aanpassing	Bij het opstellen van de planning was rekening gehouden met het volstaan van een bijstelling van de bestaande haalbaarheidsstudie uit 2004 aan de huidige situatie en inzichten. Het DB heeft er voor gekozen een nagenoeg geheel nieuwe haalbaarheidsstudie uit te laten voeren overeenkomstig het Aanbestedingsbeleid HDSR.			
voorgestelde maatregelen om DS te halen				
besluit DB/AB				
Einddoel	Tussendoel	Oorspronkelijke einddoelstelling:		
Kwaliteit		Kwaliteit		In 2005 is de haalbaarheidsstudie m.b.t. de lozingseis MTR en multifunctioneel grondgebruik voor de rwzi Utrecht afgerond.
Tijd		Tijd		
Financieel		Financieel		

beleidsveld	Bouw en exploitatie zuiveringstechnische werken (13.000)		nr. doelstelling	1312
bestuurder	J. Reerink	kernwoord	Slibverwerking	
ambtenaar	G. Rouhof	categorie doelstelling	Should have	
motivatie categorie doelstelling	Het waterschap stelt zichzelf hiermee een limiet en om die te halen zijn er personele en financiële inspanningen nodig. Die moeten erin resulteren dat de kosten niet verder zullen stijgen ondanks de toename in belasting van de rwzi's.			
temporiserings tijd/geld				
eind- doelstelling	De kosten voor slibverwerking tot 2010 zullen niet stijgen boven het niveau van 2005.			
tussen- doelstelling	Onderzoeksresultaten van technologietoepassingen gericht op de vermindering van de slibproductie (slibdestintegratie) worden in de plannen voor de rwzi Nieuwegein opgenomen.			
resultaat	einddoelstelling:	haalbaar	tussendoelstelling:	aanpassen
	In 2005 is 50.404 ton slib afgevoerd naar SNB en in 2008 52.804 ton (toename van 5%). De kosten voor slibverwerking waren in 2005 € 6.572.677,- en in 2008 € 6.588.023,-. Dat, ondanks de 5% slibtoename, de kosten nagenoeg gelijk zijn gebleven zit voornamelijk in een afname van het gebruik van chemicaliën en een gunstig jaar wat betreft onderhoudskosten. Uit het onderzoeksresultaat is gebleken dat slibdestintegratie niet toepasbaar is op de rwzi Nieuwegein.			
argumentatie bij aanpassing	Er kan niet uitgeweken worden naar de rwzi Nieuwegein omdat daar de ontwateringscapaciteit voor slechts 50% kan worden benut. Oorzaak hiervan is dat de rwzi Nieuwegein het filtraatwater dat vrijkomt bij de slibontwatering niet kan verwerken.			
voorgestelde maatregelen om DS te halen	Het mogelijk maken dat de slibontwateringscapaciteit van de rwzi Nieuwegein voor 100% benut kan worden. Hiertoe is een bestuursvoorstel ingediend dat op 2 september in het DB en op 12 november in het AB zal worden behandeld.			
besluit DB/AB				
Einddoel	Tussendoel	Oorspronkelijke einddoelstelling:		
Kwaliteit	 Kwaliteit	 Kwaliteit	De kosten voor slibverwerking zullen niet stijgen boven het niveau van 2005	
Tijd	 Tijd	 Tijd		
Financieel	 Financieel	 Financieel		

beleidsveld	Bouw en exploitatie zuiveringstechnische werken (13.000)		nr. doelstelling	1313
bestuurder	J. Reerink	kernwoord	Voldoende verwerkingscapaciteit	
ambtenaar	G. Rouhof	categorie doelstelling	Must have/Should have	
motivatie categorie doelstelling	De Stichtse Rijnlanden zuivert alle aanbod van afvalwater tegen de wettelijk gestelde en in specifieke gevallen strengere gebiedsgerichte normen.			
temporisering tijd/geld				
eind- doelstelling	De Stichtse Rijnlanden zorgt voor voldoende verwerkingscapaciteit.			
tussen- doelstelling	In 2008 92% CZV stijging van het zuiveringsrendement.			
resultaat	einddoelstelling:	haalbaar	tussendoelstelling:	behaald
	Het CZV percentage over 2008 bedraagt 92,5%.			
argumentatie bij aanpassing				
voorgestelde maatregelen om DS te halen				
besluit DB/AB				
Einddoel	Tussendoel	Oorspronkelijke einddoelstelling:		
Kwaliteit		Kwaliteit		De Stichtse Rijnlanden zorgt voor voldoende verwerkingscapaciteit.
Tijd		Tijd		
Financieel		Financieel		

beleidsveld	Bouw en exploitatie zuiveringstechnische werken (13.000)		nr. doelstelling	1314
bestuurder	J. Reerink	kernwoord	Duurzame zuiveringsprestatie	
ambtenaar	G. Rouhof	categorie doelstelling	Must have/Should have	
motivatie categorie doelstelling	De Stichtse Rijnlanden zuivert alle aanbod van afvalwater tegen de wettelijk gestelde en in specifieke gevallen strengere gebiedsgerichte normen.			
temporiserings tijd/geld				
eind- doelstelling	De Stichtse Rijnlanden levert een duurzame zuiveringsprestatie.			
tussen- doelstelling	1) in 2008 3410 ton daling hoeveelheid chemicaliën gebruikt in fosfaatverwijdering. 2) In 2008 85% verwijderingspercentage stikstof. 3) In 2008 85% verwijderingspercentage fosfaat.			
resultaat	einddoelstelling:	haalbaar	tussendoelstelling:	behaald
	1) Zoals aangegeven in BURAP 2008-1 had de doelstelling van de daling 710 moeten bedragen. De gerealiseerde daling is 280 ton geweest. De doelstelling is niet gehaald omdat de rwzi De Bilt en de nafiltraat op de rwzi Zeist niet in 2008 gereed gekomen zijn. 2) Het verwijderingspercentage stikstof over 2008 is 83,1% geweest. In de inmiddels vastgestelde "Nota emissiebeleid 2007-2009" is opgenomen dat wij niet boven de wettelijke norm gaan zuiveren van 75%. 3) Het verwijderingspercentage fosfaat over 2008 is 81,9% geweest. Overeenkomstig het voorgaande is de wettelijke norm 75%.			
argumentatie bij aanpassing	Inmiddels is de Nota emissiebeleid 2007-2009 vastgesteld.			
voorgestelde maatregelen om DS te halen				
besluit DB/AB				
Einddoel	Tussendoel	Oorspronkelijke einddoelstelling:		
Kwaliteit	 Kwaliteit		De Stichtse Rijnlanden levert een duurzame zuiveringsprestatie.	
Tijd	 Tijd			
Financieel	 Financieel			

2.5 Inrichting en onderhoud vaarwegen (15.000)

2.5.1 Investerings over alle doelstellingen

Tabel 11: Investerings per doelstelling	(In miljoenen euro's, afrondingsverschillen mogelijk)				
		Raming 2008	Werkelijk 2008	Verschil	Realisatie in %
	Doelstelling 15.00 Inrichting en onderhoud vaarwegen (algemeen)	0,245	-0,108	0,353	-44%
	Totaal	0,245	-0,108	0,353	-44%

- Toelichting**
- Doelstelling 15.00: Voor de projecten Restauratie Haanwijkersluis en Vaarwegbeheer Zuid-Holland zijn niet de subsidie en kosten begroot. Voor het project Restauratie Haanwijkersluis is de subsidie (0,174 miljoen euro) wel al geboekt.

2.5.2 Exploitatie overzicht per beleidsproduct

Tabel 12: Exploitatie kosten per beleidsproduct (lasten-baten)	(In miljoenen euro's, afrondingsverschillen mogelijk)				
		Begroting 2008	Werkelijk 2008	Verschil	Realisatie in %
	Beheersinstrumenten vaarwegen/ havens	0,000	0,000	0,000	0%
	Aanleg en onderhoud vaarwegen/ havens	0,538	0,450	0,088	84%
	Verkeersregeling en verkeersveiligheid vaarwegen en havens	-0,245	-0,324	0,079	132%
	Totaal inrichting en onderhoud vaarwegen en havens	0,293	0,126	0,167	43%

- Toelichting**
- Aanleg en onderhoud vaarwegen/ havens: de onderschrijding is volledig toe te schrijven aan onderhoud.
 - Verkeersregeling en verkeersveiligheid vaarwegen en havens: de onderschrijding, er zijn meer opbrengsten geboekt dan begroot, is volledig verklaarbaar door de eindafrekening die met de Provincie Zuid Holland voor het vaarwegbeheer heeft plaats gevonden.

2.6 Vergunningverlening en handhaving keur (16.000)

2.6.1 Toelichting over gerapporteerde doelstellingen

Nr.	Doelstelling	Kernwoord beleidsdoel	Resultaat	kwali-teit	tijd	finan-cieel
16.04	eind	Opstellen prioriteringsmethodiek keurhandhaving	Haalbaar			
16.05	tussen	Najaarsschouw	Behaald			

	Goed, op schema	Voldoende, niet op schema, maar niet kritisch	Slecht, niet op schema en kritisch
--	-----------------	---	------------------------------------

Toelichting

- .Doelstelling 16.05: De schouwstrategie wordt in 2009 geëvalueerd.

2.6.2 Exploitatie overzicht per beleidsproduct

Tabel 13:	(In miljoenen euro's, afrondingsverschillen mogelijk)	Begroting 2008	Werkelijk 2008	Verschil	Realisatie in %
Exploitatie kosten per beleidsproduct (lasten-baten)	Keur	0,016	0,000	0,016	3%
	Vergunningen en keurontheffingen	0,499	0,484	0,015	97%
	Handhaving keur	0,468	0,413	0,054	88%
	Totaal vergunningverlening en handhaving keur	0,982	0,897	0,085	91%

Toelichting

- Handhaving keur: met name de gerealiseerde uitgaven aan drukwerk en advertentiekosten zijn lager dan begroot.

beleidsveld	Vergunningverlening en handhaving keur (16.000)		nr. doelstelling	1604
bestuurder	J. Reerink/ H. van der Maat	kernwoord	Keurvergunningen	
ambtenaar	G. Rouhof	categorie doelstelling	Should have	
motivatie categorie doelstelling	Landelijk wordt gestreeft naar meer standaardisering van de keurhandhaving. Ons waterschap doet hier aan mee.			
temporisering tijd/geld				
eind-doelstelling	In 2007 opstellen van een prioriteringsmethodiek in keurhandhaving. Die methodiek beschrijft welke overtredingen hoe en wanneer worden aangepakt. In 2008 zal handhavingscapaciteit worden ingezet aan de hand van de in 2007 ontwikkelde methodiek.			
tussen-doelstelling				
resultaat	einddoelstelling:	haalbaar	tussendoelstelling:	-
	Het in 2006 genomen bestuurbesluit over prioritering van de handhaving is uitgewerkt aan de hand van de ervaringen opgedaan in 2007 en in 2008 als methodiek in het afdelingsplan opgenomen. De prioritering functioneert bij afhandeling van klachten en bij toezicht op de naleving van de voorschriften in keurvergunningen.			
argumentatie bij aanpassing				
voorgestelde maatregelen om DS te halen				
besluit DB/AB				
Einddoel	Tussendoel	Oorspronkelijke einddoelstelling:		
Kwaliteit 	Kwaliteit 	In 2007 opstellen van een prioriteringsmethodiek in keurhandhaving. Die methodiek beschrijft welke overtredingen hoe en wanneer worden aangepakt. In 2008 zal de handhavingscapaciteit worden ingezet aan de hand van de in 2007 ontwikkelde methodiek.		
Tijd 	Tijd 			
Financieel 	Financieel 			

beleidsveld	Vergunningverlening en handhaving keur (16.000)		nr. doelstelling	1605
bestuurder	J. Reerink/ H. van der Maat	kernwoord	Bescherming watersysteem	
ambtenaar	G. Rouhof	categorie doelstelling	Must have/Should have	
motivatie categorie doelstelling	De Stichtse Rijnlanden zorgt voor goed functionerende watersystemen.			
temporisering tijd/geld				
eind-doelstelling	De Stichtse Rijnlanden beschermt het functioneren van het watersysteem door schouwvoering, toezicht en handhaving.			
tussen-doelstelling	In 2008 500x aanschrijvingen najaarsschouw.			
resultaat	einddoelstelling:	Haalbaar	tussendoelstelling:	Behaald
	De najaarsschouw heeft geleid tot 716 aanschrijvingen in 2008.			
argumentatie bij aanpassing	De doelstelling is gericht op het naar beneden brengen van het aantal aanschrijvingen, maar is zonder strategie bepaald. Goede controle leidt tot meer aanschrijvingen. De schouwstrategie wordt in 2009 geëvalueerd. Voorgesteld wordt de huidige doelstelling te laten vervallen.			
voorgestelde maatregelen om DS te halen				
besluit DB/AB				
Einddoel	Tussendoel	Oorspronkelijke einddoelstelling:		
Kwaliteit	 Kwaliteit		De Stichtse Rijnlanden beschermt het functioneren van het watersysteem door schouwvoering, toezicht en handhaving.	
Tijd	 Tijd			
Financieel	 Financieel			

2.7 Beheersing van lozingen (17.000)

2.7.1 Toelichting over gerapporteerde doelstellingen

Nr.	Doelstelling	Kernwoord beleidsdoel	Resultaat	kwali-teit	tijd	finan-cieel
17.13	eind	Verlening vergunning op basis van de IPPC	Haalbaar			
17.15	eind	Eindrapport Waterwet/Wabo	Verschoven in tijd			
17.16	eind	Uitwerken 1-loket-gedachte	Haalbaar in (2009)			
17.17	tussen	Beëindigen illegale lozingen en emissieovertredingen	Haalbaar			

	Goed, op schema	Voldoende, niet op schema, maar niet kritisch	Slecht, niet op schema en kritisch
--	-----------------	---	------------------------------------

Toelichting

- Doelstelling 17.13: Bij een drietal bedrijven moeten nog een aantal acties worden uitgevoerd om IPPC proof te worden;
- Doelstelling 17.16: Met het uitstel van de Wabo is de ontwikkeling van het landelijke loket voor vergunningen vertraagd.
- Doelstelling 17.17: Over het naleefgedrag van gemeenten zijn niet voldoende recente cijfers aanwezig om een oordeel te kunnen geven.

2.7.2 Investerings over alle doelstellingen

Tabel 14: Investerings per doelstelling	(In miljoenen euro's, afrondingsverschillen mogelijk)	Raming 2008	Werkelijk 2008	Verschil	Realisatie in %
	Doelstelling 17.00 (aanpak ongerioleerd Utrecht/AmvB glastuinbouw/Lozing huishoudelijk afvalwater)	-	0,045	-0,045	-
	Doelstelling 17.01 (afkoppelplannen)	-	-	-	-
	Doelstelling 17.08 (optimalisatie studies)	0,075	0,104	-0,029	139%
	Doelstelling 17.09 (aansluiting riool)	-	0,026	-0,026	-
	Totaal	0,075	0,175	-0,100	233%

Toelichting

- Doelstelling 17.01: De afkoppelplannen zijn gekoppeld aan doelstelling 17.01. Echter in de begroting zijn de investeringen geraamd op doelstelling 30.02;
- Doelstelling 17.09: In de begroting is er geen rekening gehouden dat de projecten ten behoeve van deze doelstellingen in 2008 zouden doorlopen.

2.7.3 Exploitatie overzicht per beleidsproduct

Tabel 15: Exploitatie kosten per beleidsproduct (lasten-baten)	(In miljoenen euro's, afrondingsverschillen mogelijk)	Begroting 2008	Werkelijk 2008	Verschil	Realisatie in %
	WVO-vergunningen en meldingen	0,783	0,674	0,109	86%
	Handhaving WVO	0,603	0,466	0,137	77%
	Rioleringsplannen en subsidies lozingen	0,303	-0,130	0,433	-43%
	Aanpak diffuse emissies derden	0,094	0,057	0,037	61%
	Totaal beheersing van lozingen	1,783	1,067	0,716	60%

Toelichting

- De verschillen bij Aanpak diffuse emissies derden zitten m.n. bij de variabele lasten. De werkelijke variabele lasten bedragen 0,005 miljoen euro (begroot 0,046 miljoen euro).
- De afwijking van de realisatie t.o.v. de begroting bij Rioleringsplannen en subsidies lozingen is erg groot. Begroot was 0,303 miljoen euro en

gerealiseerd is 0,130 miljoen euro. Dit verschil van 0,433 miljoen euro is volledig toe te schrijven aan de vrijval van voorzieningen. Voor verschillende stimuleringsregelingen zijn in het verleden voorzieningen gevormd. Omdat de stimuleringsregelingen inmiddels zijn afgelopen, zijn de voorzieningen afgewikkeld. Voor de nog te verwachten kosten zijn reserveringen gemaakt en de bedragen waarop geen aanspraak is en niet meer wordt gemaakt, zijn vrijgevallen.

- De overschrijding op Aanpak diffuse emissies derden wordt onder andere veroorzaakt door de lagere kosten op voor Opdrachten onderzoeksburo's.

beleidsveld	Beheersing van lozingen (17.000)		nr. doelstelling	1713
bestuurder	J. Reerink/ H. van der Maat	kernwoord	Vergunningen obv IPPC	
ambtenaar	G. Rouhof	categorie doelstelling	Should have	
motivatie categorie doelstelling				
temporiserings tijd/geld				
eind- doelstelling	Voor het waterschap betekent dit dat aan circa 20 bedrijven een vergunning op basis van de IPPC (Integrated Pollution Prevention and Control) verleend moet worden.			
tussen- doelstelling	Nvt			
resultaat	einddoelstelling:	haalbaar	tussendoelstelling:	nvt
argumentatie bij aanpassing	Van de genoemde 20 bedrijven blijken na onderzoek 12 bedrijven geen vergunning op basis van IPPC te hebben. Van de overige bedrijven zijn 6 IPPC proof en zijn ook van een IPPC proof vergunning voorzien. Bij de onderstaande drie bedrijven moeten nog een aantal acties uitgevoerd worden om IPPC proof te worden. Biegelaar Maarssen: Vergunning wordt binnenkort aangepast. Bedrijf moet nog een beperkt aantal maatregelen nemen om IPPC proof te worden. RIVM Bilthoven: Vergunning is IPPC proof. Bedrijf moet nog wel een aantal maatregelen nemen om IPPC proof te worden. Van Miert Breukelen: Een nieuw IPPC bedrijf. De vergunningsaanvraag procedure wordt binnenkort gestart.			
voorgestelde maatregelen om DS te halen				
besluit DB/AB				
Einddoel	Tussendoel	Oorspronkelijke einddoelstelling:		
Kwaliteit	 Kwaliteit	 Kwaliteit	Voor het waterschap betekent dit dat aan circa 20 bedrijven een vergunning op basis van de IPPC (Integrated Pollution Prevention and Control) verleend moet worden.	
Tijd	 Tijd	 Tijd		
Financieel	 Financieel	 Financieel		

beleidsveld	Beheersing van lozingen (17.000)		nr. doelstelling	1715
bestuurder	J. Reerink/ H. van der Maat	kernwoord	Waterwet/ WABO	
ambtenaar	G. Rouhof	categorie doelstelling	Must have	
motivatie categorie doelstelling	Naar aanleiding van de nieuwe Waterwet moet het waterschap gewijzigde verantwoordelijkheden en bevoegdheden in voeren.			
temporiserings tijd/geld				
eind- doelstelling	Eind 2008 is het waterschap voorbereid op de nieuwe taakverdeling voortvloeiend uit de Waterwet/WABO.			
tussen- doelstelling	Nvt			
resultaat	einddoelstelling:	verschoven in tijd	tussendoelstelling:	nvt
	De Waterwet en de Wabo treden later in werking dan gepland door het Rijk. De Waterwet zal naar verwachting eind 2009 in werking treden. De Wabo op 1 januari 2010. De voorbereidingen binnen het waterschap gaan gewoon door. In de tweede helft van 2008 is de samenwerkingsovereenkomst voor de Wabo weer opgepakt met de provincie Utrecht en de inliggende gemeenten en wordt verder uitgewerkt. Daarnaast is het overleg met de provincie Zuid-Holland opgestart om tot vergelijkbare werkafspraken te komen als met de provincie Utrecht.			
argumentatie bij aanpassing				
voorgestelde maatregelen om DS te halen				
besluit DB/AB				
Einddoel	Tussendoel	Oorspronkelijke einddoelstelling:		
Kwaliteit		Kwaliteit		Begin 2007 verschijnt een eindrapport over de vraag hoe de belangen van het waterschap na invoering van de Waterwet/Wabo gewaarborgd blijven. Eind 2007 is het waterschap klaar voor de nieuwe taakverdeling voortvloeiend uit de Waterwet/Wabo.
Tijd		Tijd		
Financieel		Financieel		

beleidsveld	Beheersing van lozingen (17.000)		nr. doelstelling	1716
bestuurder	J. Reerink/ H. van der Maat	kernwoord	1-loket-gedachte	
ambtenaar	G. Rouhof	categorie doelstelling	Should have	
motivatie categorie doelstelling	Als gevolg van de Wet Algemene Bepalingen Omgevingsrecht dient het waterschap met andere overheidsinstanties afspraken te maken om de vergunningsprocedure volgens de 1-loket-gedachte uit te werken.			
temporisering tijd/geld				
eind- doelstelling	Uitwerken van de 1-loket-gedachte zodat per 1 januari 2009 afstemming van vergunningprocedures via een dergelijk loket kan plaatsvinden.			
tussen- doelstelling	Nvt			
resultaat	einddoelstelling:	haalbaar (in 2009)	tussendoelstelling:	nvt
	Met het uitstel van de Wabo is de ontwikkeling van het landelijke loket voor vergunningen ook uitgesteld. In de loop van 2009 zal het loket voor het onderdeel Wabo vorm krijgen. In het programma "e-dienstverlening" van het waterschap zal de aansluiting op het loket als project worden opgenomen. Voor het programma wordt een programmamanager aangetrokken. Hierdoor komt het tijdspad onder druk te staan.			
argumentatie bij aanpassing				
voorgestelde maatregelen om DS te halen				
besluit DB/AB				
Einddoel	Tussendoel	Oorspronkelijke einddoelstelling:		
Kwaliteit	 Kwaliteit		Uitwerken van de 1-loket-gedachte zodat per 1 januari 2008 afstemming van vergunningprocedures via een dergelijk loket kan plaatsvinden.	
Tijd	 Tijd			
Financieel	 Financieel			

beleidsveld	Beheersing van lozingen (17.000)		nr. doelstelling	1717
bestuurder	J. Reerink/ H. van der Maat	kernwoord	1-loket-gedachte	
ambtenaar	G. Rouhof	categorie doelstelling	Should have	
motivatie categorie doelstelling	De Stichtse Rijnlanden bevordert de verbetering van de kwaliteit van het oppervlaktewater.			
temporisering tijd/geld				
eind- doelstelling	De Stichtse Rijnlanden beschermt de kwaliteit van het oppervlaktewater en de werking van de rwzi door vergunningverlening en handhaving.			
tussen- doelstelling	1) in 2008 100% beëindigen van illegale lozingen en ongedaan (laten) maken van emissieovertredingen via handhaving. 2) In 2008 is het naleefgedrag: - bedrijven 80% - agrarische bedrijven 75% - bronneringen/saneringen 60% - gemeenten 50% 3) 30x fruittelers (totaal = 280) dat teeltvrije zone in acht neemt.			
resultaat	einddoelstelling:	haalbaar	tussendoelstelling:	haalbaar
argumentatie bij aanpassing	ad. 1) In 2008 worden alle illegale lozingen en emissieovertredingen, die bij handhaving bekend zijn of worden, met bestuurs- of strafrechtelijk middelen aangepakt, met als doel de overtreding te beëindigen. Ad. 2) Hierbij is tot op heden het volgende naleefgedrag geregistreerd: Bij de bedrijven voldoet 92% bij een eerste controle, bij de agrarische bedrijven (excl. fruitteelt) 86% en bij bronneringen/saneringen 94%. Dit laatste percentage lag tijdens BURAP I op 50% en is door extra aandacht omhoog gegaan. Ad. 3) Bij de fruittelers voldoet nu al 87% aan de teeltvrije zone, zoals genoemd in het besluit Open teelt en veehouderij. Over het naleefgedrag van gemeenten zijn niet voldoende recente cijfers aanwezig om een oordeel te kunnen geven.			
voorgestelde maatregelen om DS te halen				
besluit DB/AB				
Einddoel	Tussendoel	Oorspronkelijke einddoelstelling:		
Kwaliteit	 Kwaliteit		De Stichtse Rijnlanden beschermt de kwaliteit van het oppervlaktewater en de werking van de rwzi door vergunningverlening en handhaving.	
Tijd	 Tijd			
Financieel	 Financieel			

2.8 Heffing en invordering (18.000)

2.8.1 Exploitatie overzicht per beleidsproduct

Tabel 16: Exploitatie kosten per beleidsproduct (lasten-baten)	(In miljoenen euro's, af rondingsverschillen mogelijk)	Begroting 2008	Werkelijk 2008	Verschil	Realisatie in %
	Belastingheffing	3,114	3,022	0,093	97%
	Invordering	0,490	-0,073	0,563	-15%
	Totaal heffing en invordering	3,604	2,949	0,656	82%

Toelichting

- Belastingheffing: werkelijke kosten bijna conform begroting
- Invordering: Er zijn veel meer opbrengsten geboekt door Dwangbevelen en Aanmaningen. Hiervoor was een bedrag van 0,274 miljoen euro begroot en is gerealiseerd 0,744 miljoen euro gerealiseerd: een verschil van 0,470 miljoen euro. Verder is er 0,045 miljoen euro minder aan Porto- en vrachtkosten uitgegeven dan begroot. Het overige verschil wordt veroorzaakt door lagere doorberekende kosten.

2.9 Algemene bedrijfsvoering (19.000 en 21.000)

2.9.1 Onderwerpen binnen beleidsproduct Algemene bedrijfsvoering:

2.9.1.1 Informatiebeleidsplan (IBP)

Algemeen

De termijn van het Informatiebeleidsplan 2003-2007 is formeel beëindigd. Niet alle onderwerpen zijn in de looptijd van het IBP aan de orde geweest, waardoor ook niet alle beschikbare krediet is aangevraagd. De onderwerpen zoals die in het IBP 2003-2007 zijn geformuleerd zijn echter onveranderd actueel. In 2008 heeft ook de reorganisatie een grote hoeveelheid energie van IcA gevraagd, waardoor weinig is gerealiseerd van de IBP doelstellingen. In 2009 kan IcA zich echter weer volop richten op de inhoud van de informatievoorziening.

De opzet van het Informatiebeleidsplan verandert in 2009. Waar het IBP in het verleden de basis vormde voor de projecten in de informatievoorziening, is hier in het afgelopen jaar een solide ondergrond voor ontwikkeld, waarin rekening gehouden wordt met moderne eisen aan de informatievoorziening, zoals uniformiteit, informatiearchitectuur en de koppeling van informatie aan bedrijfsprocessen. Deze ondergrond wordt gevormd door het Informatieplan, dat binnenkort in het DT kan worden ingebracht. Op basis hiervan wordt dit jaar voor de komende jaren een nieuw Informatie Beleids Plan 2009-2013 opgesteld.

2.9.1.2 Organisatieontwikkeling

Algemeen

Het organisatieontwikkelingsprogramma Waterkracht is in 2006 gestart met de ambitie om bij het aantreden van het nieuwe bestuur de organisatie klaar te hebben om de uitvoering en de beleidsvorming, zoals die door het nieuwe bestuur gewenst worden, op voldoende niveau te kunnen realiseren.

In 2008 heeft Waterkracht sterk in het teken gestaan van reorganisaties. Als aanloop naar de formele afsluiting van Waterkracht is in alle afdelingen een evaluatiegesprek gevoerd. Daarin kwam onder meer naar voren dat de reorganisaties onvermijdelijk als effect hadden dat –in de betreffende onderdelen- de nagestreefde verandering van de organisatiecultuur wat op de achtergrond raakte. Het ging steeds primair om het versterken van de resultaatgerichtheid en de samenwerking. Alles bijeen is een stevige basis gelegd voor hetgeen in de jaren 2006-2008 verder werd aangepakt als antwoord op externe en interne ontwikkelingen.

In 2007 werd de reorganisatie van de topstructuur, de ondersteunende organisatie en het ingenieursbureau in gang gezet. In 2008 is deze uitgebreid met de afdelingen die het primaire proces afdekken. Deze fase van de reorganisatie noemen we 'kanteling'. De kern van deze opzet houdt in dat de organisatie drie afdelingen centraal komen staan als 'eigenaar / beheerder' voor het hoofdproces waarvoor zij verantwoordelijk zijn; respectievelijk voor Waterkeringbeheer, Watersysteembeheer en Zuiveringsbeheer. Daarbij heeft het directieteam de rol van algemeen opdrachtnemer van het bestuur, en organisatiebreed het inzicht in alle activiteiten. Als opdrachtgever stelt het directieteam de daarbij behorende middelen beschikbaar aan de budgethouders (afdelingshoofden en projectleiders) en het beheert –in eerste instantie- het totale budget dat bij de goedkeuring van de programmabegroting door het algemeen bestuur ontstaat. Het directieteam maakt met het dagelijks bestuur afspraken over te leveren prestaties. Tenslotte zijn begin 2009 de reorganisatie van de afdelingen die belast zijn met strategie en planvorming en de afdeling Vergunningverlening en Handhaving gereorganiseerd, wat ondermeer geleid heeft tot de nieuwe afdelingen Strategie en Innovatie en

Planvorming en advies.

De uitwerking van de rolverdeling tussen opdrachtgever en opdrachtnemer is nog volop in gang. Naar verwachting zal dit concept in de loop van 2009 leiden tot meer eenduidigheid in rollen, verantwoordelijkheden en bevoegdheden, met versterking van de onderlinge samenwerking en de externe oriëntatie.

Intussen is Fuwater ingevoerd, het functiewaarderingssysteem van alle waterschappen. Veel functies worden samengevoegd en de onderlinge samenhang daardoor versterkt. Het aantal functies wordt teruggebracht van 134 naar ongeveer 90.

Het managementdevelopmentprogramma werd afgerond. Het jaar 2008 was het proefjaar voor de nieuwe systematiek van afspraken maken en beoordeling waarbij met de medewerker niet alleen resultaatafspraken zijn gemaakt maar ook afspraken over te ontwikkelen competenties.

Vooruitlopend op de evaluatie van Waterkracht werd een quickscan uitgevoerd die voor het bestuur aanleiding was om een extra investering te doen in de organisatie. De komende jaren zal de formatie worden versterkt en wordt een breed opleidingsprogramma gestart met grote groepen van medewerkers als doelgroep.

3 Algemene paragraaf

3.1 Waterschapsbrede onderwerpen

3.1.1 Rapportage aanbestedingen

Soorten aanbestedingen In de tabel 17 is per aandachtsgebied aangegeven hoeveel aanbestedingen er in 2008 per soort zijn geweest. Daarbij is een onderverdeling gemaakt in de grootte van de besteksraming. In de tabellen 18 en 19 wordt van Watersysteembeheer en Zuiveringsbeheer aangegeven of aanbestedingen conform of afwijkend van het aanbestedingsbeleid hebben plaatsgevonden.

Tabel 17: aantal aanbestedingen per soort en besteksraming

Aandachts- gebied	Soort aanbesteding	Aantal aanbestedingen in de besteksraming:					Totaal aantal aanbestedingen
		> € 0 < € 35.000	> € 35.000 < € 100.000	> € 100.000 < € 500.000	> € 500.000		
Water-beheer	Europese aanbesteding	0	0	0	0		0
	Openbare aanbesteding met voorafgaande selectie	0	0	0	2		2
	Onderhandse aanbesteding met meer dan 3 bedrijven	0	3	28	0		31
	Onderhandse aanbesteding met drie bedrijven	4	12	8	0		24
	Enkelvoudige uitnodiging	13	6	1	0		20
Zuiverings-beheer	Europese aanbesteding	0	0	2	0		2
	Openbare aanbesteding met voorafgaande selectie	0	0	0	1		1
	Onderhandse aanbesteding met meer dan 3 bedrijven	0	2	4	0		6
	Onderhandse aanbesteding met drie bedrijven	0	3	4	0		7
	Enkelvoudige uitnodiging	0	0	1	0		1
Totaal aantal aanbestedingen		17	26	48	3		94
Percentage van het totaal		18%	28%	51%	3%		100%

Tabel 18: per soort met percentage afwijking

Aandachts- gebied	Soort aanbesteding	Aantallen vlgs processen verbaal					
		Aantallen vlgs besteksraming	Enkelvoudig	Onderhands (min 3 inschr.)	Onderhands (> 3 inschr.)	Openbaar (selectie)	Europees
Water-beheer	Europese aanbesteding	-	-	-	-	-	-
	Openbare aanbesteding met voorafgaande selectie	2	-	-	-	2	-
	Onderhandse aanbesteding met meer dan 3 bedrijven	13	-	-	13	-	-
	Onderhandse aanbesteding met drie bedrijven	43	5	20	18	-	-
	Enkelvoudig aanbesteding	19	15	4	-	-	-
Totaal		77	20	24	31	2	-

Algemeen Totaal aantal aanbestedingen 2008: 94

Waterbeheer Het aantal aanbestedingen voor Waterbeheer was 77.

- In totaal zijn 72 aanbestedingen zwaarder of conform aanbestedingsbeleid, d.w.z. met het voorgeschreven aantal of meer dan het voorgeschreven aantal uitgenodigde bedrijven, uitgevoerd. Hiervan zijn er 22 zwaarder dan

het aanbestedingsbeleid minimaal voorschrijft aanbesteed. Deze zijn in bovenstaande tabel in het **blauw** weergegeven.

- Slechts 5 aanbestedingen zijn met een lichtere procedure dan het aanbestedingsbeleid voorschrijft uitgevoerd. Deze zijn in bovenstaande tabel in het **rood** weergegeven. Op één uitzondering na is op deze aanbestedingen, qua verhouding tussen de besteksramingen en uiteindelijke aanneemsommen, goed gescoord. De uitzondering is een bijzondere aanbesteding: stuwen van Zetten. Deze aanbesteding betreft een vergelijking tussen drie typen stuw ten behoeve van de keuze van het type stuw dat in het watergebiedsplan Kromme Rijn en eventueel andere watergebiedsplannen op grote schaal zal worden toegepast. Juist ten behoeve van de vergelijkbaarheid van de verschillende typen stuwen heeft men er voor gekozen deze door een vooraf geselecteerde aannemer te laten realiseren. De aanneemsom was veel hoger dan de begroting: 0,132 miljoen euro t.o. 0,078 miljoen euro. Dit grote verschil is te verklaren doordat in de begroting gerekend is met standaardsituaties en in de uitvoering de situatie ter plekke van toepassing is. De keuze om standaard te begroten is in het kader van het type opdracht gemaakt. Bij de uitvoering van een dergelijke opdracht wordt meer creativiteit en flexibiliteit van de aannemer verlangd. Bij een aanbesteding met meerdere inschrijvingen is hierop erg moeilijk met gunningscriteria op te anticiperen.
- Alle aanbestedingen werden gegund aan de laagste inschrijver.

Tabel 19: per soort met percentage afwijking

Aandachts- gebied	Soort aanbesteding	Aantallen vlgs processen verbaal					
		Aantallen vlgs besteksraming	Enkelvoudig	Onderhands (min 3 insch.)	Onderhands (> 3 inschr.)	Openbaar (selectie)	Europees
Zuiverings- beheer	Europese aanbesteding	-	-	-	-	-	-
	Openbare aanbesteding met voorafgaande selectie	1	-	-	-	1	-
	Onderhandse aanbesteding met meer dan 3 bedrijven	5	-	2	2	-	1
	Onderhandse aanbesteding met drie bedrijven	11	1	5	4	-	1
	Enkelvoudig aanbesteding	-	-	-	-	-	-
	Totaal	17	1	7	6	1	2

Zuiverings- beheer

Het aantal aanbestedingen voor Zuiveringsbeheer was 17.

- In totaal zijn 14 aanbestedingen zwaarder of conform aanbestedingsbeleid, d.w.z. met het voorgeschreven aantal of meer dan het voorgeschreven aantal uitgenodigde bedrijven, uitgevoerd. Hiervan zijn 6 aanbesteding zwaarder dan het minimaal voorgeschreven beleid uitgevoerd. Deze zijn in het **blauw** weergegeven;
- Ook zijn er 3 aanbestedingen, deze zijn in het **rood** weergegeven, met een lichtere procedure en dus niet conform het aanbestedingsbeleid uitgevoerd. Deze 3 aanbestedingen werden stuk voor stuk uiteindelijk wel voor een lager bedrag gegund dan was begroot.
- Alle aanbestedingen werden gegund aan de laagste inschrijver.

Aanneemsom t.o.v. begroting

In tabel 20 is een overzicht gemaakt van het aantal aanbestedingen waarbij gekeken wordt hoeveel procent de werkelijke aanneemsom afwijkt van de besteksbegroting.

Tabel 20: aantal aanbestedingen per soort met percentage afwijking

Aandachts- gebied	Soort aanbesteding	Afwijking aanneemsom t.o.v. begroting						Totaal
		< - 25 %	- 25 % / -10 %	- 10 % / 0 %	0 % / 10 %	10 % / 25%	> 25 %	
Water- beheer	Europese aanbesteding	0	0	0	0	0	0	0
	Openbare aanbesteding met voorafgaande selectie	0	1	0	1	0	0	2
	Onderhandse aanbesteding met meer dan 3 bedrijven	6	5	9	4	3	4	31
	Onderhandse aanbesteding met drie bedrijven	4	7	5	3	1	4	24
	Enkelvoudige uitnodiging	7	4	5	3	0	1	20
Zuiverings- beheer	Europese aanbesteding	0	0	0	1	0	1	2
	Openbare aanbesteding met voorafgaande selectie	1	0	0	0	0	0	1
	Onderhandse aanbesteding met meer dan 3 bedrijven	1	2	2	1	0	0	6
	Onderhandse aanbesteding met drie bedrijven	4	1	0	2	0	0	7
	Enkelvoudige uitnodiging	0	0	1	0	0	0	1
Totaal		23	20	22	15	4	10	94

Toelichting

Bij 65 (69%) van de 94 aanbestedingen waren de laagste inschrijvingen lager dan de besteksraming.

De uitschieters liggen bij meer dan 25% buiten de besteksraming. Bij 23 aanbestedingen (24%) ligt het laagste inschrijvingsbedrag meer dan 25% onder de besteksbegroting en bij 10 stuks (11%) ligt het laagste inschrijvingsbedrag meer dan 25% boven de besteksbegroting. Het is belangrijk vast te stellen dat in slechts 1 geval lichter dan het beleid is aanbesteed. Dit was het geval bij de aanbesteding stuw van Zetten. Deze enkelvoudige uitnodiging is bij het onderdeel Waterbeheer reeds nader toegelicht. Bij 6 van deze aanbestedingen gaat het om maaibestekken. De besteksbegrotingen zijn in deze gevallen niet (volledig) aangepast voor de extra kosten die voortvloeien uit de Flora- en Faunawet waardoor er grote verschillen tussen de ramingen en de uiteindelijke aanneemsommen ontstonden. Van de 3 andere gevallen was er in één geval sprake van een Europese aanbesteding. Hierbij is het slibtransport opnieuw in de markt gezet. De uiteindelijke laagste aanbieding was veel hoger dan de raming die op de huidige prijsafsprake was gebaseerd. De overige 2 aanbestedingen die qua aanneemsom slecht scoorden betroffen relatief kleine opdrachten (0,048 miljoen euro) die met 3 aannemers zijn aanbesteed.

Inschrijvers en gunning

In onderstaande tabel is per aanbestedingscategorie het gemiddelde aantal werkelijk ontvangen inschrijvingen per aanbesteding en daarnaast is er ook aangegeven of de aanbesteding aan de laagste inschrijver is gegund of aan de opvolger.

Tabel 21:
Gemiddeld aantal inschrijvers en gunning

Aandachts- gebied	Soort aanbesteding	gemiddeld aantal inschrijvers per aanbesteding	Gunning	
			Laagste	Opvolger
Water- beheer	Europese aanbesteding	0,0	0	0
	Openbare aanbesteding met voorafgaande selectie	4,0	2	0
	Onderhandse aanbesteding met meer dan 3 bedrijven	4,2	31	0
	Onderhandse aanbesteding met drie bedrijven	3,0	24	0
	Enkelvoudige uitnodiging	1,0	20	0
Zuiverings- beheer	Europese aanbesteding	5,5	2	0
	Openbare aanbesteding met voorafgaande selectie	3,0	1	0
	Onderhandse aanbesteding met meer dan 3 bedrijven	3,8	6	0
	Onderhandse aanbesteding met drie bedrijven	2,4	7	0
	Enkelvoudige uitnodiging	1,0	1	0
Strategie en Plannen	Europese aanbesteding	0,0	0	0
	Openbare aanbesteding met voorafgaande selectie	0,0	0	0
	Onderhandse aanbesteding met meer dan 3 bedrijven	0,0	0	0
	Onderhandse aanbesteding met drie bedrijven	0,0	0	0
	Enkelvoudige uitnodiging	0,0	0	0

Toelichting

Alle aanbestedingen werden gegund aan de laagste inschrijver.

Totaal aanbestedingen

In onderstaande tabel worden per sector het totale begrote bedrag en het totaal van de aanneemsommen weergegeven.

Tabel 22:
Totaal aanbestedingen
(in mln euro's)

Aandachtsgebied	Totaal begroting	Totaal werkelijk	Verschil	Verschil %
Waterbeheer	13,709	13,248	0,461	3,37%
Zuiveringsbeheer	8,164	5,786	2,379	29,13%
Strategie en Plannen	0,000	0,000	0,000	0,00%
Staf	0,288	0,327	-0,039	-13,56%
Totaal	22,161	19,361	2,801	12,64%

Toelichting

Bij Waterbeheer is het totaal van de gerealiseerde aanneemsommen slechts iets lager dan het totaal van de besteksramingen. Het verschil tussen financiële raming en feitelijke aanbesteding is ontstaan door een aanpassing in de bestekken voorkomende uit de uitvoering van de Flora en Fauna wetgeving. De financiële uitgangspunten waren echter nog niet aangepast, waardoor er een financieel tekort is ontstaan. Het totaal van de aanneemsommen was voor deze bestekken 0,483 miljoen euro hoger dan de raming. Exclusief deze bestekken zou ook bij Waterbeheer het totaal van de werkelijke aanneemsommen veel meer onder de totale besteksraming hebben gelegen.

Het verschil bij Zuiveringsbeheer is groot. Het totaal van de aanneemsommen ligt 2,379 miljoen euro (29,13%) lager dan de begroting. Het grootste deel van dit verschil, nl. 1,965 miljoen euro, wordt veroorzaakt door het gunstig uitvallen van de aanbesteding van het ontwerp en de realisatie van de bouw van de filterinstallatie op de rwzi Zeist. Omdat het hier nieuwe technologie betreft is bij de aanbesteding gekozen voor een zogenaamd geïntegreerd contract. Hierin zijn ontwerp en uitvoering gecombineerd. Deze combinatie prikkelt de creativiteit van de "markt" en dit heeft, in dit geval, tot een lage aanneemsom geleid.

3.1.2 Rapportage projecten

Algemeen In de onderstaande tabel zijn de projectramingen voor 2008 samengevat weergegeven.

De initieel geplande projectkosten 2008 bedroegen 65,993 miljoen euro. In de begrote exploitatiekosten, te weten de kapitaallasten (rentelasten en afschrijvingen) is, op basis van ervaring uit voorgaande jaren, echter rekening gehouden met slechts 70% van deze projectkosten. In totaal is 39,321 miljoen aan projecten gerealiseerd. Dat is 84% van de projectkosten waarmee in de begroting van de exploitatielasten rekening is gehouden en dus 59% van de initieel geraamde projectkosten.

Tabel 23:
Investerings-
per beleidsproduct

In miljoenen euro's, (af rondingsverschillen mogelijk)	Raming 2008	Werkelijk 2008	Verschil	Realisatie in %
10.000 Planvorming	2,595	0,511	2,084	20%
11.000 Waterkeringen	2,828	2,087	0,741	74%
12.000 Watersystemen	10,437	18,018	-7,581	173%
13.000 Zuiveringstechnische werken	29,644	17,681	11,963	60%
15.000 Vaarwegen en havens	0,245	-0,108	0,353	-44%
17.000 Beheersing van lozingen	0,075	0,175	-0,100	233%
18.000 Heffing en invordering	-	-	-	-
19.000/21.000 Algemene bedrijfsvoering	0,981	0,957	0,024	98%
Totaal	46,805	39,321	7,484	84%

3.1.3 Rapportage subsidies

Stand van zaken Op verzoek van het bestuur heeft in november een tussentijdse rapportage over de resultaten van de subsidieverwerving 2008 plaatsgevonden (zie notitie "Resultaten subsidieverwerving 2008" dd. 10 november 2008). Onderstaand is het belangrijkste overzicht uit deze notitie weergegeven. Hieruit is op te maken dat 9 van de 13 subsidieaanvragen zijn gehonoreerd. Het totaal van de reeds toegekende subsidies 4,883 miljoen. Van 4 aanvragen is nog geen uitsluitel ontvangen. In de maanden november en december zijn er geen nieuwe subsidieaanvragen ingediend.

Tabel 24:
Aangevraagde
subsidies 2008

Subsidieregeling (bedragen in miljoenen euro's)	Aantal aanvragen	Aantal positieve beschikkingen	Bedrag positieve beschikkingen
Synergiegelden KRW	4	4	2,812
Innovatieprogramma KRW	2	0	0,000
ILG/AVP	2	2	1,122
Brim	1	1	0,174
Provinciale subsidieregelingen	4	2	0,755
Totaal	13	9	4,883

3.1.4 Rapportage KAM

KAM-rapportage De directie dient periodiek te beoordelen of het KAM-managementsysteem van de organisatie bij voortduring geschikt, passend en doeltreffend is. Bij ons waterschap gebeurt dat jaarlijks in een zogenaamde Directiebeoordeling. Deze beoordeling moet tevens het onderzoeken van kansen voor verbetering omvatten. De rapportage beslaat de periode oktober 2007 - oktober 2008. Deze rapportage is een zelfstandig document en wordt niet meer in de Burap opgenomen.

4 Financiële paragraaf

4.1 Treasury

Rentevisie In de Begroting voor 2008 is voor nieuw aan te trekken langlopende leningen rekening gehouden met een rentepercentage van 4,50% (afkomstig van de rentevisie van de zes Nederlandse grote banken) en voor de kortlopende leningen (rekening-courant bij de Nederlandse Waterschapsbank) met 4,50%.

De huidige rente per 31 december 2008 bedraagt voor de kapitaalmarkt (langlopend) ongeveer 5,30% en voor de rekening-courant bij de NWB bedraagt de debetrente 2,40%.

Transacties In de loop van 2008 is er voor 16,100 miljoen euro aan reguliere aflossingen verricht. Dit is 1,500 miljoen euro lager dan vorig jaar. In oktober 2008 is een nieuwe langlopende lening van 35,000 miljoen euro aangetrokken, met een looptijd van 25 jaar en een rente van 5,25%. In de begroting 2008 is gerekend met gemiddeld 43,000 miljoen euro aan te trekken leningen tegen een rentepercentage van 4,25%. Met name doordat er gemiddeld een lagere financieringsbehoefte is geweest vallen de werkelijke rentekosten 1,800 miljoen euro lager uit dan begroot.

Door bovengenoemde transacties is de stand van de langlopende leningen per 31 december 2008 gestegen tot 229,800 miljoen.

Tabel 25:
Langlopende
schulden

In miljoenen euro's (afroundingsverschillen mogelijk)		
Stand per 31 december 2007		€ 210,900
- reguliere aflossingen 2008	€ 16,100	
- aangetrokken leningen in 2008	€ 35,000	
		€ 18,900
Stand per 31 december 2008		€ 229,800

**Toetsing
renterisico-
norm**

Uitgangspunt van de renterisiconorm is het streven naar een spreiding van looptijden van langgeldleningen met het oog op een beperking van renterisico's. Voor alle lagere overheden is de renterisiconorm bepaald op maximaal 20% van de langlopende schulden per 1 januari. Dit betekent dat jaarlijks niet meer dan 20% van de langlopende leningen in een jaar geherfinancierd mag worden. Het maximaal toegestane renterisico voor 2008 bedraagt 42,200 miljoen euro (20% van 210,900 miljoen euro). Het werkelijke bedrag voor 2008 is 16,100 miljoen euro en blijft daarmee ruim binnen de norm.

**Toetsing
kasgeldlimiet**

De kasgeldlimiet is de kortlopende schuld als een percentage van het begrotingstotaal per 1 januari van het betreffende begrotingsjaar. Dit percentage geeft aan welk gedeelte van het bedrag aan leningen kortlopend mag zijn. Voor waterschappen is de kasgeldlimiet vastgesteld op 23%. De kasgeldlimiet voor ons waterschap bedraagt voor 2008 21,900 miljoen euro. In 2008 hebben er geen overschrijdingen van de kasgeldlimiet plaatsgevonden.

De Provincie Utrecht toetst of het waterschap voldoet aan de wettelijke normen van de renterisiconorm en de kasgeldlimiet. Hierbij functioneert de Provincie als toezichthouder in het kader van de Wet Fido. Het is onder bepaalde voorwaarden toegestaan de kasgeldlimiet tijdelijk te overschrijden. Hiervoor kan een ontheffingsverzoek gedaan worden bij de toezichthouder.

4.2 Winst -en verliesrekening over 2008

Tabel 26:
De Stichtse
Rijnlanden in het
kort

(In miljoenen euro's, af rondingsverschillen mogelijk)	Begroting 2008	Begroting 2008 na wijziging	Werkelijk 2008	Verschil (na wijziging)
Exploitatiebudget per taak (lasten -/- baten)				
Waterkeringsbeheer	8,716	9,049	6,549	2,500
Waterkwantiteitsbeheer	21,042	21,042	20,708	0,335
Waterkwaliteitsbeheer	58,995	58,995	60,428	-1,433
Totaal taken	88,754	89,087	87,684	1,403 Voordeel
Exploitatiebudget per beleidsveld (lasten -/- baten)				
Planvorming	2,280	2,280	3,669	-1,389
Waterkeringen	6,249	6,582	4,511	2,071
Watersystemen	21,573	21,573	20,848	0,725
Zuiveringstechnische werken	40,193	40,193	42,685	-2,492
Vaarwegen en havens	0,293	0,293	0,126	0,167
Vergunningverlening en handhaving keur	0,982	0,982	0,897	0,085
Beheersing van lozingen	1,783	1,783	1,067	0,716
Heffing en invordering	3,604	3,604	2,949	0,655
Algemene bedrijfsvoering	11,797	11,797	10,932	0,865
Totaal beleidsvelden	88,754	89,087	87,684	1,403 Voordeel
Exploitatiebudget per kostensoort (lasten -/- baten)				
Variabele lasten	41,938	42,293	42,259	0,034
Personele lasten	19,192	22,172	20,856	1,316
Afschrijvingen	21,114	21,354	25,193	-3,839
Rente	12,796	12,891	11,113	1,778
Totaal kosten	95,040	98,710	99,422	-0,712 Nadeel
Geactiveerde lasten personeel	3,199	3,199	2,572	0,627
Geactiveerde lasten rente	1,137	1,137	0,985	0,151
Overige opbrengsten	1,951	5,288	8,181	-2,893
Totaal baten	6,287	9,624	11,738	-2,115 Voordeel
Totale nettobijdrage (dekking)				
Ingezetenenomslag	11,119	11,119	11,194	-0,076
Omslag gebouwd	15,513	15,513	16,279	-0,766
Omslag ongebouwd	3,307	3,307	3,249	0,058
Verontreinigingsheffing	57,435	57,435	57,315	0,120
Totale netto bijdrage	87,374	87,374	88,037	-0,664 Voordeel
Mutatie egalisatie- reserves				
Totaal kosten	88,754	89,087	87,684	1,403 Voordeel
Toevoeging (+) of onttrekking (-) egalisatiereserves	-1,380	-1,713	0,354	-2,066 Voordeel
Totale bijdrage	87,374	87,374	88,037	-0,664 Voordeel

4.2.1 Toelichting op de kostensoorten

Hieronder treft u een toelichting van het exploitatiebudget per kostensoort. Van het exploitatiebudget per beleidsveld is een toelichting in hoofdstuk 2 opgenomen. De verschillen per taak vloeien daaruit voort. Onderstaande toelichting heeft derhalve betrekking op de onderdelen Exploitatiebudget per kostensoort en de Totale nettobijdrage.

Algemeen	In de Winst- en verliesrekening zoals die in deze rapportage is opgenomen is de realisatie afgezet tegen de 'Begroting na wijziging'. De begrotingswijziging heeft betrekking op de inhuizing van de Muskusrattenbestrijding die per 1 januari 2008 heeft plaatsgehad en is door het Algemeen Bestuur vastgesteld. In de originele begroting van 2008 zijn de oude bijdragen voor het Openbaar Lichaam Muskusrattenbestrijding en de bijdrage aan de provincie Zuid Holland opgenomen. In totaal 0,696 miljoen euro aan variabele lasten. Per 1 januari 2008 is de Muskusrattenbestrijding ingehuurd en worden alle kosten binnen het waterschap gerealiseerd. Tegenover deze kosten zal uiteindelijk de doorbelasting aan de andere deelnemers staan. Deze mutaties leiden tot de 'Begroting 2008 na wijziging'. Hierin zijn vooral de personeelslasten, de kapitaallasten en de overige opbrengsten veel hoger. Hierbij nemen de kosten meer toe dan de opbrengsten. In totaal wijzigt de begroting met 0,333 miljoen euro: 0,121 miljoen euro omdat de bijdrage van Hoogheemraadschap de Stichtse Rijnlanden voor 2008 toeneemt en 0,212 miljoen euro omdat het cumulatieve saldo t/m 2007 van het Openbaar Lichaam Muskusrattenbestrijding wordt afgewikkeld.
Variabele lasten	De variabele lasten wijken met een onderschrijding van 0,034 miljoen euro nagenoeg niets af van de begroting.
Personele lasten	De onderschrijding op de personele lasten is met 1,316 miljoen euro een stuk groter. Dit is bijna 6 % van de gewijzigde begroting. Deze onderschrijding wordt veroorzaakt door een groot aantal vacatures. Enerzijds betreffen dit min of meer normale vacatures die binnen een organisatie voorkomen door uitstroom en natuurlijk verloop. De grote omvang wordt echter vooral verklaard door de organisatieverandering die in het kader van het programma Waterkracht heeft plaatsgevonden. Hierbij zijn enkele vacatures, in afwachting van het afwikkelen van plaatsingsprocedures later ingevuld. Tegenover de vacatures staat wel een hogere post aan inhuur derden. Deze maakt de onderschrijding slechts deels ongedaan.
Afschrijvingen	Ondanks de lagere investeringen van de laatste jaren zijn de afschrijvingen veel hoger dan begroot. Hieraan liggen voornamelijk twee posten ten grondslag die bij de betreffende beleidsvelden reeds zijn toegelicht. Binnen het beleidsveld Planvorming is voor ruim 1,300 miljoen euro afgeschreven op Immateriële Vaste Activa-projecten die abusievelijk als Materiële Vaste Activa-projecten waren geadministreerd. Alle kosten, dus ook de kosten van vorige boekjaren, zijn in 2008 in de exploitatie als afschrijvingslasten genomen. De andere grote verklaring voor de overschrijding wordt veroorzaakt door de gerealiseerde extra afschrijving op de rwzi De Bilt en ligt binnen het beleidsveld Zuiveringstechnische werken. De oude installatie is bij de nieuwbouw volledig geamoveerd. Conform de comptabiliteitsvoorschriften zijn de restwaarden in 2008 versneld afgeschreven. Deze inhaalafschrijving was reeds in het bestuursvoorstel aangekondigd maar niet in de begroting van 2008 verwerkt. De totale inhaalafschrijving bedroeg ongeveer 3,500 miljoen euro. Exclusief deze beide grote incidentele afwijkingen ten opzichte van de begroting zou er sprake zijn van een onderschrijding van ongeveer 1,000 miljoen euro. Deze onderschrijding ligt in de lijn der verwachting vanwege de lagere investering van de laatste boekjaren.

Rentelasten	Door de lagere investeringsuitgaven van de afgelopen jaren en van 2008 is er minder en later kapitaal aangetrokken dan waar in de begroting rekening mee was gehouden. De rentelasten zijn daardoor ruim onder de begroting uitgekomen. Met 1,778 miljoen euro bedraagt de onderschrijding bijna 14%.
Geactiveerde lasten	Geactiveerde lasten betreffen kosten die in de exploitatie worden gemaakt maar worden doorbelast naar een investeringsproject dat uiteindelijk geactiveerd wordt. Een goed voorbeeld van geactiveerde personeelslasten zijn de uren die voor het voeren van de directie op projecten door de afdeling Ingenieursbureau op de projecten worden geboekt. Geactiveerde rentelasten betreffen de zogenaamde 'bouwrente'. Dit zijn de rentelasten die tijdens de realisatie van het project worden gemaakt omdat er al gedurende de looptijd in termijnen betalingen worden verricht en dus financiering nodig is. De geactiveerde rentelasten zijn om twee oorzaken lager dan begroot: de totale rente is lager en de investeringsuitgaven laten een onderschrijding zien. Deze laatste verklaring is ook van toepassing op de geactiveerde personeelslasten. In totaal ligt de realisatie voor de geactiveerde lasten 0,778 miljoen euro lager dan begroot.
Overige opbrengsten	De overige opbrengsten zijn in werkelijkheid veel hoger dan begroot. De afwijking ten opzichte van de begroting bedraagt 2,893 miljoen euro. Dat is meer dan de helft van het begrote bedrag. Hieraan liggen meerdere afwijkingen op een behoorlijk aantal posten ten grondslag. Een aantal grote posten is vermeldenswaardig en deels ook al vermeld onder de toelichting bij de beleidsvelden: verkopen van eigendommen voor 0,697 miljoen euro, meer inkomsten invordering belastingen 0,470 miljoen euro, vrijval voorzieningen stimuleringsregelingen binnen het beleidsveld Beheersing van lozingen t.b.v. 0,453 miljoen euro, afwikkeling verrekening kosten Beheer hoeveelheid water met provincie Zuid Holland 0,400 miljoen euro en afrekening kosten voor grensoverschrijdend afvalwater 0,304 miljoen euro.
Netto belasting opbrengsten	De oplegging en inning van de belastingen zijn redelijk conform begroting verlopen. Voor het totaal van de netto bijdrage bedraagt de afwijking minder dan 1%. Ook per categorie zijn in 3 van de 4 gevallen de verschillen erg klein. De enige uitzondering is de relatief grote onderschrijding, er is meer belasting opgehaald dan begroot, betreft de categorie Omslag gebouwd. De verklaring hiervoor is deels dat de belastingtarieven voor de begroting 2008 berekend zijn op basis van de WOZ-waarden van 2007. Daarbij is een correctie doorgevoerd voor de toename van het aantal woningen maar niet met de onzekere waardeestijging. De verhoging van de gemiddelde WOZ-waarde heeft in 2008 tot een groter belastingdraagvlak voor gebouwd geleid en derhalve een hogere belastingopbrengst.
Conclusie	Vooral de personeels- en rentelasten zijn lager dan begroot. In de baten zijn de overige opbrengsten veel hoger dan begroot. Een lagere activering van kosten en veel hogere afschrijvingen leggen voor een deel beslag op deze onderschrijding. Waarin de gewijzigde begroting was uitgegaan van een onttrekking van de reserve van 1,713 miljoen euro is er in werkelijkheid een toevoeging aan de reserve van 0,354 miljoen euro gerealiseerd. Derhalve een positieve afwijking van 2,066 miljoen euro. Dat is 2,3% van het begrotingstotaal.

5 Bijlagen

Bijlage 1: Rapportages aan het Dagelijks Bestuur en het Algemeen bestuur

Algemeen Bij veel bestuursvoorstellen wordt vermeld dat er terzijner tijd over de voortgang wordt gerapporteerd aan het DB of AB. Om nu een beeld te geven welke rapportages dit minimaal moeten zijn, worden deze in de Burap vermeld. Mede omdat over deze onderwerpen niet in de Burap wordt bericht kan zo toch een beeld worden gegeven van welke onderwerpen onder de aandacht van het DB of AB dienen te komen.

Onderwerp	Afdeling	Aan	Rapportage
1 Studie wateropgave	SP	DB en AB	Aangeboden in 2006
2 Baggeren	WBP	DB en AB	Evaluatie eind 2006
3 Baggeren tertiaire watergangen	WBP	DB en AB	Jaarlijks/rond mei
4 Bijdrage regeling gemeentelijke waterplannen	SPK	DB en AB	Jaarlijks/rond mei
5 Stimuleringsregelingen (6) Riolerings	SPK	DB en AB	Jaarlijks
6 Watergebiedsplan Zegveld & Oud-Kamerik o.a.- Subsidie-inspanning - Voortgang uitvoering	SPR	DB en AB	

Bijlage 2: Uitleg classificatie doelstellingen

De doelstellingen hebben op basis van de classificatie van de activiteiten één van de volgende typering gekregen: Must have, Should have en Want to have.

Must have

Activiteiten welke het waterschap moet uitvoeren op basis van maatschappelijke verplichtingen welke volgen uit (huidige) wet- en regelgeving, resultaatsinspanningen en of zaken waarvoor ons waterschap aansprakelijkheid kan worden gesteld bij niet of onjuiste uitvoering van taken.

Should have

Activiteiten welke De Stichtse Rijnlanden uitvoert/moet uitvoeren vanuit maatschappelijke wensen welke spelen in de sector (onder meer weergegeven in convenanten, bestuursakkoorden of bestuursovereenkomsten) en/of in het beheergebied (onder meer weergegeven in besluiten van het Algemeen Bestuur), waar het waterschap bestuurlijk op kan worden aangesproken.

Want to have

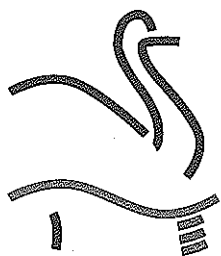
Activiteiten welke De Stichtse Rijnlanden uitvoert/wil uitvoeren vanuit de wensen van de eigen organisatie en waar het waterschap door het Dagelijks/Algemeen bestuur op kan worden aangesproken.

Bijlage 3: Totaal overzicht van alle doelstellingen

Toelichting Onderstaand zijn alle doelstellingen opgenomen die op dit moment lopen of actief zijn. Over de einddoelstellingen die geen einde kennen in 2008 en geen tussen-doel hebben voor 2008 wordt in deze Burap niet gerapporteerd evenals de algemene doelstellingen (30+ reeks). Dit is voor een aantal doelstellingen het geval. Omdat dit een rapportage betreft over 2008 betreft zijn in onderstaande tabel de vorige hoogheemraden als bestuurders genoemd.

nr	bestuurder	ambtenaar	Looptijd	kernwoord Einddoelstelling	kernwoord Tussen-doelstelling
1001	P. Poelmann	G. Rouhof	t/m 2011	In 2011 vaststellen van het herziene beheerplan voor de primaire waterkeringen.	In 2010 opstellen van een evaluatie van het beheerplan
1002	H. van der Maat	G. Rouhof	t/m 2011	In 2007 vaststellen van beheerplannen voor de regionale keringen.	-
1004	J. Reerink / G. Beugelink / H. van der Maat / E.J. Miltenburg	P. de Bekker	t/m 2015	Voldoen aan de eisen die de EKW stelt aan het waterbeheer vanaf 2015.	1) In 2006 en 2007 worden voor het beheergebied van het waterschap per waterlichaam haalbare ecologische en fysisch-chemische doelen met bijbehorende maatregelenpakketten uitgewerkt.
1005	P. Poelmann	P. de Bekker	t/m 2015	Herinrichting GHIJ	Ondertekenen gebiedsconvenant
1006	J. Reerink / G. Beugelink / H. van der Maat / E.J. Miltenburg	P. de Bekker	t/m 2008	Opstellen integrale watergebiedsplannen	Uitwerken GGOR
1008	J. Reerink / G. Beugelink / H. van der Maat / E.J. Miltenburg	P. de Bekker	t/m 2015	Verdrogingsbestrijding	Voor 20% van het areaal verdroogd natuurgebied maatregelen getroffen.
1010	J. Reerink / G. Beugelink / H. van der Maat / E.J. Miltenburg	P. de Bekker	t/m 2015	Voldoen aan NBW-normen	Uitvoeren NBW
1011	G. Beugelink	P. de Bekker	t/m 2005	Nachtvorstbestrijding	-
1012	J. Reerink / G. Beugelink / H. van der Maat / E.J. Miltenburg	P. de Bekker	t/m 2006	Toepassing watertoets	-
1014	P. Poelmann	P. de Bekker	t/m 2008	Waterbeheerplan	-
1015	J. Reerink / G. Beugelink / H. van der Maat / E.J. Miltenburg	P. de Bekker		Optimaal waterregime	In 2008 worden 2 watergebiedsplannen opgeleverd
1016	J. Reerink / G. Beugelink / H. van der Maat / E.J. Miltenburg	P. de Bekker		Optimaal waterregime	In 2008 zijn er 18 gemeentelijke waterplannen
1104	P. Poelmann/ H. van der Maat	G. Rouhof	t/m 2022	Voldoen aan de normen secundaire waterkering	Vaststellen normen secundaire waterkeringen
1107	P. Poelmann	G. Rouhof	t/m 2009	Elk jaar wordt tenminste één keer geoefend in de bestrijding van een ramp op de primaire waterkering.	-
1110	P. Poelmann/ H. van der Maat	G. Rouhof		Legger regionale en primaire waterkeringen	In 2008 100% legger regionale en primaire waterkeringen
1111	P. Poelmann	G. Rouhof		Kans op calamiteiten zo klein mogelijk	In 2008 3x dijkscouwen en 26x surveillances
1113	P. Poelmann	G. Rouhof		In kritieke toestand houden keringen zo lang mogelijk stand	In 2008 4x actuele protocollen en calamiteitenbestrijdingsplannen
1201	J. Reerink / G. Beugelink / H. van der Maat / E.J. Miltenburg	G. Rouhof	t/m 2009	Vaststellen gebiedsdekkend integrale onderhoudsplannen en in uitvoering genomen.	Aanpassen en vaststellen keur
1202	J. Reerink / G.	G. Rouhof	t/m 2018	Aanpassing watersysteem	Meerjarenplan

nr	bestuurder	ambtenaar	Looptijd	kernwoord Einddoelstelling	kernwoord Tussen- doelstelling
	Beugelink / H. van der Maat / E.J. Miltenburg				grootonderhoud oevers
1203	J. Reerink / G. Beugelink / H. van der Maat	G. Rouhof	t/m 2015	Baggerachterstand	Baggerprogramma
1205	H. van der Maat	G. Rouhof	t/m 2015	Baggeren tertiaire watergangen	Plan van aanpak
1206	J. Reerink / G. Beugelink / H. van der Maat / E.J. Miltenburg	G. Rouhof	t/m 2020	Saneringsprogramma	Vaststellen saneringsprogramma
1207	P. Poelmann	P. de Bekker		Waterakkoorden	Afsluiten waterakkoorden
1208	J. Reerink / G. Beugelink / H. van der Maat / E.J. Miltenburg	P. de Bekker		Optimaal waterregime	In 2008 8x geactualiseerde peilbesluiten
1210	J. Reerink / G. Beugelink / H. van der Maat / E.J. Miltenburg	G. Rouhof		Peilbesluiten	In 2008 80% realisatie kunstwerken en verbeterde/ aangelegde watergang
1211	J. Reerink / G. Beugelink / H. van der Maat / E.J. Miltenburg	G. Rouhof		Onderhoud functioneel watersysteem	In 2008: - 2800 km gemaaid watergang - realisatie 90% gepland groot onderhoud kunstwerken - 400 km3 baggerspecie verwijderd
1301	J. Reerink	G. Rouhof	t/m 2008	Uitbreiding en aanpassing van rwzi De Bilt zodat in 2008 voldaan wordt aan de MTR-eis (voor fosfaat) voor de Biltse Grift waarop het effluent wordt geloosd.	-
1309	J. Reerink	G. Rouhof	t/m 2015	EKRW afgeleide effluenteisen	Pilotonderzoeken RWZI Utrecht
1310	J. Reerink	G. Rouhof	t/m 2009	Uitbreiding RWZI Zeist	
1312	J. Reerink	G. Rouhof	t/m 2010	Slibwerwerking	
1314	J. Reerink	G. Rouhof		Duurzame zuiveringsprestatie	In 2008: - 3410 ton daling chemicaliën fosfaatverwijdering - 85% verwijderingspercentage stikstof - 85% verwijderingspercentage fosfaat
1604	J. Reerink/ H. van der Maat	G. Rouhof	t/m 2008	In 2008 zal de handhavingcapaciteit worden ingezet.	-
1605	J. Reerink/ H. van der Maat	G. Rouhof		Bescherming watersystemen	In 2008 500x aanschrijvingen najaarsschouw
1606	J. Reerink/ H. van der Maat	G. Rouhof		Kwaliteit oppervlaktewater	In 2008: - 100% beëindigen illegale lozingen en emissieovertredingen - naleefgedrag verbeteren
1713	J. Reerink/ H. van der Maat	G. Rouhof		Verlenen aan circa 20 bedrijven een vergunning op basis van de IPPC (Integrated Pollution Prevention and Control)	-
1715	J. Reerink/ H. van der Maat	G. Rouhof	t/m 2008	Eind 2008 is het waterschap klaar voor de nieuwe taakverdeling voortvloeiend uit de Waterwet/Wabo.	-
1716	J. Reerink/ H. van der Maat	G. Rouhof		Uitwerken van de 1-loket-gedachte .	-

BESLUIT

Het algemeen bestuur van het Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden;

gelet op het voorstel van dijkgraaf en hoogheemraden d.d. 21 april 2009 met nummer 09.MO/031;

gelet op het advies van de commissie BMZ d.d. 12 mei 2009 en de commissie SKK d.d. 24 mei 2009;

BESLUIT:

1. De volgende eind- en tussendoelstellingen als gereed te zien:

- Doelstelling 1004: De tussendoelstelling: "In 2007 worden voor het beheersgebied van De Stichtse Rijnlanden per waterlichaam haalbare ecologische en fysisch-chemische doelen met bijbehorende maatregelenpakketten uitgewerkt";
- De tussendoelstelling: "Vanaf 2006 wordt het monitoringsprogramma van het waterschap mede afgestemd op de analyses en rapportages die ten behoeve van de Kaderrichtlijn moeten worden verricht";
- Doelstelling 1006: De tussendoelstelling: "Uitwerken en uiterlijk in 2008 vaststellen van het gewenste grond- en oppervlaktewaterregime (GGOR) per peilgebied in het kader van watergebiedsplannen, in samenwerking met provincies, gemeenten en belanghebbenden. De kaders hiervoor worden in overleg met de provincie uitgewerkt";
- Doelstelling 1011: De einddoelstelling: "In 2007 worden er afspraken gemaakt over de wijze waarop het waterschap de nachtvorstschaderegeling gaat faciliteren";
- Doelstelling 1012: De einddoelstelling: "De toepassing van de watertoets heeft er toe geleid dat de waterparagraaf in 2006 een standaard onderdeel is geworden bij nieuwe ruimtelijke plannen";
- De tussendoelstelling: "Het waterschap wil invloed hebben op de besluitvorming in het voor- en uitvoeringstraject van de ruimtelijke plannen. Hiervoor worden in 2008 per gemeente afspraken gemaakt."
- Doelstelling 1015: De tussendoelstelling: "In 2008 2x opgeleverde watergebiedsplannen";
- Doelstelling 1016: De tussendoelstelling: "In 2008 18 gemeentelijke waterplannen.";
- Doelstelling 1107: De einddoelstelling "Elk jaar wordt tenminste één keer geoefend in de bestrijding van een ramp op de primaire waterkering";
- Doelstelling 1110: De tussendoelstelling: "In 2008 is 100% van de primaire waterkeringen opgenomen in legger";
- Doelstelling 1111: De tussendoelstelling 1: "In 2008 3x dijkschouwen per jaar";
- De tussendoelstelling 2: "In 2008 26x tweewekelijkse surveillances op Lekdijk";

- Doelstelling 1202: De tussendoelstelling: "In 2007 wordt de implementatie van interne richtlijnen ter bescherming van kwetsbare amfibieën en vissen geëvalueerd en zo nodig geactualiseerd.";
- Doelstelling 1208: De tussendoelstelling: "In 2008 8x geactualiseerde peilbesluiten";
- Doelstelling 1313: De tussendoelstelling: "In 2008 92% CZV stijging van het zuiveringsrendement";
- Doelstelling 1604: "In 2007 opstellen van een prioriteringsmethodiek in keurhandhaving. Die methodiek beschrijft welke overtredingen hoe en wanneer worden aangepakt. In 2008 zal handhavingscapaciteit worden ingezet aan de hand van de in 2007 ontwikkelde methodiek";
- Doelstelling 1605: De tussendoelstelling: "In 2008 500x aanschrijvingen najaarsschouw";
- Doelstelling 1717: De tussendoelstelling: "In 2008 100% beëindigen van illegale lozingen en ongedaan (laten) maken van emissieovertredingen via handhaving";
- De tussendoelstelling: "In 2008 is het naleefgedrag: bedrijven 80%, agrarische bedrijven 75%, bronneringen/saneringen 60%, gemeenten 50%.";
- De tussendoelstelling: "30x fruittelers (totaal = 280) dat teeltvrije zone in acht neemt.";

2. Besluiten tot het aanpassen van de volgende eind- en tussendoelstellingen:

- Doelstelling 1005: De tussendoelstelling: "De overdracht van de Gekanaliseerde Hollandse IJssel aan het waterschap vindt in 2007 plaats" het jaar 2007 wijzigen in 2012. In de loop van 2007 met een conclusie in 2008 is duidelijk geworden dat het vrijmaken van financiële middelen vanuit het Rijk zo problematisch is dat de overdracht voor wat betreft DG Water zeker tot 2012 niet doorgaat;
- Doelstelling 1006: De einddoelstelling: "Opstellen en uiterlijk in 2008 vaststellen van integrale watergebiedsplannen voor het beheersgebied van het waterschap, waarin de wateropgave, GGOR, peilbesluiten en verdrogingsbestrijding in onderlinge samenhang en gebiedsgericht worden uitgewerkt" het jaar 2008 wijzigen in 2009. De einddoelstelling is behaald voor in totaal 5 watergebiedsplannen. Voor Linschoterwaard komt het plan in de 2^e helft van 2009 gereed. Voor de rest van het beheergebied zijn nog geen plannen gestart.;
- De tussendoelstelling: "In 2008 beschikt het waterschap gebiedsdekkend over geldige peilbesluiten. Voor gebieden waar geen verplichting geldt voor het opstellen van peilbesluiten zijn in 2007 streefpeilen vastgelegd." de jaren 2008 en 2007 wijzigen in 2010. Deze doelstelling kan pas bereikt worden in 2010 (toelichting zie pagina 14 Burap 2008 no. 2).;
- Doelstelling 1010: De tussendoelstelling: "De in de studie Wateropgave gesignaleerde huidige knelpunten en indicatieve maatregelen worden in 2007 concreet uitgewerkt en vastgelegd, waar mogelijk in het kader van watergebiedsplannen en gemeentelijke waterplannen." het jaar 2007 wijzigen in 2009 (toelichting zie pagina 16 Burap 2008 no. 2).;
- Doelstelling 1014: De einddoelstelling: "In 2008 wordt het Waterbeheerplan voor de periode 2008-2012 vastgesteld." het jaar 2008 wijzigen in 2009 (toelichting zie pagina 19 Burap 2008 no. 2). ;
- Doelstelling 1110: De tussendoelstelling: "In 2008 is 100% van de regionale waterkeringen opgenomen in legger" het jaar 2008 te wijzigen in 2009.
Na overleg met de provincie is afgesproken om de legger voor de regionale keringen aansluitend op de toetsing in 2009 vast te stellen.;
- Doelstelling 1113: De tussendoelstelling: "In 2008 4x actuele protocollen en calamiteitenbestrijdingsplannen" het jaar 2008 te wijzigen in 2009. In 2009 worden deze plannen geactualiseerd.;
- Doelstelling 1201: De tussendoelstelling: "De keur wordt aangepast met in achtneming van de nieuwe Waterwet op basis van het door de UvW uit te brengen modelkeur.

Verwachting Waterwet: 2009, vaststelling Keur 10 maanden later." te vervangen voor de nieuwe tussendoelstelling: "De keur wordt aangepast met in achtneming van de nieuwe Waterwet op basis van het door de UvW uit te brengen modelkeur. Verwachting Waterwet: 2009, vaststelling Keur kort daarvoor." Met het verwachte in werking treden van de nieuwe Waterwet per medio december 2009, moet ook de nieuwe Keur zijn vastgesteld.;

Doelstelling 1203: De tussendoelstelling: "Het waterschap zal naast de bestaande depots in Cabauw en Nieuwegein (Klaphek) nog twee depots realiseren in Driebergen en Cothen vóór 2008." te vervangen voor de nieuwe tussendoelstelling: "Het waterschap realiseert naast de bestaande depots in Cabauw en Nieuwegein (Klaphek) nog twee depots in IJsselstein en Utrecht vóór 2008. Het besluit om twee depots in Driebergen en Cothen te realiseren zal na een heroverweging genomen worden door het bestuur in 2009."

Doelstelling 1205: De tussendoelstelling: "De meerkostenregeling voor de verwijdering van klasse ¾ bagger uit tertiaire watergangen wordt in 2007 geëvalueerd." het jaar 2007 wijzigen in 2009 (toelichting zie pagina 40 Burap 2008 no. 2).;

De tussendoelstelling: "In 2007 zal een brochure worden opgesteld over de nieuwe wijze van schouwvoering en het omgaan met verontreinigde specie uit tertiaire watergangen." het jaar 2007 wijzigen in 2009 (toelichting zie pagina 40 Burap 2008 no. 2).;

Doelstelling 1210: De tussendoelstelling: "In 2008 80% realisatie kunstwerken als gevolg van vastgestelde peilbesluiten." te vervangen voor de nieuwe tussendoelstelling: "In 2009 80% realisatie kunstwerken t.o.v. de jaarplanning.";

De tussendoelstelling: "In 2008 80% realisatie verbeterde/ aangelegde watergang als gevolg van vastgestelde peilbesluiten." te vervangen voor de nieuwe tussendoelstelling: "In 2008 80% realisatie verbeterde/ aangelegde watergang t.o.v. de jaarplanning.";

De tussendoelstellingen zijn niet geheel juist weergegeven. Bedoeld wordt de realisatie van maatregelen (kunstwerken en watergangen) in het kader van de watergebiedsplannen en de bijbehorende peilbesluiten. Een geschikte prestatie-indicator is het percentage uitgevoerde maatregelen t.o.v. de planning voor dat jaar (in euro's of uren of een fysieke maatstaf);

Doelstelling 1211: De tussendoelstelling: "In 2008 2.800 km watergang, dat gemaaid wordt (km*frequentie)" het jaar 2008 wijzigen in 2009.;

De tussendoelstelling: "In 2008 90% uitgevoerd groot onderhoud aan de kunstwerken t.o.v. gepland onderhoud." het jaar 2008 wijzigen in 2009.;

De tussendoelstelling: "In 2008 400.000 kubieke meter baggerspecie verwijderd." het jaar 2008 wijzigen in 2009.;

Doelstelling 1309: De tussendoelstelling: "In 2008 zal een haalbaarheidsonderzoek moeten uitwijzen of een innovatieve rwzi gecombineerd met stedelijke ontwikkeling op het rwzi terrein reële kansen heeft. Daartoe zullen gemeente, waterschap en provincie eventueel met een private partij de nodige acties ondernemen 2008." te vervangen voor de nieuwe doelstelling: Het in 2009 afronden van de variantenstudie naar de meest optimale uitvoering en locatie van een nieuwe rwzi ten opzichte van de 0-variant.

De variantenstudie is 2^e helft 2009 gereed. De besluitvorming over het al of niet doorgaan van het project is gepland in juli 2009;

Doelstelling 1314: De tussendoelstelling: "In 2008 3410 ton daling hoeveelheid chemicaliën gebruikt in fosfaatverwijdering." te vervangen voor de nieuwe doelstelling: "In 2009 710 ton daling hoeveelheid chemicaliën gebruikt in fosfaatverwijdering." (toelichting zie pagina 52 Burap 2008 no. 2);

De tussendoelstelling: "In 2008 85% verwijderingspercentage stikstof." te vervangen voor de nieuwe doelstelling: "In 2009 75% verwijderingspercentage stikstof." (toelichting zie pagina 52 Burap 2008 no. 2);

De tussendoelstelling: "In 2008 85% verwijderingspercentage fosfaat." te vervangen voor de nieuwe doelstelling: "In 2009 75% verwijderingspercentage fosfaat.";

In de vastgestelde "Nota emissiebeleid 2007-2009" is opgenomen dat niet boven de wettelijke norm van 75% wordt gezuiverd.;

Doelstelling 1715: "Eind 2008 is het waterschap voorbereid op de nieuwe taakverdeling voortvloeiend uit de Waterwet/WABO." het jaar 2008 wijzigen in 2009. De Waterwet en de Wabo treden later in werking dan gepland door het Rijk.;

Doelstelling 1716: "Uitwerken van de 1-loket-gedachte zodat per 1 januari 2009 afstemming van vergunningprocedures via een dergelijk loket kan plaatsvinden." het jaar 2008 te wijzigen in 2010.

Met het uitstel van de Wabo is de ontwikkeling van het landelijke loket voor vergunningen vertraagd.;

3. Vast te stellen dat de volgende eind- en tussendoelstellingen niet zijn gerealiseerd:

Doelstelling 1005: De tussendoelstelling: "De overdracht van de Gekanaliseerde Hollandse IJssel aan het waterschap vindt in 2007 plaats." Duidelijk is geworden dat het vrijmaken van financiële middelen vanuit het Rijk zo problematisch is dat de overdracht voor wat betreft Rijkswaterstaat directie Utrecht zeker tot 2012 niet doorgaat;

Doelstelling 1113: De tussendoelstelling: "In 2008 4x actuele protocollen en calamiteitenbestrijdingsplannen." I.v.m. de organisatieverandering per 1 oktober a.s. dienen de protocollen aangepast te worden;

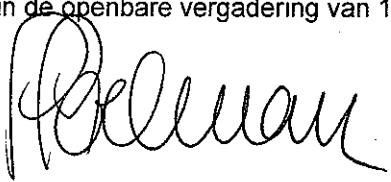
Doelstelling 1211: De tussendoelstelling: "In 2008 2.800km watergang, dat gemaaid wordt (km*frequentie).";

Doelstelling 1301: De einddoelstelling: "In 2006 start de uitvoering van de uitbreiding van rwzi De Bilt zodat in 2008 voldaan wordt aan de MTR-eis (voor fosfaat) voor de Biltse Grift waarop het effluent wordt geloosd. De gehele rwzi De Bilt (zuivering en nazuivering) zal februari 2009 in bedrijf worden genomen. Na de bedrijfsname van de nieuwe rwzi zal gestart worden met de sloop van de bestaande rwzi en de inrichting van het terrein.

4. en voor het overige de Bestuursrapportage 2008 no. 2 voor kennisgeving aan te nemen.

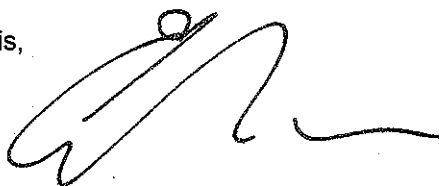
Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 17 juni 2009.

Voorzitter,

P.J.M. Poelmann.

Secretaris,

drs. E.Th. Meuleman.